

A9-0194/2021

4.6.2021

MIETINTÖ

aiheesta ”Vanha manner ikääntyy – ikääntymispolitiikkaan liittyvät mahdollisuudet ja haasteet vuoden 2020 jälkeen”
(2020/2008(INI))

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

Esittelijä: Beata Szydło

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	36
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	37
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN KANTA TARKISTUKSINA.....	46
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	104
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	105

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

aiheesta ”Vanha manner ikääntyy – ikääntymispolitiikkaan liittyvät mahdollisuudet ja haasteet vuoden 2020 jälkeen” (2020/2008(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 6, 153, 156 ja 174 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti 21, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 34 ja 35 artiklan,
- ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion, jossa todetaan, että ikään perustuvan syrjinnän kieltä on yhteisön oikeuden yleinen periaate yhdenvertaisen kohtelun erityistapauksena¹,
- ottaa huomioon neuvoston 7. kesäkuuta 2010 antamat päätelmät aktiivisesta ikääntymisestä,
- ottaa huomioon neuvoston 9. syyskuuta 2020 antamat päätelmät ikääntyneiden ihmisoikeuksista, osallistumisesta ja hyvinvoinnista digitalisaation aikakaudella,
- ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman sekä kestävän kehityksen tavoitteet,
- ottaa huomioon ikääntymistä koskevan poliittisen julistuksen ja Madridin kansainvälisen toimintasuunnitelman, joka hyväksyttiin 8.–12. huhtikuuta 2002 pidetyssä toisessa ikäkysymyksiä käsitelleessä maailmankonferenssissa,
- ottaa huomioon Lissabonissa 22. syyskuuta 2017 annetun YK:n Euroopan talouskomission neljännen ikääntymistä käsitelleen ministerikokouksen julistuksen ”A Sustainable Society for All Ages: Realizing the potential of living longer”,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 75. istunnolle 21. heinäkuuta 2020 esitetyn YK:n riippumattoman asiantuntijan kertomuksen ikääntyneiden ihmisten kaikkien ihmisoikeuksien edistämisestä ja suojaamisesta, jossa tarkastellaan koronavirustaudin (covid-19) vaikutuksia ikääntyneiden ihmisten kaikkien ihmisoikeuksien toteutumiseen,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin,
- ottaa huomioon aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalaisesta teemavuodesta (2012) 14. syyskuuta 2011 annetun Euroopan

---

¹ Tuomio 22.11.2005, *Werner Mangold v. Rüdiger Helm*, C-144/04, ECLI: EU:C:2005:709.

parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 940/2011/EU² ja sitä edeltäneen 6. syyskuuta 2010 annetun komission tiedonannon (COM (2010)0462),

- ottaa huomioon 19. joulukuuta 2016 annetun neuvoston suosituksen ”Taitojen parantaminen: uusia mahdollisuuksia aikuisille”³,
- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun neuvoston suosituksen elinikäisen oppimisen avaintaidoista⁴,
- ottaa huomioon 7. syyskuuta 2010 antamansa päätöslauselman naisten roolista ikäänntyvässä yhteiskunnassa⁵ ja 15. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvoa edistävästä hoivapalveluista EU:ssa⁶,
- ottaa huomioon 11. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman väestörakenteen muutokseen vastaamisesta ja sukupolvien välisestä solidaarisuudesta⁷,
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2016 antamansa päätöslauselman köyhyydestä: sukupuolinäkökulma⁸,
- ottaa huomioon 13. syyskuuta 2016 antamansa päätöslauselman työ- ja yksityiselämän tasapainolle suotuisten työmarkkinaolosuhteiden luomisesta⁹,
- ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman tarpeesta unionin strategialle sukupuolten välisen eläke-eron poistamiseksi ja torjumiseksi¹⁰,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2017 antamansa päätöslauselman alueiden käyttöön ottamista koheesipolitiikan välineistä väestörakenteen muutokseen varautumiseksi¹¹,
- ottaa huomioon 28. maaliskuuta 2019 ensimmäisessä käsittelyssä vahvistamansa kannan ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta¹²,
- ottaa huomioon 27. marraskuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista¹³ ja uskuntoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjuntaa työssä ja ammatissa koskevan periaatteen vahvistamisesta,

---

² EUVL L 246, 23.9.2011, s. 5.

³ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁴ EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁵ EUVL C 308 E, 20.10.2011, s. 49.

⁶ EUVL C 363, 28.10.2020, s. 80.

⁷ EUVL C 74 E, 13.3.2012, s. 19.

⁸ EUVL C 76, 28.2.2018, s. 93.

⁹ EUVL C 204, 13.6.2018, s. 76.

¹⁰ EUVL C 331, 18.9.2018, s. 60.

¹¹ EUVL C 356, 4.10.2018, s. 10.

¹² EUVL C 108, 26.3.2021, s. 965.

¹³ EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16.

- ottaa huomioon 2. heinäkuuta 2008 annetun komission ehdotuksen neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (COM(2008)0426) sekä Euroopan parlamentin 2. huhtikuuta 2009 vahvistaman kannan kyseiseen ehdotukseen¹⁴,
- ottaa huomioon 12. lokakuuta 2006 annetun komission tiedonannon ”Euroopan väestökehitys – haasteista mahdollisuuksiin” (COM(2006)0571),
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2006 julkaistun komission kertomuksen ”European Economy – the impact of ageing on public expenditure: projections for the EU-25 Member States on pensions, health care, long-term care, education and unemployment transfers (2004–2050)”,
- ottaa huomioon 7. lokakuuta 2014 annetun komission ja työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston ministereiden sosiaalisen suojelun komitean raportin aiheesta ”Riittävä sosiaaliturva pitkäaikaishoidon tarpeisiin ikääntyvässä yhteiskunnassa”,
- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Työssäkäyvien vanhempien ja omaisiaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisen tukemista koskeva aloite” (COM(2017)0252),
- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2017 julkaistun komission ikääntymisraportin 2018 ”The 2018 Ageing Report: Underlying Assumptions & Projection Methodologies”,
- ottaa huomioon 25. toukokuuta 2018 julkaistun komission laatiman toimielinten välisen asiakirjan ”The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016-2070)”,
- ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” (COM(2020)0152),
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2020 julkaistun komission kertomuksen väestönmuutoksen vaikutuksesta (COM(2020)0241),
- ottaa huomioon 1. huhtikuuta 2002 julkaistun Maailman terveysjärjestön (WHO) raportin ”Active Ageing: A Policy Framework”,
- ottaa huomioon 1. lokakuuta 2007 annetun WHO:n raportin ”Global Age-Friendly Cities: A Guide”,
- ottaa huomioon 30. syyskuuta 2015 annetun WHO:n raportin ikääntymisestä ja terveydestä maailmassa,
- ottaa huomioon ikääntymistä ja terveyttä koskevan WHO:n maailmanlaajuisen strategian ja toimintasuunnitelman 2016–2020 ja YK:n päätöksen julistaa vuodet 2021–2030 terveen ikääntymisen vuosikymmeneksi,

---

¹⁴ EUVL C 137 E, 27.5.2010, s. 68.

- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 16. joulukuuta 1991 antamassa päätöslauselmassa 46/91 hyväksytyt ikääntyneitä henkilöitä koskevat YK:n periaatteet,
- ottaa huomioon vanhusien hyvinvointia mittaavan Global AgeWatch -indeksin 2015,
- ottaa huomioon YK:n vuoden 2019 raportin maailman väestön ikääntymisestä,
- ottaa huomioon, että aktiivisena ikääntymistä koskeva kanta oli yksi Eurooppa 2020 -strategian keskeisistä osatekijöistä,
- ottaa huomioon Euroopan osaamisohjelman kestävän kilpailukyvyyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi,
- ottaa huomioon vuonna 2010 annetun Yhdistyneen kuningaskunnan tasa-arvolain, jossa kielletään sukupuolen korjaukseen, seksuaalisen suuntautumiseen ja sukupuoleen perustuva syrjintä,
- ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1158 vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja neuvoston direktiivin 2010/18/EU kumoamisesta¹⁵ (työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskeva direktiivi),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
- ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon,
- ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kannan tarkistuksina,
- ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0194/2021),

Yleiset huomautukset

- A. ottaa huomioon, että Euroopan väestön ikääntyminen on väestörakenteen ilmiö, jossa eurooppalaisten hedelmällisyys ja kuolleisuus ovat laskeneet ja elinajanodote on kasvanut;
- B. ottaa huomioon, että EU:n väestö vähenee; toteaa, että vuonna 1960 EU:n asukkaiden osuus maailman väestöstä oli 13,5 prosenttia, kun se vuonna 2018 oli 6,9 prosenttia, ja osuuden arvioidaan laskevan noin 4 prosenttiin vuoteen 2070 mennessä¹⁶; toteaa, että tämä tilanne liittyy muun muassa syntyvyyden laskuun EU:ssa suhteessa maailman muihin alueisiin, mikä johtaa väestön ikääntymiseen ja sen myötä ikäjakauman ja eri ikäryhmien suhteellisten osuuksien muuttumiseen ja vaikuttaa osaltaan ikäpyramidin nurin kääntymiseen; ottaa huomioon, että väestörakenteen muutos on yleismaailmallinen ilmiö ja että EU:n pienenevä osuus maailman väestöstä kuvastaa kyseisen maailmanlaajuisen prosessin alkamista aiemmin kuin muualla¹⁷; katsoo, että

¹⁵ EUVL L 188, 12.7.2019, s. 79.

¹⁶ Komission 17. kesäkuuta 2020 antama kertomus väestömuutoksen vaikutuksesta (COM(2020)0241).

¹⁷ YK, ”Changing population age structures and sustainable development: a concise report”, 2017.

ikäntyneiden henkilöiden aktiivista osallistumista yhteiskuntaan ei pitäisi aliarvioida; toteaa, että yli 20 prosenttia 65–74-vuotiaista ja noin 15 prosenttia 75-vuotiaista ja sitä vanhemmista osallistuu viralliseen ja/tai epäviralliseen vapaaehtoistoimintaan¹⁸;

- C. katsoo, että nykyisellä väestötilanteella on vakavia vaikutuksia EU:n sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen; toteaa, että EU:n on valtavirtaistettava väestönkehityksen näkökohdat kaikkiin politiikkoihinsa; ottaa huomioon, että työikäisen väestön (15–64-vuotiaat henkilöt) odotetaan vähenevän merkittävästi 333 miljoonasta vuonna 2016 292 miljoonaan vuonna 2070; ottaa huomioon, että vuoteen 2100 mennessä 80-vuotiaiden ja sitä vanhempien henkilöiden osuuden väestöstä ennustetaan olevan 14,6 prosenttia¹⁹;
- D. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista, joka on tunnustettu perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa, ja että EU on sitoutunut sisällyttämään sen kaikkeen toimintaansa;
- E. ottaa huomioon, että pitkäikäisyys on huomattava yhteinen saavutus, joka perustuu taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen sekä terveydenhuollon merkittävään edistymiseen, mikä on parantanut huomattavasti elämänlaatua ja pidentänyt miesten ja naisten keskimääräistä elinajanodotetta 10 vuodella viimeksi kuluneiden 50 vuoden aikana; toteaa, että miesten elinajanodotteen odotetaan nousevan 78,3 vuodesta 86,1 vuoteen ja naisten 83,7 vuodesta 90,3 vuoteen vuosien 2016–2070 välillä; katsoo, että keskimääräisen elinajanodotteen nousua on kaikissa olosuhteissa pidettävä sivilisaatiota edistävänä tekijänä eikä koskaan sitä rajoittavana tekijänä; toteaa, että tietojen mukaan vuonna 2018 naisilla arvioitiin olevan 64,2 tervettä elinvuotta ja miehillä vastaavasti 63,7 vuotta²⁰; toteaa kuitenkin, että elinajanodotteen ja terveiden elinvuosien määrän välinen ristiriita on huolestuttava ja että siihen olisi puututtava kiireellisesti;
- F. toteaa, että pidempi ja terveempi elämä on arvokas asia niin yksilöille kuin yhteiskunnille ja luo uusia mahdollisuuksia ikääntyvien henkilöiden osallistumiselle talous- ja yhteiskuntaelämään ja osallisuudelle siinä; ottaa huomioon, että sosiaalinen sitoutuminen vanhemmalla iällä puolestaan edistää yksilön terveyttä ja hyvinvointia; ottaa huomioon, että pitkäikäisyys ja sosiaalinen asema korreloivat keskenään; ottaa huomioon, että osallistuminen erilaiseen sosiaaliseen toimintaan, kuten vapaaehtoistoimintaan, urheiluun ja harrastuksiin, sekä säännöllinen yhteydenpito perheeseen ja ystäviin, vaikuttavat yleensä myönteisesti ikääntyneiden henkilöiden yleiseen terveyteen ja estävät heitä eristäytymästä;
- G. ottaa huomioon, että EU:n väestön luonnollinen muutos on ollut negatiivinen vuodesta 2012 lähtien ja että vuonna 2019 kirjattiin enemmän kuolleita (4,7 miljoonaa) kuin syntyneitä (4,2 miljoonaa); ottaa huomioon, että EU:n hedelmällisyysluku laskee ja oli vuonna 2018 enää 1,55; toteaa tämän liittyvän moniin eri tekijöihin, kuten terveyden paranemiseen ja koulutustason nousuun²¹, mutta myös yleiseen sosioekonomiseen

¹⁸ Eurostat, ”Ageing Europe – statistics on social life and opinions”, tiedot heinäkuulta 2020.

¹⁹ Eurostat, ”Population structure and ageing”, tiedot elokuulta 2020.

²⁰ Komission antamaan kertomukseen väestönmuutoksen vaikutuksesta liitetty komission yksiköiden valmisteluasiakirja (SWD(2020)0109), 17. kesäkuuta 2020, s. 7.

²¹ YK, ”Changing population age structures and sustainable development: a concise report”, 2017, s. 11.

tilanteeseen, myös epävarmuuteen ja tulojen heikkenemiseen, joka vaikuttaa kaikkiin ryhmiin mutta ennen kaikkea nuoriin, erityisesti nuorten elämänlaatuun, työ- ja yksityiselämän tasapainoon ja elämänsuunnitteluun; ottaa huomioon, että väestörakenteen muutos voi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vaikuttaa EU:n taloudelliseen ja sosiaaliseen kestävyYTEEN; toteaa, että laadukkaiden julkisten palvelujen saatavuus on elämänlaadun kannalta ratkaiseva tekijä; ottaa huomioon, että väestörakenteen muutoksen taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset korostavat tarvetta vahvistaa sosiaaliturva- ja terveydenhuoltojärjestelmiä;

- H. ottaa huomioon, että tutkimusten mukaan yhtäältä hedelmällisyyslukujen ja toisaalta parempia työmahdollisuuksia, säällisiä työ- ja asuinoloja, joustavia työjärjestelyjä, kunnollista perhetukea, äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan aikana annettavaa taloudellista tukea, laadukasta lastenhoitoa varhaisista vuosista lähtien ja hoivavastuun tasapuolisempaa jakautumista miesten ja naisten välillä edistävien toimintapolitiikkojen välillä on korrelaatio;
- I. ottaa huomioon, että suurempi osuus naisista (31,3 prosenttia) kuin miehistä (8,7 prosenttia) tekee osa-aikatyötä ja että tämä koskee myös ikääntyneitä naisia (49,8 prosenttia ikääntyneistä miehistä ja 64,1 prosenttia ikääntyneistä naisista); ottaa huomioon, että vuonna 2018 tavanomainen viikoittainen työmäärä EU-28:ssa oli 65–74-vuotiailla miehillä 30,3 tuntia ja naisilla 24,1 tuntia ja että miesten odotettiin olevan työmarkkinoiden käytettävissä 38,6 vuotta ja naisten 33,7 vuotta²²;
- J. ottaa huomioon, että naisten ja miesten välisen työllisyseron pienentäminen on kiinteässä yhteydessä sosiaalisten perusoikeuksien toteutumiseen ja perussosiaalipalveluiden tarjontaan;
- K. ottaa huomioon, että 55–64-vuotiaiden naisten työllisyysaste on miehiä alhaisempi (naisilla 52,4 prosenttia ja miehillä 65,4 prosenttia) ja että naiset todennäköisimmin kantavat perheessään hoivavastuun²³;
- L. ottaa huomioon, että työikäisten (15–64-vuotiaat) kokonaismäärä vähenee EU:ssa 20,8 miljoonalla vuodesta 2005 vuoteen 2030, kun suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle, minkä seurauksena jäsenvaltioiden terveydenhuolto- ja eläkejärjestelmät joutuvat kantamaan paljon suuremman taakan; ottaa huomioon, että kokonaishuoltosuhteen odotetaan nousevan 57 prosenttiin vuoteen 2100 mennessä, jolloin se on liki kaksinkertaistunut vuodesta 2019 (31 prosenttia);
- M. ottaa huomioon, että EU-28:ssä mediaani-ikä nousi 38,3 vuodesta 43,1 vuoteen vuosina 2001–2018²⁴; ottaa huomioon, että vuonna 2018 vähintään 65-vuotiaiden osuus EU:n kansalaisista oli 19 prosenttia ja että heidän tarpeensa olisi otettava huomioon poliittisessa päätöksentekoprosessissa EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla;
- N. toteaa, että ihmiselämään sisältyy muutoksia, kuten kumppanin, sukulaisten tai ystävien menettäminen, terveydentilan heikkeneminen sekä tottumusten, työskentelymallien ja taloudellisen tilanteen muuttuminen; ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt ovat

²² Eurostat, ”Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU”, 2019.

²³ Eurostat, ”Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU”, 2019.

²⁴ Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu, ”Demographic Outlook of the European Union”, maaliskuu 2020, s. 3.

erityisen alttiita sosiaalisen syrjäytymisen ja eristyneisyyden ilmiöille; ottaa huomioon, että yhä useammat aikuiset kärsivät EU:ssa sosiaalisesta eristyneisyydestä (75 miljoonaa ihmistä eli 18 prosenttia väestöstä); ottaa huomioon, että sosiaalisen eristyneisyyden riski on suurin ikääntyneiden henkilöiden keskuudessa, kun taas yksinäisyyden tunne on merkittävin 26–45-vuotiaiden ikäryhmässä²⁵;

- O. ottaa huomioon, että yli puolet alle 65-vuotiaista hoivan antajista käy samanaikaisesti töissä; ottaa huomioon, että kuten komissio on toistuvasti todennut, hoivavastuu on yksi suurimmista syistä naisten verraten alhaiseen osallistumiseen työmarkkinoille joko sen vuoksi, että he tekevät osa-aikatyötä tai jäävät kokonaan pois palkkatyöstä, ja tästä aiheutuu Euroopalle vuosittain 370 miljardin euron menetys; ottaa huomioon, että omaishoitajat, joista enemmistö (75 prosenttia) on naisia, tekevät arvioiden mukaan 80 prosenttia kaikesta hoivatyöstä EU:ssa, mikä osoittaa, että hoitovastuu jakautuu epätasaisesti sukupuolten välillä ja vaikuttaa voimakkaasti sukupuolten välisiin eläke-eroihin; ottaa huomioon, että vailla muodollista työsopimusta toimivien omaisten antama hoiva on erittäin ongelmallinen kysymys, sillä nämä omaishoitajat ovat näin työmarkkinoiden ulkopuolella ja työolojen sääntelyn ulottumattomissa; ottaa huomioon, että tilanne aiheuttaa kertaantuvan kielteisen vaikutuksen, sillä omaishoitajat (jotka yleensä ovat naisia) ovat tavallisesti pienipalkkaisia ja vailla sosiaalista suojelua eivätkä he maksa sosiaaliturvamaksuja tai myöskään saa eläkettä työuransa päätyttyä tai saavat vain vähimmäiseläkettä ja samalla tilanne vaikuttaa kielteisesti valtioon ja sen rakenteisiin, joilta jää saamatta työnantajien ja työntekijöiden maksamia sosiaaliturvamaksuja ja veroja;
- P. ottaa huomioon, että vammaiset henkilöt tai kaikenikäiset henkilöt, jotka kuuluvat etnisiin, rodullisiin, kielellisiin, seksuaalisiin tai muihin vähemmistöihin, ovat salanneet tai salaavat edelleen osan identiteetistään pelon tai torjumisen tai hyväksikäytön uhan vuoksi; toteaa, että ikääntyneet vammaiset henkilöt tai henkilöt, jotka edustavat erilaista rodullista, etnistä tai sosiaalista taustaa, joilla on erilaiset geneettiset ominaisuudet tai jotka puhuvat eri kieltä tai joiden seksuaalinen suuntautuminen on erilainen, kohtaavat muita enemmän syrjintää ja leimautumista ja heille tehdään enemmän luvattomia toimenpiteitä ja heidän kohdallaan sosiaalisen eristyneisyyden riski on muita suurempi;
- Q. ottaa huomioon, että myös covid-19-pandemialla on suuri vaikutus myös väestönkehitykseen; ottaa huomioon, että paljon ikäihmisiä on kuollut koronavirustautiin ja että viruksella on joidenkin tutkimusten mukaan ollut merkittävä vaikutus EU:n väestönkehityssuuntauksiin, kuten elinajanodotteen lyhenemiseen ja perhesuunnitteluun;
- R. toteaa, että sukupuolten väliset terveyserot ja sosiokulttuurisiin tekijöihin liittyvä terveydellinen epätasa-arvo olisi otettava asianmukaisesti huomioon ikääntymiseen liittyvien politiikkojen valmistelussa; ottaa huomioon, että jotkin ikääntymiseen liittyvät sairaudet, kuten masennus tai sydän- ja verisuonitaudit, vaikuttavat naisiin ja miehiin eri tavalla; ottaa huomioon, että jotkin sairaudet, kuten Alzheimerin tauti ja dementia, rintasyöpä, inkontinenssi, osteoporoosi ja nivelrikko, ovat naisilla yleisempiä kuin miehillä; ottaa huomioon, että tällaisten sairauksien esiintyvyys lisääntyy yhteiskuntiemme ikääntyessä;

---

²⁵ EU:n tiedekeskus: komission tiede- ja tietopalvelu, ”How lonely are Europeans?”, 12. kesäkuuta 2019.

- S. ottaa huomioon, että väestönkehitys ei vaikuta yhtenäisesti kaikkiin maihin ja alueisiin, vaan sillä on suurempi vaikutus jo ennestään jälkeenjääneisiin alueisiin, mikä pahentaa nykyistä alueellista ja sosiaalista eriarvoisuutta; ottaa huomioon, että maaseutualueet, syrjäseudut ja syrjäisimmät alueet, saaret mukaan luettuina, kärsivät eniten väestökadosta ja että näiltä alueilta lähtevät henkilöt ovat pääasiassa nuoria ja naisia, mikä johtaa siihen, että yhä suurempi osa näillä alueilla asuvista henkilöistä on ikääntyneitä ihmisiä, mikä voi lisätä sosiaalisen eristyneisyyden riskiä;
- T. ottaa huomioon, että ikääntyneiden (80-vuotiaiden ja sitä vanhempien) henkilöiden määrä kasvaa EU:ssa 57,1 prosenttia vuosina 2010-2030²⁶, millä on merkittäviä vaikutuksia sosiaaliturvajärjestelmiin;
- U. ottaa huomioon, että covid-19-pandemian aikaiset sulkutoimenpiteet ja taloudellinen taantuma ovat vaikuttaneet suhteettoman paljon naisiin hoivavastuun epätasaisen jakautumisen ja toimien aloittamisen kohdentumisen sekä perheväkivallan lisääntymisen vuoksi;
- V. ottaa huomioon, että vuosina 2000–2015 vähintään 60-vuotiaiden henkilöiden määrä EU:ssa kasvoi kaupungeissa 68 prosentilla ja maaseudulla 25 prosentilla;
- W. ottaa huomioon, että Euroopan aluekehittämisen seurantaverkoston mukaan Euroopan taajamien väestö kasvaa 24,1 miljoonalla henkilöllä vuoteen 2050 mennessä, mikä vastaa lähes puolta EU:n koko väestöstä, kun taas maaseutuväestö vähenee 7,9 miljoonalla henkilöllä;
- X. ottaa huomioon, että ikääntyneet naiset kohtaavat miehiä todennäköisemmin pahoja vaikeuksia peruspalvelujen ja -hyödykkeiden, kuten terveydenhuoltopalvelujen, pitkäaikaishoidon ja asianmukaisten asuinolojen, saatavuudessa, mikä johtuu monien muiden tekijöiden muassa sukupuolten palkka- ja eläke-erosta, naisten pidemmästä elinajasta ja yksin asuvien naisten suuremmasta osuudesta²⁷;
- Y. ottaa huomioon, että ikääntyneillä henkilöillä on todennäköisemmin rajalliset mahdollisuudet käyttää internetiä ja heiltä puuttuu tietoa nykyisistä ja kehitteillä olevista teknologioista; toteaa, että vain 35 prosentilla 55–74-vuotiaista on digitaaliset perustaidot, kun vastaava osuus 16-24-vuotiaiden keskuudessa on 82 prosenttia²⁸ ja että näin ollen ikääntyneet henkilöt ovat muita alttiimpia syrjäytymiselle, myös digitaaliselle syrjäytymiselle; ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden covid-19-pandemian johdosta toteuttamat sulku- ja sosiaaliset toimet ovat pahentaneet ikääntyneiden henkilöiden niin sosiaalista kuin digitaalista syrjäytymistä; katsoo, että näihin haasteisiin voidaan vastata esteettömällä ja käyttäjäystävällisillä teknologioilla; ottaa huomioon, että neuvosto puuttui tähän ongelmaan vuonna 2020 ja antoi päätelmiä ikääntyneiden ihmisoikeuksista, osallistumisesta ja hyvinvoinnista digitalisaation aikakaudella;
- Z. ottaa huomioon, että vuosina 1998–2018 joidenkin EU:n alueiden väestö väheni jopa 15 prosentilla, mikä johtui nopeasta väestökadosta ja väestön ikääntymisestä; ottaa huomioon, että nopea väestörakenteen muutos aiheuttaa suhteettoman suuria

---

²⁶ Eurostatin perusskenaario.

²⁷ Eurostat, ”Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU”, 2019.

²⁸ Komissio, ”Digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksi (DESI) 2020”, s. 52.

mukautuskustannuksia; ottaa huomioon, että lähes kahdella kolmasosalla alueista, joiden väestö vähenee nopeasti, BKT asukasta kohden on alhainen²⁹; ottaa huomioon, että väestön ikääntyminen johtaa työikäisen väestön vähenemiseen ja saattaa johtaa kuntien ja kylien kuihtumiseen kaikkialla EU:ssa; ottaa huomioon, että päätökset kuntien ja kylien yhdistämisestä tai niiden liittämisestä muihin kuntiin tai kaupunkeihin voivat myös johtaa kuntien ja kylien katoamiseen kokonaan;

- AA. ottaa huomioon, että kaikessa väestönkehityksen mahdollisuuksia ja haasteita koskevassa politiikassa on noudatettava osallistavaa, oikeuksiin ja todennettuun tietoon perustuvaa, ihmiskeskeistä lähestymistapaa, kunnioitettava yhdenvertaisuuden ja erityisesti sukupuolten välisen tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteita sekä turvattava naisten oikeudet, seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja toimeentuloon liittyviä oikeuksia myöten; katsoo, että väestönkehityksen haasteisiin vastaaminen ei saa missään tapauksessa heikentää lisääntymistä koskevaa yksilön itsenäistä päätöksentekoa; ottaa huomioon, että seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvien palvelujen ja hyödykkeiden saatavuus on olennaisen tärkeää fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta;
- AB. ottaa huomioon, että ikääntymistä ja väestönkehitystä koskevan EU:n politiikan ja toiminnan on oltava täysin vuosien 2020–2025 sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU-strategian mukaista; ottaa huomioon, että väestönkehityksen haasteiden ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen välillä on tiivis yhteys, joka olisi otettava huomioon asiaan liittyvissä politiikkatoimissa;
- AC. ottaa huomioon, että ajankäyttötilastot osoittavat hoivatyön jakautuvan sukupuolten välillä epätasaisesti kaikkialla Euroopassa; ottaa huomioon, että hyvinvointi- ja sosiaalipalveluihin sekä naisten työllisyysasteeseen liittyvistä merkittävistä kansallisista eroista huolimatta naiset kantavat suhteettoman suuren osan hoivataakasta ja tällä on suuri vaikutus heidän suoriutumiseensa työmarkkinoilla ja lapsilukua koskeviin päätöksiinsä;
- AD. katsoo, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä erittäin iäkkäisiin henkilöihin, jotta voidaan tarvittaessa auttaa itsenäisyytensä menettäneitä vanhuksia ja estää heidän eristäytymisensä;
- AE. ottaa huomioon, että köyhyysriskissä elävien vähintään 65-vuotiaiden eläkkeensaajien osuus EU:ssa on kasvanut asteittain vuodesta 2013;
- AF. ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt myötävaikuttavat yhteiskunnan kehitykseen ja ovat tehneet niin covid-19-pandemian aikana, myös työntekijöinä, hoitajina tai vapaaehtoisina; ottaa huomioon, että esimerkiksi monet vanhemmat lääketieteen ammattilaiset ovat palanneet eläkkeeltä työelämään tukeakseen pandemian hillitsemistoimia; ottaa huomioon, että omaishoitajat, joista suurin osa on naisia, ovat lisänneet ponnistelujaan kompensoidakseen pandemian aikana heikentyneitä koulutus-, lastenhoito- ja pitkäaikaishoitopalveluja;

---

²⁹ Komission antamaan kertomukseen väestönmuutoksen vaikutuksesta liitetty komission yksiköiden valmisteluasiakirja (SWD(2020)0109), 17. kesäkuuta 2020, s. 42.

- AG. katsoo, että ikääntyvällä väestöllä voi olla annettavanaan tietoa maaseudun paikallisista perinteistä sekä paikallisesta ruuasta ja elämäntavasta, mitä puolestaan voidaan hyödyntää alueen matkailun ja yritysten kehittämisessä;
- AH. ottaa huomioon, että valmisteilla olevassa maaseutualueita koskevassa pitkän aikavälin visiossa esitellään EU:n strategia, jolla torjutaan väestönkehityksen vaikutuksia Euroopan sosioekonomiseen rakenteeseen;
- AI. ottaa huomioon, että sukupolvenvaihdokset ovat yksi yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) erityistavoitteista vuoden 2020 jälkeiselle ajalle; katsoo, että tietämyksen siirto ja sukupolvelta toiselle tapahtuva oppiminen ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan lisätä yhteistyötä ja solidaarisuutta eri sukupolvien välillä ja siten kuroa umpeen sukupolvien välinen kuilu;

Terveydenhuolto ja hoiva-ala

- AJ. katsoo, että teknologian käyttöön terveydenhuollossa liittyvät eettiset riskit olisi aina otettava asianmukaisesti huomioon;
- AK. toteaa, että WHO:n määritelmän mukaan terveellisellä ikääntymisellä tarkoitetaan hyvinvoinnin vanhemmalla iällä mahdollistavan toimintakyvyn kehittämistä ja ylläpitämistä koskevaa prosessia; ottaa huomioon, että koettu terveys ja tulotaso korreloivat keskenään; ottaa huomioon, että vuonna 2017 alle kolmannes (32,4 prosenttia) ensimmäisen tuloviidenneksen (väestön pienituloisin viidennes) ikääntyneistä henkilöistä piti terveyttään hyvänä tai erittäin hyvänä, kun ylimpään tuloviidennekseen kuuluvilla ikääntyneillä vastaava luku oli 54,7 prosenttia³⁰; ottaa huomioon, että eurooppalaisen terveyshaastattelututkimuksen tulokset osoittavat, että suurimmalla osalla ikääntyneistä havaittiin kroonisia sairauksia tai vaivoja ja että vain joka yhdeksäs ilmoitti, ettei tällaisia ongelmia ollut, ja toteaa, että monet vammat kehittyvät tai pahenevat vanhemmalla iällä; ottaa huomioon, että lähes puolet ikääntyneistä henkilöistä EU:ssa (65-vuotiaat ja sitä vanhemmat) on ilmoittanut vaikeuksistaan suoriutua ainakin yhdestä henkilökohtaisesta tai taloudenpitoon liittyvästä toimesta³¹; toteaa, että noin neljäsosalla EU:n väestöstä oli terveysongelmista johtuvia pitkäaikaisia rajoitteita vuonna 2018³²; ottaa huomioon, että noin 15 prosentilla vähintään 60-vuotiaista aikuisista on henkinen vamma;
- AL. toteaa, että useimmissa kehittyneissä maissa ikääntyneinä pidetään 65-vuotiaita tai sitä vanhempia henkilöitä; toteaa, että vähintään 65-vuotiaiden ikäryhmä on hyvin heterogeeninen ja että sen sisällä terveyteen, elämäntapaan, asemaan ja elinoloihin sekä sosiaalisiin oloihin liittyvät erot ovat merkittäviä; katsoo, että yleistyksiä olisi siksi vältettävä; toteaa, että keskittyminen 65 vuoden ikään tietojen keruun yläikärajana ei usein vastaa ikääntyneiden taloudellisen ja sosiaalisen toiminnan realiteetteja, mikä johtaa puutteellisiin ja epätarkkoihin tilastoihin; ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt puuttuvat monista tilastoista ja jäävät tiedonkeruuhankkeiden ulkopuolella, sillä on yleistä olla keräämättä tilastoja yli 65-vuotiaista henkilöistä; katsoo, että tätä ei

³⁰ Eurostat, ”Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU”, 2019, s. 53.

³¹ Eurostat, ”Disability statistics – elderly needs for help or assistance”, tiedot kesäkuulta 2019.

³² Eurostat, ”Functional and activity limitations statistics”, tiedot joulukuulta 2020.

enää voida pitää tarkoituksenmukaisena, kun pidetään mielessä ikääntyneiden henkilöiden muodostaman väestöosuuden kasvu;

- AM. toteaa, että vaikka naiset ovat useimmissa Euroopan maissa miehiä koulutetumpia, he joutuvat kärsimään työmarkkinoilla äitiydestään, mutta miehiä palkitaan isyydestä paremman työllisyysasteen ja palkkatason muodossa; ottaa huomioon, että on tärkeää tuoda esille naisten äitiyden ja urakehityksen yhteen sovittamisessa kohtaamat vaikeudet, jotka heikentävät mahdollisuuksia äitiyden ja urakehityksen yhdistämiseen; ottaa huomioon, että työuran ja äitiyden välillä tasapainottelu johtaa tavallisesti siihen, että naiset lykkäävät lasten hankintaa, mikä pienentää heidän potentiaalista lapsilukuaan, tai jäävät lapsettomiksi; ottaa huomioon, että kaikki edellä mainitut seikat pienentävät syntyvyyttä ja edistävät väestön vanhenemista;
- AN. toteaa, että niiden henkilöiden määrä, jotka ovat riippuvaisia muiden avusta tai joilla on terveyteen ja pitkäaikaishoitoon liittyviä tarpeita, lisääntyy iän myötä; toteaa, että tällaisia palveluja tarvitsevien henkilöiden osuus on muita suurempi vähintään 80-vuotiaiden keskuudessa; ottaa huomioon, että ikääntyminen pahentaa riippuvuutta muista, mutta siihen vaikuttavat myös muut tekijät, kuten sosioekonomiset ja ympäristöön liittyvät tekijät sekä koulutustaso, henkilösuhteet ja henkilökohtainen hyvinvointi; ottaa huomioon, että hoivaan ja tukeen liittyvät tarpeet ovat moninaiset ja että asianmukaiset keinot itsenäisyyden ja riippumattomuuden varmistamiseksi ovat erilaisia; toteaa, että omaishoitajat, jotka ovat usein ilman palkkaa tehtävän hoitavia naispuolisia vähintään 60-vuotiaita henkilöitä itsekkin, vastaavat valtaosasta iäkkäille huollettavina oleville henkilöille tarjotusta hoivasta;
- AO. toteaa, että väestörakenteen muutoksen johdosta epävirallisiin ja virallisiin hoitojärjestelmiin kohdistuu paineita, joita virallisten hoivatyöntekijöiden puute lisää entisestään; ottaa huomioon, että Eurofoundin tutkimusten mukaan vähäistä pitkäaikaishoitoa tarvitseville henkilöille on tarjottava koti- tai yhteisöhoitoa, jotta voidaan paitsi tukea omaishoitajia ja parantaa hoivaa saavien elämänlaatua myös nopeasti havaita esiin nousevat tarpeet ja vastata niihin;
- AP. ottaa huomioon, ettei huollettavana olemiselle ole yhdenmukaista määritelmää EU:ssa; toteaa, että ikääntyminen ei välttämättä tarkoita riippuvaisuutta muista;
- AQ. ottaa huomioon, että jotkut ikääntyneet henkilöt eivät voi hyötyä aktiivisen ikääntymisen toimenpiteistä ja toimintapolitiikoista, mikä johtuu monista eri tekijöistä, kuten asuinpaikasta, terveydentilasta, motivaation puutteesta tai säännöllisen fyysisen, henkisen, kulttuurisen tai sosiaalisen toiminnan ja vapaa-ajan toiminnan harjoittamista koskevien tottumusten tai mahdollisuuksien puuttumisesta; toteaa, että ikääntyneillä henkilöillä saattaa myös olla vaikeuksia päästä urheilu-, kulttuuri- ja kuntoutuskeskuksiin ja he voivat kärsiä taloudellisesta niukkuudesta tai heidän henkilökohtaisiin psykofyysisiin oloihinsa mukautettua toimintaa ei ole saatavilla riittävästi tai lainkaan; katsoo, että tehokkaalla aktiivisen ikääntymisen strategialla olisi oltava myönteinen vaikutus ikääntyneisiin ihmisiin, yhteiskuntaan ja koko talouteen;
- AR. katsoo, että terveenä ikääntymistä ja naisten ja miesten omaehtoista selviytymistä koskevien olosuhteiden luominen soveltamalla kokonaisvaltaista lähestymistapaa ikääntymiseen elämänvaiheena sekä asuntojen ja paikallisten ympäristöjen

mukauttaminen niin, että ikääntyneet henkilöt voivat elää kotonaan ja tutussa ympäristössä mahdollisimman pitkään, tuo järjestelmätason ja yksilöllisiä hyötyjä;

- AS. ottaa huomioon, että hoivalla ja tuella olisi pyrittävä pitämään yllä ikääntyneiden henkilöiden itsenäisyyttä, riippumattomuutta ja hyvinvointia; katsoo, että ajatus henkilön ikääntymisestä omassa yhteisössään ja ikämyönteisessä ympäristössä on olennaisen tärkeä kaupunkisuunnittelun ja laitoshoidosta yhteisöpohjaisiin palveluihin siirtymisen edistämisen kannalta; toteaa lisäksi, että mahdollisuudet itsenäisyyden ja riippumattomuuden säilyttämiseen riippuvat eri olosuhteista, kuten ikämyönteisistä ympäristöistä ja palvelujen saatavuudesta ja kohtuuhintaisuudesta, laadukas asuminen ja yhteisöperustainen hoito mukaan luettuina; ottaa huomioon, että väestörakenteen muutokseen sopeutuminen edellyttää asianmukaisia toimia, joilla vastataan erityisiin terveystarpeisiin, sekä tukipalveluja ja -tiloja;
- AT. ottaa huomioon, että epätyypilliset työn tekemisen muodot ovat yleistyneet ja että ne tarjoavat joustoa hoivavastuusta huolehtimiseen, mutta eivät aina vastaa työntekijöiden tarpeisiin, ja että hoitojärjestelyjen suunnittelun haastavuus vaikeuttaa naisten äitiyden ja työn yhdistämistä;
- AU. ottaa huomioon, että terveystarpeiden, vammojen ja kroonisten sairauksien kertyminen koko elämän ajan lisää vammaisuuden riskiä; ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt käyvät yleislääkäreiden ja erikoislääkäreiden vastaanotoilla muita useammin mutta toisaalta he kertovat, että joissakin jäsenvaltioissa heidän on vaikeampaa kuin keskivertoväestön käyttää sairaanhoitopalveluja, mikä johtuu muun muassa kyseisten palvelujen hinnoista, pitkistä etäisyyksistä ja pitkistä jonotuslistoista³³; katsoo, että investoinnit hoivatalouteen ovat olennaisen tärkeitä ihmisarvoisen elämän takaamiseksi kaikille hoitoa tarvitseville ja sitä tarjoaville; ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt ovat haavoittuvampia ja siten alttiimpia taudeille ja eri tauteihin, kuten covid-19:ään, liittyville komplikaatioille ja niiden aiheuttamille kuolemille; ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on tuonut esiin tarpeen kehittää vankempia terveydenhuoltojärjestelmiä ja lisätä tehohoidon kapasiteettia; katsoo, että tässä yhteydessä olisi kiireellisesti varmistettava sairaanhoidon saatavuus pitkäaikaishoitolaitoksissa ja henkilönsuojainten toimitukset niihin;
- AV. ottaa huomioon covid-19-pandemian osoittaneen, että väestön tarpeisiin voidaan vastata tehokkaasti esteettömillä ja laadukkailla julkisilla palveluilla ja hoitopalveluilla, ja toteaa tämän koskevan myös ikääntyneitä henkilöitä, jotka ovat useissa tilanteissa pandemian aikana kokeneet ikäsyrintää ja kokevat edelleen ikään perustuvaa syrjintää terveys- ja hoitopalvelujen saatavuudessa, yleiset esteet lääketieteellisen hoidon saannissa mukaan luettuina; ottaa huomioon, että covid-19-pandemia paljasti jälleen kerran asianmukaisten asuntojen, laadukkaiden terveydenhoitolaiteiden ja riittävien hoito- ja tukipalvelujen puutteen; ottaa huomioon, että suurin osa covid-19-tartunnoista ja -kuolemista EU:ssa on yhteydessä hoitokoteihin ja -laitoksiin, ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden asumispalveluihin ja muihin sosiaalipalveluihin³⁴; toteaa, että lukuisat ikääntyneet henkilöt kuolivat pandemian aikana sen johdosta, että monet tehohoitoyksiköt olivat ylikuormittuneet; toteaa, että joissakin tapauksissa yksi

³³ Eurostat, ”Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU”, 2019, s. 70.

³⁴ Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus ja muut, ”High impact of COVID-19 in long-term care facilities, suggestion for monitoring in the EU/EEA”, *Eurosurveillance*, nide 25, nro 22, 4. kesäkuuta 2020.

tehohoidon saatavuusharkinnan tärkeimmistä kriteereistä oli potilaan ikä; ottaa huomioon, että monet ikääntyneet henkilöt ovat kohdanneet esteitä yrittäessään saada covid-19-tautiin liittymätöntä sairaanhoitoa, ja toteaa, että terveydenhoitopalveluja on yleisesti ottaen vähennetty tai niiden tarjoaminen on keskeytetty kokonaan pandemian aikana;

AW. ottaa huomioon, että väestön vanheneminen EU:ssa asettaa uusia haasteita sukupuolten tasa-arvolle, sillä naiset pysyvät edelleen pääasiallisina hoivanantajina (niin palkkatyössä kuin epävirallisessakin työssä)³⁵; toteaa, että koronavirus on kärjistänyt tilannetta;

AX. ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt kestävät muita huonommin sään ääri-ilmiöitä, kuten toistuvia helleaaltoja;

Oikeus ihmisarvoiseen ikääntymiseen

AY. ottaa huomioon, että ihmisarvoisen elämän takaamisella tarkoitetaan sen varmistamista, että työntekijöillä on oikeus oikea-aikaiseen eläkkeelle siirtymiseen, jotta he voivat viettää terveenä itsenäistä eläkeläiselämää; katsoo, että oikeus eläkkeeseen on kytkettävä työvuosien määrään eikä se saa riippua keskimääräisen elinajanodotteen vaihteluista tai mistä tahansa muusta työntekijöiden painostamiseen käytetystä syystä; katsoo, että eläkkeelläolon olisi perustuttava tuloihin, jotka mahdollistavat ihmisarvoiset elinot, joihin kuuluu muun muassa terveyden suojeleminen, kulttuurista nauttiminen ja uusien taitojen oppiminen, jotta eläkeläiset voivat osallistua täysimääräisesti sosiaalisen ympäristönsä elämään;

AZ. ottaa huomioon, että etenkin ikääntyneiden henkilöiden osalta ihmisarvoista asumista ei voida erottaa oikeudesta esteettömään asumiseen terveellisissä ja mukavissa oloissa, joissa ikäihmiset voivat ikääntyä sosiaalisen ympäristönsä ja perheensä suojelemina; toteaa, että monissa tapauksissa, joihin liittyy kiinteistökeinottelusta johtuvaa painostusta, ikääntyneitä henkilöitä on häädetty ensimmäisten joukossa, mikä on lisännyt heidän sosiaalista eristyneisyyttään ja toiminnallista riippuvuuttaan;

BA. ottaa huomioon, että naisiin kohdistuu suurempi köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski, mikä johtuu muun muassa sitkeistä sukupuolten välisistä työllisyys-, palkka- ja eläke-eroista, siitä, että heidän työuransa keskeytyy perhe- ja hoitovelvoitteiden johdosta miehiä useammin, ja siitä, että he tekevät enemmän osa-aikatyötä³⁶ ja joutuvat toisinaan hyväksymään epävarmoja ja tilapäisiä työsuhteita³⁷, erityisesti yksinhuoltajaäitien tapauksessa; ottaa huomioon, että näiden tekijöiden vuoksi monien naisten on vaikea säästää rahaa myöhempiä elämänvaiheita varten, mikä tekee heistä erityisen alttiita vanhuusiän köyhyydelle;

---

³⁵ Euroopan tasa-arvoinstituutti, ”Ageing societies, migration and climate change bring new challenges for gender equality”, 10. joulukuuta 2019.

³⁶ Vuonna 2018 naisista 30,5 prosenttia ja miehistä 9,2 prosenttia työskenteli osa-aikaisesti EU-27:ssä (Eurostat, työvoimatutkimus).

³⁷ Viime vuosina 15–64-vuotiaiden tekemien määräaikaisten työsopimusten osuus on pysynyt vakaana. Vuonna 2018 niiden osuus kokonaistyöllisyydestä oli 12,1 prosenttia. Naisten keskuudessa niiden osuus on hieman suurempi (13,1 prosenttia) kuin miesten keskuudessa (11,2 prosenttia) (Eurostat).

- BB. ottaa huomioon, että Eurostatin mukaan naisten eläkkeet ovat pienemmät kuin miesten kaikissa EU:n jäsenvaltioissa; ottaa huomioon, että vähintään 65-vuotiaiden naisten eläke EU:ssa oli keskimäärin 30 prosenttia miesten eläkettä pienempi;
- BC. ottaa huomioon, että vuonna 2019 tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen mukaan 40 prosenttia EU:n kansalaisista kokee joutuneensa ikään perustuvan syrjinnän kohteeksi; ottaa huomioon, että ikäsyrjintää esiintyy eri tasoilla ja ilmenee eri muodoissa, myös yksilöllisissä toimintatavoissa, yksilöiden minäkuviissa ja sukupolvien välisissä suhteissa; ottaa huomioon, että ikäsyrjinnän on osoitettu heikentävän terveyttä ja vähentävän elinajanodotetta ja estävän täysipainoista osallistumista sosiaaliseen, kulttuuriseen ja yhteiskunnalliseen elämään ja että se voi rajoittaa ikääntyneiden henkilöiden mahdollisuuksia käyttää palveluja tai osallistua aktiivisesti kansallisille tai unionin työmarkkinoille tai käyttää palveluja työpaikoilla, mikä johtaa syrjäytymiseen ja sosiaaliseen eristäytymiseen; ottaa huomioon, että viimeisimmän Euroopan työolotutkimuksen mukaan ikään perustuva syrjintä oli yleisin syrjinnän muoto työpaikoilla; toteaa, että ikääntyneet henkilöt ovat tuoneet esiin muita syrjinnän muotoja, kuten rahoitustuotteiden ja -palvelujen, terveydenhuollon, koulutuksen ja virkistyspalvelujen saatavuus³⁸; katsoo, että ikäsyrjinnän ja ikästereotyyppioiden menestyksenkäs torjuminen myös työmarkkinoilla on olennaisen tärkeää aktiivisen ikääntymisen, sukupolvien välisen solidaarisuuden vahvistamisen ja ikääntyneiden työntekijöiden kokemuksen hyödyntämisen kannalta; toteaa, että tässä yhteydessä on myös olennaisen tärkeää vahvistaa tavaroiden ja palvelujen yhtäläistä saatavuutta;
- BD. ottaa huomioon, että WHO:n mukaan aktiivinen ikääntyminen on prosessi, jossa terveyteen, osallistumiseen ja turvallisuuteen liittyvät mahdollisuudet optimoidaan ikääntyvien henkilöiden elämänlaadun parantamiseksi, jotta ihmiset voivat hyödyntää hyvinvointipotentiaalinsa koko elämänsä ajan ja osallistua yhteiskunnan toimintaan tarpeidensa, toiveidensa ja kykyjensä mukaisesti samalla kun heille tarjotaan asianmukaista suojelua, turvaa ja hoitoa, kun he tarvitsevat apua;
- BE. ottaa huomioon, että EU ja useat jäsenvaltiot osallistuvat aktiivisesti keskusteluihin, joissa pohditaan uusia kansainvälisiä välineitä ikääntyneiden henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi; katsoo, että tällaisia kansainvälisiä neuvotteluja olisi aktiivisesti tuettava ja niihin olisi kannustettava; toteaa, että vaikka neuvoston direktiivissä 2000/78/EY vahvistetaan yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevat yleiset puitteet, siinä ei puututa sosiaalisen elämän muilla aloilla esiintyvään syrjintään eikä moninkertaiseen syrjintään;
- BF. ottaa huomioon, että ikääntyneet henkilöt joutuvat joskus väkivallan, hyväksikäytön ja muiden huolestuttavien tekojen uhreiksi, kuten petosten ja hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen, oikeustoimikelpoisuuden ja omien asioittensa hoitamiseen tarvittavien edellytysten menettämisen uhreiksi; katsoo, että ikääntyneiden henkilöiden hyväksikäyttöä koskevan ilmiön esiintyvyydestä ja keinoista sen torjumiseksi olisi oltava saatavilla enemmän tietoa ja tutkimustuloksia; katsoo, että tarvitaan enemmän

---

³⁸ Euroopan unionin perusoikeusviraston tiedotteet koronaviruspandemian vaikutuksista perusoikeuksiin EU:ssa: ikääntyneisiin henkilöihin keskittynyt kesäkuussa 2020 julkaistu tiedote nro 3 ja sosiaalisiin oikeuksiin keskittynyt 30. marraskuuta 2020 julkaistu tiedote nro 6.

toimia ikääntyneiden henkilöiden huonoa kohtelua koskevien kattavien tietojen tuottamiseksi;

- BG. toteaa, että EU rahoittaa pilottialoitteita ikääntyneisiin henkilöihin kohdistuvien rikosten torjunnan alalla, kuten EUROPeAN-, MILCEA- ja WeDO-hankkeet;
- BH. ottaa huomioon, että maaseudulla tai syrjäisillä alueilla asuvilla ikääntyvillä ihmisillä voi olla korkeampi ikään liittyvä riski kärsiä muun muassa köyhyydestä, laadukkaan terveydenhuollon ja palvelujen heikommasta saatavuudesta, huonommista mahdollisuuksista sosiaaliseen tukeen ja kanssakäymiseen sekä julkisen liikenteen huonosta saatavuudesta;

Työllisyys ja aktiivinen ikääntyminen

- BI. ottaa huomioon, että vuonna 2012 tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen mukaan 60 prosenttia EU:n kansalaisista vastusti lakisääteisen eläkeiän nostamista ja 61 prosenttia oli sitä mieltä, että kaikkien olisi voitava jatkaa työskentelyä lakisääteisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen; ottaa huomioon, että taloudellisesta tilanteestaan riippuen lähes puolet 50 vuotta täyttäneistä työntekijöistä haluaisi vähentää työtuntejaan, kun taas merkittävä osa eläkeläisistä työskentelisi mielellään vähintään muutaman tunnin viikossa³⁹; toteaa, että työnteon jatkaminen eläkeiän saavuttamisen jälkeen on yhteydessä työpaikkojen toimintapolitiikkoihin, joilla pyritään tukemaan työllistettävyyttä, ja siihen, että työntekijät voivat halutessaan pysyä työelämässä pidempään; toteaa, että työmarkkinoiden ulkopuolella olevien ikääntyneiden työntekijöiden työhönottoaste on kuitenkin erittäin alhainen ja että ikääntyviin työntekijöihin kohdistuu suuri riski joutua pitkäaikaistyöttömiksi; ottaa huomioon, että 55–64-vuotiaiden köyhyys- ja syrjäytymisaste on yli EU:n keskiarvon, jossa on otettu huomioon kaikki ikäryhmät; ottaa huomioon, että 56 prosenttia EU:n kansalaisista on huolissaan siitä, että heidän tulonsa eivät riitä vanhemmalla iällä⁴⁰; ottaa huomioon, että uuden työpaikan löytämisen todennäköisyys vähenee iän myötä osittain rakenteellisten esteiden, kuten ikäsyrjinnän, vuoksi⁴¹; toteaa tietojen osoittavan, että ihmiset, jotka ovat eläkkeellä mutta jatkavat omaehtoisesti työnteoa, ovat keskimäärin tyytyväisempiä elämäänsä kuin kokonaan eläkkeellä olevat henkilöt keskimäärin⁴²; ottaa huomioon, että yleensä 50 vuoden iän jälkeen tunne elämän merkityksellisyydestä heikkenee, mutta se säilyy paljon voimakkaampana henkilöissä, jotka jatkavat työskentelyä eläkkeelle siirtymisen jälkeen tai joilla on lastenhoitoon tai pitkäaikaishoitoon liittyviä velvollisuuksia⁴³; katsoo, että ikääntyneiden työntekijöiden työttömyyden torjunta on edelleen erittäin tärkeää EU:ssa;
- BJ. katsoo, että asianmukaiset työolot ja -suhteet, kuten parempi työterveys ja -turvallisuus, parempi työ- ja yksityiselämän tasapaino, ikään mukautettu työympäristö, määrällisten vaatimusten alentaminen ja työajan itsenäinen hallinta, voivat antaa ikääntyneille mahdollisuuden pysyä halutessaan työmarkkinoilla ja kannustaa heitä siihen;

---

³⁹ Eurofoundin 19. toukokuuta 2021 julkaisema artikkeli eläkkeelle siirtymisestä.

⁴⁰ Eurofoundin Euroopan elämänlaatututkimus 2016, s. 79.

⁴¹ Eurofoundin Euroopan elämänlaatututkimus 2016, s. 77.

⁴² Eurofoundin Euroopan elämänlaatututkimus 2016, s. 15.

⁴³ Eurofoundin Euroopan elämänlaatututkimus 2016, s. 26.

- BK. katsoo, että fyysisesti tai psyykkisesti erittäin vaativia tehtäviä hoitavien työntekijöiden tarpeisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota; toteaa, että tähän ongelmaan voidaan puuttua työterveyttä ja -turvallisuuksiin edistävillä strategioilla, työ- ja yksityiselämän tasapainoa tukevilla toimintapolitiikoilla, koulutusmahdollisuuksien saatavuudella ja hyödyntämällä työpaikalla tai sen ulkopuolella, tukemalla sukupolvien välistä vuoropuhelua työpaikoilla ja tarjoamalla mahdollisuuden siirtyä eläkkeelle asteittain, mikä hyödyttää niin yksilöitä kuin yhteiskuntaa;
- BL. ottaa huomioon, että ikääntyvä EU, jossa työvoimaa on aiempaa vähemmän, voi asettaa paineita julkiselle taloudelle ja julkisille sosiaaliturva- ja terveydenhuoltojärjestelmille; ottaa huomioon arviot, joiden mukaan ikääntymisen kokonaiskustannukset⁴⁴ nousevat 26,7 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2070 mennessä⁴⁵; toteaa, että komission vuonna 2018 senioritaloudesta (vähintään 50-vuotiaat henkilöt) teettämässä tutkimuksessa arvioidaan, että EU:n senioritalouden osuus BKT:stä nousee 6,4 biljoonaan euroon ja työllistää 88 miljoonaa henkilöä vuoteen 2025 mennessä; toteaa, että tämä vastaisi 32 prosenttia EU:n BKT:stä ja 38 prosenttia EU:n työllisyydestä⁴⁶;
- BM. ottaa huomioon, että aktiivisen ikääntymisen kannalta on olennaisen tärkeää edistää elämänkaarinäkökulmaa ja lisätä työnantajien keskuudessa tietoisuutta ikämyönteisten työympäristöjen merkityksestä; toteaa, että nuorten ja ikääntyneiden työttömyyden torjunta on edelleen keskeinen haaste monilla alueilla; katsoo, että EU:n ja jäsenvaltioiden on edelleen löydettävä asianmukaiset keinot työmarkkinoiden haasteisiin vastaamiseksi; katsoo, että on tarpeen mukauttaa niiden iäkkäiden työntekijöiden osaamista, joita talouden rakennemuutos erityisesti uhkaa, ja jatkaa toimintapolitiikkoja, joilla tuetaan ikääntyvien ihmisten liikkuvuutta työmarkkinoilla ja eritoten heidän uudelleentyöllistymistään;
- BN. ottaa huomioon, että työnantajat ovat usein haluttomia tarjoamaan asianmukaista koulutusta ikääntyville työntekijöille; toteaa, että elinikäinen oppiminen tukee aktiivista ikääntymistä ja antaa ihmisille mahdollisuuden työskennellä ja osallistua täysipainoisesti yhteiskuntaan; ottaa huomioon, että parlamentti on antanut päätöslauselman ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta;
- BO. katsoo, että laadukkaiden työpaikkojen luominen, säälliset palkat mukaan luettuina, ja työntekijöiden työterveyden ja -turvallisuuden sekä yksityis- ja työelämän tasapainon varmistaminen koko heidän uransa ajan on edellytys kestäväälle työelämälle ja aktiivisena ja terveenä ikääntymiselle eläkkeelle siirtymisen jälkeen; toteaa, että tämä tarkoittaa paitsi työperäisten riskien vähentämistä myös työntekijöiden kannustamista ja tukemista omaksumaan terveellisiä elämäntapoja sekä psykososiaalisiin riskeihin ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien muodostamiin riskeihin puuttumista; ottaa huomioon, että ikääntyneiden työntekijöiden terveydentila ja suorituskyky eivät riipu heidän iästään vaan useista toisiinsa läheisesti liittyvistä tekijöistä, kuten yksilöllisistä

⁴⁴ Vuoden 2018 ikääntymisraportissa ikääntymisen kokonaiskustannukset määritetään siten, että ne lasketaan eläkkeitä, terveydenhoitoa, pitkäaikaishoitoa, koulutusta ja työttömyysetuusia koskevien julkisten menojen perusteella.

⁴⁵ Komission laatima toimielinten välinen asiakirja ”The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016-2070)”, 25. toukokuuta 2018.

⁴⁶ Komission kertomus senioritaloudesta, 12. huhtikuuta 2018.

elämäntavoista ja altistumisesta vaaroille työpaikalla⁴⁷; katsoo, että laadukkaat työpaikat sekä turvalliset ja terveelliset työympäristöt ovat tärkeitä paitsi työntekijöiden hyvinvoinnin myös yritysten kilpailukyvyn ja hyvinvointijärjestelmien kestävyyskannalta;

- BP. ottaa huomioon, että väestönkehityksen vaikutus työmarkkinoilla on korostanut yrityshallinnon ja työmenetelmien jatkuvan parantamisen merkitystä sekä digitaalisten ratkaisujen, kuten etätö, merkittävää roolia erityisesti covid-19-pandemian yhteydessä, sillä ne tarjoavat lukuisia mahdollisuuksia parantaa työntekijöiden, myös lähellä eläkeikää olevien työntekijöiden, työoloja ja tarjota aiempaa osallistavamman työympäristön erityisesti työ- ja yksityiselämän tasapainottamisen ja vammaisten henkilöiden kannalta;
- BQ. toteaa, että korkeasta työttömyysasteesta kärsiville alueille on ominaista muita korkeampi ikääntyneen väestön osuus ja väestön väheneminen;
- BR. ottaa huomioon, että 55–64-vuotiaiden palkansaajien osuus EU:n työvoimasta vuonna 2019 oli 59,1 prosenttia⁴⁸; toteaa, että vuonna 2016 noin kolmannes perheviljelmien tilanhoitajista oli täyttänyt 65 vuotta ja että suurin osa (57 prosenttia) heistä oli vähintään 55-vuotiaita; toteaa, että vain yksi kymmenestä tilanhoitajasta oli alle 40-vuotias;

Väestörakenteeseen liittyviin haasteisiin vastaaminen EU-varojen avulla

- BS. katsoo, että aktiivisen ikääntymisen strategioita edistävät ohjelmat, hankkeet ja toimet olisi otettava huomioon kaikilla politiikan aloilla ja että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä kaikkia käytettävissä olevia EU:n välineitä, kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastoja, erityisesti Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), koheesiorahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+) ja Verkkojen Eurooppa -välinettä, väestökehityksen haasteisiin vastaamiseksi; toteaa, että EU-varojen avulla voidaan helpottaa olennaisen infrastruktuurin rakentamista;
- BT. ottaa huomioon, että Esteetön kaupunki -palkinnon kaltaisilla aloitteilla edistetään julkisten tilojen mukauttamista ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden tarpeisiin ja myötävaikutetaan heidän itsenäisyytensä ylläpitämiseen; toteaa, että tällaisilla aloitteilla ei ainoastaan paranneta heidän elämänlaatuaan, varmisteta heidän sosiaalista osallisuuttaan ja taata heille yhtäläinen mahdollisuus toteuttaa perusoikeuksia, vaan niillä voi olla myös myönteisiä taloudellisia vaikutuksia;
- BU. ottaa huomioon, että vuodesta 2010 lähtien yhden hengen kotitalouksien määrä on kasvanut 19 prosentilla; toteaa, että vuonna 2019 40 prosenttia vähintään 65-vuotiaista naisista EU:ssa asui yksin, mikä on yli kaksinkertainen yksin asuvien miesten osuuteen verrattuna⁴⁹; ottaa huomioon, että monissa jäsenvaltioissa nuorten, yksin asuvien henkilöiden, ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden sekä kroonisista sairauksista tai toimintarajoitteista kärsivien henkilöiden asumisolot ovat puutteelliset, mikä johtuu

---

⁴⁷ Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston 4. lokakuuta 2016 julkaisema raportti ”The ageing workforce: Implications for occupational safety and health – A research review”.

⁴⁸ Eurostat, ”Employment rate of older workers, age group 55-64”, tilanne 2. kesäkuuta 2021.

⁴⁹ Komission 17. kesäkuuta 2020 antama kertomus väestönmuutoksen vaikutuksesta (COM(2020)0241), s. 10.

esteettömyysongelmista, heikoista standardeista tai korkeista elin- ja asumiskustannuksista; katsoo, että asuntojen olisi oltava kohtuuhintaisia, esteettömiä, turvallisia ja mukavia ja että nämä ovat kaikki erityisen tärkeitä näkökohtia, ei pelkäästään ikääntyneille henkilöille; toteaa, että monet ikääntyneet henkilöt eivät todennäköisesti ryhdy kunnostamaan kotiaan, jos he eivät omista sitä;

- BV. toteaa, että ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia, luovuttamattomia, jakamattomia, toisistaan riippuvaisia ja toisiinsa liittyviä ja että ne kuuluvat kaikille ihmisille ja kaikille sukupolville ilman mihinkään tekijään perustuvaa syrjintää; toteaa, että ikääntyneet henkilöt, vammaiset henkilöt mukaan lukien, ovat arvokkaita yhteiskunnalle ja heidän olisi siksi osallistuttava yhteiskuntaan mahdollisimman laajasti ja saatava elää ihmisarvoista elämää mahdollisimman itsenäisesti; katsoo, että sukupolvien välisen solidaarisuuden olisi ohjattava EU:n elpymistä, jotta saadaan aikaan oikeudenmukaisempi, osallistavampi ja kestävämpi yhteiskunta;
- BW. ottaa huomioon, että kaikki EU:n jäsenvaltiot ja EU ovat vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen sopimuspuolia ja siten oikeudellisesti sitoutuneet takaamaan yksilön itsemääräämisoikeuden, syrjimättömyyden, täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisen yhteiskuntaan, yhdenvertaiset mahdollisuudet ja esteettömyyden; ottaa huomioon, että Euroopan unionissa elää yli 80 miljoonaa vammaista henkilöä, joista enemmistö on naisia ja tyttöjä, ja että useimmat toimintarajoitteet ilmenevät ikääntymisen myötä; ottaa huomioon, että ikääntyneillä vammaisilla henkilöillä on kohonnut köyhyyden ja syrjinnän riski⁵⁰; katsoo, että ikääntymistä koskevilla politiikkatoimilla on varmistettava vammaisten henkilöiden suojeleminen ja sosiaalinen osallisuus sekä heidän mahdollisuutensa osallistua työmarkkinoille ja käyttää palveluita; ottaa huomioon, että liikkuvuus on keskeisessä asemassa edistettäessä itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeutta; katsoo, että on ratkaisevan tärkeää varmistaa täysin esteetön liikenneketju ovelta ovelle;
- BX. ottaa huomioon, että hermoston rappeutumissairaudet, kuten Alzheimerin tauti ja muut dementian muodot, ovat edelleen alidiagnosoituja useimmissa Euroopan maissa; toteaa, että on selviä merkkejä siitä, että vahvistettujen dementiatapausten lukumäärä kaksinkertaistuu vuoteen 2050 mennessä nykyisestä yhdeksästä miljoonasta⁵¹; ottaa huomioon, että dementia on yleisin syy ikääntyneiden henkilöiden huollettavaksi joutumiseen ja invalidisoitumiseen ja siitä kärsii tällä hetkellä noin 10 miljoonaa ihmistä, ja toteaa, että sen esiintyvyyden odotetaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2030 mennessä;
- BY. toteaa, että YMP on edelleen keskeinen maaseudun elinkeinoelämän ja työpaikkojen luomisen tukiväline;
- BZ. ottaa huomioon, että ruokaturvamme on riippuvainen maatalouden sukupolvenvaihdoksen onnistumisesta;

---

⁵⁰ Komission 17. kesäkuuta 2020 antama kertomus väestönmuutoksen vaikutuksesta (COM(2020)0241), s. 22.

⁵¹ Alzheimer European 17. helmikuuta 2020 päivätty kertomus ”Dementia in Europe Yearbook 2019: Estimating the prevalence of dementia in Europe”.

Ikääntyneiden syrjinnän torjunta

1. korostaa, että ikääntyneiden ihmisten arvostus ja heihin kohdistuvan syrjinnän torjuminen on mahdollista vain sellaisilla sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen osallisuuden politiikkatoimilla, joilla pyritään saamaan eläkkeet oikeudenmukaisiksi ja hyvän elämänlaadun takaaviksi; korostaa siksi sellaisten julkisten sosiaaliturvajärjestelmien merkitystä, jotka ovat luonteeltaan distributiivisia ja jotka perustuvat sukupolvien väliseen solidaarisuuteen ja tarjoavat siten jokaiselle omasta maksuosuudesta riippumatta (mikä on erityisen tärkeää esimerkiksi uransa hoivaajina tehneille naisille) ihmisarvoisen elämänlaadun, jossa ei kärsitä köyhyydestä eikä sosiaalisesta syrjäytymisestä;
2. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan ikääntyneisiin henkilöihin, erityisesti naisiin, kohdistuvan kaikenlaisen syrjinnän torjumiseksi erityisesti työllisyyden, rahoitustuotteiden ja -palvelujen saatavuuden, terveydenhuollon, asumisen, itsemääräämisoikeuden edistämisen, koulutuksen ja vapaa-ajan harrastusten aloilla; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita edistämään myönteistä käsitystä vanhuudesta yhteiskunnassa ja ikääntyneiden henkilöiden sosiaalista osallisuutta tukemalla ikäystävällisiä ympäristöjä EU:ssa asianmukaisilla toimenpiteillä, tukemaan hyvien käytäntöjen vaihtoa hallinnon kaikilla tasoilla ja vahvistamaan tukeaan senioritaloudelle EU:ssa; kehottaa komissiota toteuttamaan jatkotoimia neuvoston direktiivin 2000/78/EY täytäntöönpanosta 20 vuotta sen voimaantulon jälkeen laaditun mietinnön pohjalta, jotta voidaan vahvistaa työssä ja ammatissa tapahtuvaa ikäsyrjintää koskevaa kehystä;
3. pitää valitettavana nykyistä sukupuolten välistä eläke-eroa ja pyytää jäsenvaltioita esittämään konkreettisia toimenpiteitä sen poistamiseksi muun muassa torjumalla sukupuolten palkkaeroa ja parantamalla naisten työllisyysastetta työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskevilla toimilla, ehkäisemällä epävarmoja työsuhteita ja epävirallista työtä sekä varmistamalla kaikille vähimmäistulon;
4. korostaa, että lakisääteisen eläkeiän nostaminen ei ole asianmukainen keino nykyisen talous- ja sosiaalisen kriisin käsittelemiseksi ja ratkaisemiseksi, sillä se voisi johtaa ikääntyneiden työntekijöiden perusoikeuksien heikkenemiseen entisestään;
5. korostaa, että maaseudun naisille tarjottavien mahdollisuuksien lisäämiseksi myös seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on säilytettävä nykyinen heille suunnattu alaohjelma; pyytää tukemaan erityisesti naisviljelijöitä toimenpiteillä, jotka edistävät mahdollisuuksia hankkia maata sekä saada apua tilanpidon aloittamiseen ja sosiaaliturvaa;
6. kehottaa komissiota ja neuvostoa vahvistamaan sukupolvien välisen solidaarisuuden ja aktiivisen ikääntymisen teemavuoden, joka täydentää sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalaisen teemapäivän sekä aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden teemavuoden 2012 tavoitteita ja henkeä ja perustuu niihin, jotta voidaan lisätä tietoisuutta ikääntyneiden henkilöiden kohtaamista ongelmista ja edistää strategioita niiden lieventämiseksi sekä poistaa stereotyyppioita ja ennakkoluuloja, vahvistaa sukupolvien välisiä yhteyksiä ja solidaarisuutta, torjua sosiaalista syrjäytymistä ja käsitellä seksuaaliterveyteen liittyviä kysymyksiä; korostaa

tämän aloitteen merkitystä paitsi väestörakenteen muutoksen myös koronaviruspandemian yhteydessä, sillä pandemia on koetellut aivan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, ikääntyneet henkilöt ja heidän hoitajansa mukaan lukien; kehottaa jäsenvaltioita myös kuulemaan tiedeyhteisön asiantuntijoita ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä käsitellessään väestönkehityksen haasteita; kehottaa komissiota ja neuvostoa panemaan nopeasti täytäntöön neuvoston päätelmät ikääntyneiden ihmisoikeuksista, osallistumisesta ja hyvinvoinnista digitalisaation aikakaudella, mukaan lukien digitaalisen alustan perustaminen ”työuran jälkeistä osallistumista ja vapaaehtoistoimintaa varten” sekä sukupolvien välisen vaihdon ja siteiden edistäminen;

7. muistuttaa, että sukupuolten palkkaeron aiheuttama sukupuolten välinen eläke-ero on nykyisin 37 prosenttia ja että se on seurausta eriarvoisuudesta, joka on kumuloitunut naisille heidän työuransa aikana sekä niiden jaksojen aikana, jolloin naiset ovat joutuneet olemaan poissa työmarkkinoilta eriarvoisuuden ja syrjinnän moninaisten muotojen vuoksi; korostaa, että väestönkehityksen valossa on tarpeen ryhtyä pienentämään eläke-eroa välittömästi, sillä ikääntyneet naiset joutuvat kärsimään sen välittömistä vaikutuksista pitkälle tulevaisuuteen;
8. on tyytyväinen komission 27. tammikuuta 2021 julkaisemaan vihreään kirjaan ”Väestön ikääntyminen: Sukupolvien välisen solidaarisuuden ja vastuullisuuden edistäminen” (COM(2021)0050); kehottaa komissiota laatimaan väestörakenteen muutosta ja sukupolvien välistä solidaarisuutta koskevan EU:n toimintasuunnitelman ja ottamaan siinä huomioon tiettyjen ikäryhmien tilanteen monitahoisuuden ja monimutkaisuuden sekä erot jäsenvaltioissa; korostaa, että tällaisen suunnitelman olisi oltava sosiaalisesti osallistava, sillä olisi pyrittävä mahdollistamaan ikääntyminen ihmisarvoisesti, aktiivisena ja terveenä ja se olisi kehitettävä WHO:n terveenä ikääntymisen vuosikymmen -aloitteen mukaisesti yhdessä kaikkien sukupolvien edustajien kanssa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota ikääntyneiden henkilöiden tilanteeseen pannessaan täytäntöön kestävä kehityksen tavoitteita; kehottaa jälleen jäsenvaltioita hyväksymään viipymättä ehdotuksen neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta, sillä se on olennaisen tärkeä torjuttaessa kaikenlaista syrjintää kaikilla sosiaalisen elämän osa-alueilla ja ehkäistäessä moninkertaista syrjintää;
9. katsoo, että maaseutua koskevasta pitkän aikavälin visiosta on painotettava erityisesti sellaisia ohjelmia, jotka koskevat ikääntyneiden henkilöiden aktiivista osallistumista maaseutuyhteisön elämään;
10. korostaa, että ikääntyneisiin kohdistuvaa väkivaltaa on tarpeen tutkia ja ehkäistä paremmin;
11. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ratifioimaan ja panemaan täytäntöön Euroopan neuvoston yleissopimuksen naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta;

Ikääntyneiden ihmisten terveydenhuolto ja pitkäaikaishoito

12. korostaa, että pitkäaikaishoidon korkeat kustannukset vaikuttavat ikääntyneisiin naisiin enemmän heidän korkeamman elinajanodotteensa vuoksi ja että hoitojen terveysvaikutukset heidän elämänsä loppuvaiheessa ovat heikompia, mikä lisää heidän pitkäaikaishoidon ja avun tarvettaan; muistuttaa myös, että suuri enemmistö omaishoitajista on naisia ja että tämä heikentää etenkin vanhempien työikäisten naisten mahdollisuuksia osallistua työmarkkinoille ja kerryttää omaa eläkettään;
13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan ja hyväksymään huollettavana olemiselle yhtenäisen määritelmän, ottaen huomioon myös omaishoitajien tarpeet; korostaa, että jotta voidaan luoda tehokkaita hoitojärjestelmiä huollettavina oleville henkilöille, erityisesti ikääntyneille henkilöille, on otettava käyttöön yksi määritelmä ja järjestelmä huollettavan avun tarpeen arvioimiseksi; korostaa tarvetta edistää strategioita huollettavina oleville henkilöille tarjottavasta laadukkaasta, räätälöidystä tuesta; korostaa, että olisi otettava huomioon eri sairauksista, kuten Alzheimerin taudin ja dementian kaltaisista hermoston rappeutumissairauksista, kärsivien erityistarpeet aina diagnoosin saamisesta hoitoon ja pitkäaikaishoitoon saakka;
14. tähdentää joustavien työnteon muotojen merkitystä, jotta naiset ja miehet pystyvät sovittamaan yhteen työn ja perhe-elämän, sekä korostaa tarvetta tiedotuskampanjoille koti- ja hoivatyön tasapuolisesta jakamisesta, hoivainfrastruktuuriin kohdistuvien investointien lisäämiselle sekä tasa-arvoiselle, henkilökohtaiselle ja palkalliselle äitiys- ja isyysvapaalle, jotta palkallinen ja palkaton työ jakautuisivat nykyistä tasaisemmin sukupuolten kesken;
15. painottaa tarvetta purkaa sukupuolittuneita rakenteita työmarkkinoilla ja erityisesti sellaisilla hyväpalkkaisilla tulevaisuuden aloilla kuin luonnontieteet, insinööritieteet, teknologia ja matematiikka sekä TVT- ja digitaalialalla; korostaa elinikäisen oppimisen merkitystä mainituilla aloilla, myös ikääntyneille naisille, jotta entistä useammat voisivat pysyä työmarkkinoilla ilman katkoksia;
16. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikilla on mahdollisuus saada terveys- ja hoivapalveluja, myös kotona, sekä palveluasumiseen perustuvaa tai yhteisöpohjaista pitkäaikaishoitoa ja palliatiivista hoitoa ilman minkäänlaista syrjintää;
17. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita turvaamaan seksuaali- ja lisääntymisoikeudet ja edistämään niitä sekä varmistamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen ja -hyödykkeiden yleisen saatavuuden;
18. korostaa, että on äärimmäisen tärkeää suojella täysimääräisesti ikääntyneiden henkilöiden oikeutta hoitoon ja tukeen, jotta he voivat saada kohtuuhintaisia, laadukkaita ja kokonaisvaltaisia hoiva- ja tukipalveluita ja jotta edistetään hyvinvointia, itsemääräämisoikeutta, itsenäisyyttä ja osallisuutta yhteisössä ilman minkäänlaista syrjintää; korostaa asianmukaisesti rahoitettujen sosiaalisen suojelun järjestelmien keskeistä roolia kohtuuhintaisen ja aidosti saatavilla olevan hoidon tarjoamisessa;
19. kehottaa komissiota esittämään hoitoa ja hoivaa koskevan Euroopan laajuisen sopimuksen ja EU:n omaishoitajaohjelman, joilla tuetaan siirtymää hoivatalouteen, joka käsittää asianmukaiset investoinnit ja EU:n tason lainsäädännön, ja jossa otetaan

kokonaisvaltaisesti huomioon kaikenlaiset hoivan ja hoidon tarpeet ja palvelut sekä määritetään laatuvaatimukset hoivalle ja hoidolle eri elämänvaiheissa, mukaan lukien lapsuus, vanhuus ja pitkäaikaishoidon tarve, jotta voidaan tunnistaa ja tunnustaa epävirallisen hoidon moninaiset muodot ja taata omaishoitajille esimerkiksi taloudellinen tuki, asianmukaiset vapaat ja kohtuuhintaiset palvelut;

20. kehottaa toteuttamaan tarvittavia toimia naisten työllisyysasteen parantamiseksi, esimerkiksi kohtuuhintaisia hoiva- ja lastenhoitopalveluja ja kestoaltaan asianmukaisia vanhempainvapaata sekä työaika- ja työpaikkajoustoja myös miehille; muistuttaa, että OECD:n ennusteiden mukaan osallistumisasteiden täydellinen lähentyminen tarkoittaisi 12,4 prosentin BKT:n kasvua asukasta kohden vuoteen 2030 mennessä;
21. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan terveys kaikissa politiikoissa -toimintatapaa ja arvioimaan toimintapoliittisten valintojen terveysvaikutuksia kaikilla asiaankuuluvilla aloilla;
22. muistuttaa, että syntyvyyden lisääminen edellyttää työmahdollisuuksien parantumista, vakaata työllisyys- ja asumistilannetta, ihmisarvoisia työ- ja elinoloja, joustavia työjärjestelyjä, avokätisiä perhetukia ja palkallista vanhempainvapaata molemmille vanhemmille, laadukasta lastenhoitoa lapsen ensimmäisistä elinvuosista alkaen sekä palkattoman hoiva- ja kotityön vastuuden tasaista jakautumista miesten ja naisten kesken; korostaa, että väestörakenteen muutoksen ja pitenevän elinajanodotteen valossa on aivan keskeistä varmistaa naisten täysimääräinen osallistuminen työmarkkinoille ilman työuran katkoksia ja keskeytyksiä tai siirtymistä osa-aikaiseen tai tilapäiseen työhön, sillä tämä pienentää ikääntyneiden naisten köyhyysriskiä; kehottaa jäsenvaltioita sen vuoksi saattamaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevan direktiivin täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemaan sen täytäntöön ja kannustaa niitä ylittämään direktiivissä asetetut vähimmäisvaatimukset;
23. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan käyttäjäystävällisten, turvallisten ja helposti saatavilla olevien avustavien digitaalitekniikoiden, etähoidon ja terveydenhuollon etäpalvelujen tutkimista erityisesti väestökadosta kärsivillä alueilla ja syrjäisillä alueilla; korostaa, että näitä teknologioita olisi käytettävä täysin nykyisen tietosuojakehyksen mukaisesti ja että eettiset kysymykset, jotka liittyvät teknologian käyttöön terveydenhuollossa, olisi aina otettava asianmukaisesti huomioon; kannustaa jäsenvaltioita perustamaan koulujen ja päiväkotien lähelle vanhusten päiväkeskuksia, jotka voisivat edistää sukupolvien välisiä siteitä;
24. katsoo, että jokaisella olisi oltava oikeus valita itselleen ja perheelleen sopivia laadukkaita hoivapalveluja; katsoo, että hoivapalvelujen kehittämisessä olisi otettava huomioon kaikki käyttäjäryhmät ja niiden väliset erot sekä hoivapalveluja koskevien toiveiden laaja kirjo; toteaa, että hoivapalveluita olisi kehitettävä siten, että parannetaan hoidon jatkuvuutta, ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa ja kuntoutusta sekä edistetään itsenäistä elämää;
25. peräänkuuluttaa sääntelykehystä, jolla taataan laadukkaat hoivapalvelut sekä laadukas etähoito ja terveydenhuollon etäpalvelut tarjoamalla hoitoalan ammattilaisille oikeudellisia takeita ja vahvistamalla tarvittavat koulutusta koskevat vaatimukset, jotta

taataan hoivapalvelut ja perusterveydenhuolto kaikille EU:n kansalaisille heidän iästään riippumatta kaikilla maantieteellisillä alueilla;

26. kannustaa jäsenvaltioita tukemaan joustavia, riittäväksi mitoitettuja ja räätälöityjä hoitomalleja ja korostaa, että ikääntyminen aktiivisena ja terveenä, hyvinvointi ja ikääntyneiden työikäisten työllistettävyys ovat olennaisen tärkeitä sosiaaliturva- ja hoitojärjestelmien kestävyuden varmistamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita tukemaan ikäystävällisten ympäristöjen sekä koti-, perhe- ja yhteisöpohjaisten hoivaratkaisujen kehittämistä, myös dementiaan sairastuneita henkilöitä varten, kehittämään tukipalvelujen ja lääkinnällisten laitteiden julkisen verkoston, edistämään liikkuvuutta, itsenäistä elämää, sosiaalista osallisuutta ja itsemääräämisoikeutta sekä helpottamaan kansalaisyhteiskunnan ja yhteisötalouden aloitteita näissä asioissa;
27. kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan paremmin epävirallisen hoidon arvon, parantamaan sosiaalista suojelua ja omaishoitajien erilaisia tukimuotoja, tarjoamaan ammattimaista tukea, koulutusta ja vertaisneuvontaa omaishoitajille sekä ottamaan tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa käyttöön erilaisia kausittaisia helpotuksia perheenjäsenille, jotka hoitavat ikääntyneitä henkilöitä ja erityisesti henkilöitä, jotka tarvitsevat erityisesti tilapäishoitoa ja päivätöimintäpalveluja, ja ottamaan käyttöön tukipalveluja, myös joustavia työjärjestelyjä; kannustaa jäsenvaltioita esittämään kohdennettuja strategioita omaishoitajien auttamiseksi ja tunnustamaan heidän ikääntyneiden ihmisten hoidon eteen tekemänsä työn sekä esittämään ehdotuksia asianmukaisista tukipalveluista; korostaa, että omaishoitajana toimimisen olisi oltava yksi vaihtoehto ja että virallisia hoivapalveluja olisi tuettava;
28. kannustaa jäsenvaltioita kehittämään vapaaehtoistoimintaa ja avustamista ikääntyneitä henkilöitä varten, koska tällä on erityinen rooli kriisitilanteissa, kuten covid-19-pandemia on osoittanut;
29. kehottaa jäsenvaltioita torjumaan naisten köyhyyttä erityisesti myöhemmällä iällä, sillä se heikentää sekä naisten sosiaaliturvaa että EU:n BKT:tä, sekä varmistamaan, että työntekijät nauttivat asianmukaista sosiaalista suojelua;
30. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan kuntoutus- ja uudelleentyöllistymispalvelujen saatavuuden, jotta voidaan tukea ikääntyneiden työntekijöiden paluuta työmarkkinoille terveyteen liittyvien työuran katkosten jälkeen, koska aktiivinen ikääntyminen on terveyden kannalta keskeistä;
31. korostaa, että köyhyiden naisistuminen on seurausta useista seikoista, kuten sukupuolten epätasa-arvosta urakehityksessä, naisilla yleisistä epätyypillisistä työsopimuksista, itsenäisiä ammatinharjoittajia avustavien puolisoiden sosiaaliturvan puuttumisesta sekä köyhyydestä yksinhuoltajaäitien kotitalouksissa;
32. korostaa, että covid-19-epidemia on toiminut todisteena siitä, miten tärkeää on, että jäsenvaltioilla on vankat, osallistavat ja kriisinkestävät terveydenhuoltojärjestelmät; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että terveys- ja hoivapalvelujen alalla on riittävästi ammattilaisia, ja varmistamaan ikääntyvien hoidon saatavuuden kaikkialla EU:ssa; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan asianmukaiset työolot ja -suhteet lääkäreiden ja hoitajien ammateissa ja investoimaan koulutukseen keinona taata tarjotun

hoidon laatu; kehottaa luomaan kannustimia ikääntyneiden henkilöiden hoitajan ammattiin ryhtymiselle;

Sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus

33. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan ikääntyneille henkilöille kohtuullisen elintason ja kehottaa niitä tässä yhteydessä jakamaan parhaita käytäntöjään erityisesti vähimmäiseläkkeiden vahvistamisen osalta;
34. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan suosituksia köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskin pienentämiseksi vanhemmassa iässä keskittyen erityisesti sukupuolten väliseen eläke-eroon, ikääntyneisiin vammaisiin henkilöihin, ikääntyneisiin maahanmuuttajiin, ikääntyneisiin romaneihin sekä ikääntyneisiin henkilöihin, jotka kuuluvat etnisiin, rodullisiin, kielellisiin tai seksuaalisiin vähemmistöihin taikka muihin ryhmiin, joihin köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen vaikuttavat suhteettomasti; kannustaa sosiaalisen suojelun komiteaa tekemään enemmän analyyseja ryhmistä, joiden köyhyys- ja syrjäytymisaste on korkea;

Aktiivinen ikääntyminen

35. korostaa, että ikään mukautettujen elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien luominen ja toteuttaminen on olennainen ja välttämätön tekijä sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden ja henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistämisessä; kehottaa jäsenvaltioita investoimaan osaamiseen ja koulutukseen ja kehittämään virallisia, epävirallisia ja arkioppimiseen liittyviä koulutushankkeita ja elinikäisen oppimisen hankkeita sekä ikääntyneiden henkilöiden mahdollisuuksia integroitua paremmin, verkkokoulutus mukaan luettuna, riippumatta siitä, ovatko he edelleen työmarkkinoilla vai jo eläkkeellä;
36. korostaa tässä yhteydessä tarvetta vahvistaa ikääntyneiden henkilöiden digitaalisia taitoja, mikä voi auttaa heitä paitsi hyötymään verkkokoulutuksesta myös parantaa heidän mahdollisuuksiaan saada terveydenhuoltoa ja muita digitaalisia palveluja; kehottaa luomaan helposti saatavilla olevia ja kohtuuhintaisia digitaalisia taitoja koskevia ohjelmia, jotka on räätälöity ikääntyneiden henkilöiden tarpeisiin; kehottaa komissiota toteuttamaan ikääntyneitä ihmisiä koskevia erityistoimia; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan täydennys- ja uudelleen koulutusaloitteita, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osalta, jotta voidaan auttaa ihmisiä löytämään laadukas työpaikka ja vastata työmarkkinoiden tarpeisiin, torjua digitaalista kuilua ja varmistaa, että nämä henkilöt todella sopeutuvat innovatiivisiin johtamis- ja työskentelymenetelmiin ja digitaalisiin ratkaisuihin, kuten etätööhön, ja hyötyvät niistä;
37. kehottaa jäsenvaltioita käyttämään ESR plussan ja EAKR:n varoja laadukkaiden työpaikkojen luomisen tukemiseen, työ- ja yksityiselämän tasapainon edistämiseen ja työllistymismahdollisuuksien tarjoamiseen väestökadon uhkaamilla alueilla kiinnittäen erityistä huomiota naisten työmarkkinoille osallistumisen parantamiseen; korostaa neuvontapalvelujen, elinikäisen oppimisen ja kaikenikäisille työntekijöille tarkoitettujen uudelleen koulutus- ja täydennyskoulutusohjelmien merkitystä;
38. kehottaa jäsenvaltioita ja Euroopan laajuisia julkisten työvoimapalvelujen verkostoa kehittämään käytäntöjen vaihtoa ikääntyneiden työnhakijoiden saamiseksi työmarkkinoille;

39. on tyytyväinen komission sitoumukseen varmistaa kaikille työntekijöille säälliset palkat joko lakisääteisten vähimmäispalkkojen tai työehtosopimusneuvottelujen avulla;
40. korostaa, että väestörakenteen muutokseen olisi etsittävä ratkaisua oikeuksien perustalta ja siinä olisi edistettävä ja luotava yhtäläisiä mahdollisuuksia, vuoropuhelua ja solidaarisuutta eri sukupolviin kuuluvien ihmisten välisen kilpailun sijaan;
41. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevan direktiivin asianmukaisen täytäntöönpanon ja tukemaan alueellisia ja paikallisia aloitteita ja hankkeita, joilla pyritään parantamaan miesten ja naisten työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista;
42. pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission ehdotusta käynnistää ”digitaalialan vapaaehtoisia” koskeva ohjelma⁵², jonka avulla niin nuoret kuin kokeneemmat osaajat voivat jakaa digitaalisia taitojaan perinteisten yritysten kanssa; kannustaa jäsenvaltioita kehittämään vapaaehtoistoimintaa ja mentorointia osaamisen siirtämiseksi sukupolvelta toiselle, jotta voidaan ehkäistä sosiaalista syrjäytymistä, mahdollistaa taitojen ja kokemusten jakaminen, kannustaa nuoria ja ikääntyneitä työntekijöitä kehittämään taitojaan ja säilyttää perinteiset käsityötaidot osana eurooppalaista kulttuuriperintöä;
43. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kuroma umpeen digitaalista kuilua ja selvittämään uusia mahdollisuuksia työikäisten, erityisesti henkilöiden, jotka eivät kykene poistumaan kodistaan, yhteiskuntaan osallistumiseen ja työmarkkinoille integroitumiseen käyttämällä internetiä, muuta tietotekniikkaa ja tekoälyä kulttuuri-, viihde-, koulutus-, työ-, viestintä- ja terveydenhoidon tarkoituksiin, mukaan lukien etähoito ja terveydenhuollon etäpalvelut, turvallisesti ja siten, että varmistetaan henkilötietojen suojelun mahdollisimman korkea taso, ja tunnustaa samalla henkilökohtaisten suorien kontaktien sekä ihmisarvoisen ja ihmiskeskeisen lähestymistavan merkityksen; kehottaa erityisesti laatimaan strategioita, joilla parannetaan digitaalisia taitoja, yhteyksiä ja pitkäaikaishoidossa käytettävien laitteiden saatavuutta;
44. toteaa, että yhteyksien ja palvelujen saatavuuden parantaminen maaseudulla ja syrjäisillä alueilla on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan puuttua väestökatoon näillä alueilla sekä niiden ikääntyneiden asukkaiden sosiaaliseen ja digitaaliseen syrjäytymiseen; kehottaa siksi jäsenvaltioita tunnustamaan erilaisten maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden merkityksen ja kehittämään niiden mahdollisuuksia edistämällä investointeja paikalliseen elinkeinoelämään, tukemalla yrittäjyyttä ja parantamalla niiden infrastruktuuria;
45. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita köyhyyden torjunnassa ja toteaa, että siitä kärsivät erityisesti yksinhuoltajaäidit ja se on lisääntynyt kriisin myötä, mikä lisää sosiaalisen syrjäytymistä;
46. korostaa, että jatkuvasti kehittyvä digitaaliteknologia vaikuttaa ihmisten arkeen olennaisesti, ja painottaa siksi, että kouluissa, sairaaloissa ja kaikissa muissa asiaankuuluvissa julkisissa palvelulaitoksissa tarvitaan nopeita internetyhteyksiä sekä

---

⁵² Komission tiedonanto 10. maaliskuuta 2020 ”Pk-yritysstrategia kestävä ja digitaalinen Eurooppa varten” (COM(2020)0103).

toimivia ja ajantasaisia teknisiä välineitä, muun muassa tehokasta sähköistä hallintoa; katsoo, että elinikäisen oppimisen ja digitalisaation luomat tilaisuudet ovat välttämättömiä, jotta voidaan tarjota maaseudulla ja syrjäisillä alueilla asuvalle ikääntyvälle väestölle erilaisia mahdollisuuksia, kuten mahdollisuus sivutulojen hankkimiseen; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan koulutusohjelmia, joilla autetaan ikääntyvää väestöä kehittämään taitojaan ja hankkimaan osaamista verkkokaupan, verkkomarkkinoinnin ja tieto- ja viestintätekniikan kaltaisilla aloilla; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikilla kotitalouksilla on mahdollisuus käyttää nopeita internetyhteyksiä ja digitaalisia laitteita, ja edistämään digitaalisten taitojen hankkimista erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille;

47. katsoo, että EU:n vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä olisi hyödynnettävä ikääntyvien maatalousyhteisöjen koko potentiaalia; muistuttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää varmistaa laajakaistayhteyksien ja peruspalvelujen saatavuus maaseudulla, tietoteknisten taitojen hankkiminen ja kestävää kehitystä koskevien uusien toimintamallien käyttöönotto, kuten älykkäiden kylien malli ja elintarvikejärjestelmien muuttaminen kestäviksi;
48. korostaa, että maatalouden kehityksen, digitalisaation ja erikoistumisen seurauksena alalla jo olevat ja sille tulossa olevat ihmiset tarvitsevat asianmukaisen digitaalisen, teknisen ja kaupallisen alan koulutuksen, ja kehottaa edistämään vaihto-ohjelmia, keskusteluja, verkkokoulutuksia ja verkko-oppimista;
49. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon ikääntyneiden työntekijöiden erityistilanteen työmarkkinoilla esimerkiksi yksilöllisen koulutuksen ja optimoitujen työaikojen avulla;
50. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita rakenerahastojen käytön lisäämisessä lasten julkiseen päivähoitoon sekä vanhusten ja huollettavien henkilöiden julkisiin hoitopalveluihin investoimiseksi;
51. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan seniorijärjestöjen toimintaa ja kehitystä sekä muita sosiaalisen osallistumisen muotoja;
52. kehottaa komissiota ja sosiaalisen suojelun komiteaa paneutumaan seuraavassa eläkkeiden riittävyttä koskevassa raportissaan syvällisesti epätyypillisiin työmarkkinapolkuihin ja analysoimaan sukupuolten eläke-eroja kaikilta osin ja kaikilta kannoilta sekä eläkejärjestelmien kaikissa kolmessa pilarissa; kehottaa lisäksi komissiota arvioimaan vähimmäiseläkkeiden riittävyttä, mikä on erityisen keskeinen kysymys vanhuusiän köyhyyden välttämisen kannalta;
53. korostaa, että nouseva senioritalous voisi muuttua yhdeksi tärkeimmistä talouden moottoreista erityisesti maaseudulla ja tuoda terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon aloille mahdollisuuksia tarjota korkealaatuista hoitoa tehokkaammin; kehottaa komissiota ottamaan EU:n ja kansallisissa strategioissa huomioon senioritalouden mahdollisuudet ja edistämään sitä punnokkaammin, muun muassa ikääntyneille suunnatussa matkailussa ja kulttuurivaihdossa;
54. muistuttaa, että syrjäisimmät alueet ovat erityisen alttiita väestökadolle ja tarvitsevat erityisiä toimenpiteitä, joilla voidaan lieventää niille tyypillisiä väestörakenteen

kielteisiä muutoksia; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään käytössään olevia rakenne- ja investointirahastoja ennakoivasti näiden alueiden haasteiden ratkaisemiseksi;

55. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan ikääntyneitä edustavia ja heidän etujaan suojelevia järjestöjä mukaan heitä koskevaan päätöksentekoon;
56. korostaa, että etätyö voi tarjota lukuisia mahdollisuuksia syrjäisille alueille ja että se on yksi parhaista tavoista hyödyntää digitaalitekniologiaa, jotta voidaan pitää väestö maaseudulla ja syrjäisillä alueilla ja samalla hyödyttää paikallisyhteisöjä ja niiden taloutta; kehottaa komissiota esittämään EU:n etätyöohjelman, jotta voidaan kehittää etätyötä koskeva lainsäädäntökehys, jossa vahvistetaan etätyötä koskevat selkeät vähimmäisvaatimukset ja -ehdot koko EU:ssa;
57. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita valtavirtaistamaan ikääntyneiden vammaisten henkilöiden oikeudet kaikkiin vammaisuuteen ja ikääntymiseen liittyviin toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin sekä varmistamaan, että niissä noudatetaan täysimääräisesti YK:n vammaisyleissopimusta;

Erityistoimet ja tutkimus

58. kehottaa jäsenvaltioita käyttämään EU:n varoja ja yksityisiä investointeja yhdistettynä kansallisiin ja paikallisiin investointeihin asianmukaisten, turvallisten ja esteettömien asuntojen tarjoamiseksi ja rakennusten mukauttamiseksi ikääntyneiden, haavoittuvassa asemassa olevien ja muita heikommassa asemassa olevien ihmisten tarpeisiin; korostaa, että rakennuksissa olisi oltava esteettömyyttä parantavia ominaisuuksia; korostaa turvallisten asuntojen olevan sellaisia, joissa vaarojen mahdollisuutta on vähennetty ja joissa on helpompi saada apua vaaratilanteessa; muistuttaa, että esteettömien asuntojen olisi kuljettava käsi kädessä asianmukaisen infrastruktuurin kanssa;
59. korostaa alue- ja paikallisviranomaisten korvaamatonta roolia maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden jatkuvasti syvenevien väestönkehitystä koskevien kysymysten ratkaisemisessa järkevällä ja kestäväällä tavalla;
60. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään parhaita käytäntöjä tuloksellista ikääntymisen politiikkaa varten;
61. kehottaa jäsenvaltioita edistämään aloitteita, joilla lujitetaan sukupolvien välisiä siteitä ja tuetaan ikääntyneitä henkilöitä, joiden on terveydellisistä tai taloudellisista syistä lähdeävä kodeistaan, jotta he voivat löytää tarpeitaan vastaavan kohtuuhintaisen asunnon;
62. kehottaa jäsenvaltioita pitämään sukupuoliulottuvuuden mielessä eläkejärjestelmiä uudistaessaan ja eläkeikää mukauttaessaan siten, että niissä otetaan huomioon naisten ja miesten väliset erot työjärjestelyissä ja ikääntyneiden naisten suurempi syrjintävaara työmarkkinoilla;
63. kehottaa jäsenvaltioita osana kansallisia covid-19-toimenpiteitään estämään ikääntyneisiin naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja korjaamaan sen vaikutuksia muun muassa tarjoamalla auttavia puhelimia ja tukipalveluita ja kiinnittämällä erityistä huomiota tilanteeseen hoivakodeissa;

64. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi tehokkaita ohjelmia, joissa otetaan huomioon myös ikäkysymys, jotta voidaan estää ikääntyneiden ja heidän joukossaan enemmistönä olevien naisten fyysistä, seksuaalista, psykologista ja taloudellista hyväksikäyttöä; ehdottaa, että olisi tehtävä kyselytutkimuksia ikääntyneisiin kohdistuvan väkivallan lisääntymisestä, jotta voitaisiin saada selvyttä tähän vakavaan ongelmaan, josta ikääntyneet eivät yleensä kykene ilmoittamaan, sillä he saattavat hyväksyä kärsimänsä huonon kohtelun osana sitä, että he ovat vanhoja ja muista riippuvaisia, ja katsoo, että ikääntyneiden hyväksikäyttöä olisi torjuttava nykyistä tehokkaammin ja että koko yhteiskunnan olisi sitouduttava siihen tiiviimmin;
65. korostaa, että palveluasunnot ja tuettu asuminen voivat edistää laitoshoidosta luopumista; kehottaa jäsenvaltioita tutkimaan mahdollisuuksia edistää palveluasumista, tuettua asumista ja monen sukupolven yhteisöllistä asumista sekä asuntojen mukauttamista laatuksien perusteella;
66. kannustaa jäsenvaltioita toteuttamaan ikääntyneille suunnattuja liikenneturvallisuuden tiedotus- ja valistuskampanjoita ja -toimia, joilla osoitetaan fysiologisten muutosten ja psykomotoristen taitojen heikentymisen vaikutus kykyyn liikkua tieliikenteessä, mikä parantaa kaikkien tienkäyttäjien turvallisuutta;
67. kannustaa jäsenvaltioita lisäämään ESR plussan, EAKR:n ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston menoja ikääntyneiden työntekijöiden koulutukseen ja uudelleen koulutukseen, painottaen erityisesti yritysten kannustamista ikääntyneiden työllistämiseen sekä julkisen infrastruktuurin, liikenne mukaan lukien, ja julkisten tilojen mukauttamista ikääntyneiden tarpeisiin; kehottaa jäsenvaltioita edistämään rakennerahastojen avulla investointeja maaseutualueiden julkisiin palveluihin, mikä houkuttelisi nuorempaa sukupolvea näille seuduille ja lisäisi niillä asuvien ikääntyneiden ihmisten hyvinvointia; kehottaa lisäämään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston varojen käyttöä ikääntyneiden henkilöiden eristyneisyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi maaseudulla ja epäsuotuisassa asemassa olevilla alueilla ja keskittymään erityisesti väestökadon uhkaamiin alueisiin; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään tähän liittyviä mahdollisuuksia, joita Next Generation EU -väline tarjoaa;
68. korostaa riittävien, luotettavien ja vertailukelpoisten tietojen merkitystä väestönkehityksen haasteisiin vastaamista koskevien toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden perustana; kehottaa komissiota tarkistamaan EU:n tilastokehystä nostamalla tiedon keruun yläikärajaa sekä varmistamaan, että laitoksissa asuvat henkilöt otetaan huomioon, ja tarjoamaan sukupuolen ja iän mukaan eriteltyjä tietoja noudattaen täysimääräisesti yksityisyyttä ja perusoikeuksia koskevia normeja; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita keräämään enemmän tietoja ja tukemaan voimakkaammin terveenä ikääntymistä, ikääntymiseen liittyviä sairauksia ja ikääntyneiden elinoloja koskevan tutkimuksen kehittämistä;
69. suhtautuu myönteisesti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaan toimintasuunnitelmaan ja kehottaa panemaan nopeasti ja tehokkaasti täytäntöön pilarissa esitetyt periaatteet; kehottaa komissiota pyrkimään parantamaan ja vahvistamaan ikääntyneiden ihmisten edustusta EU:n lainsäädäntöprosessissa olemassa

olevaa Euroopan nuorisoparlamenttia mukailleen ja harkitsemaan rahoituksen myöntämistä tällaiselle aloitteelle EU:n perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelmasta;

70. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita keskittymään tomissaan ikääntyneiden ihmisten terveiden elinvuosien lisäämiseen; korostaa tässä yhteydessä elinikäisen terveyden edistämistä ja siihen liittyvää koulutusta, sairauksien ehkäisemistä ja säännöllisiä terveystarkastuksia koskevien ohjelmien merkitystä ja toteaa, että on käynnistettävä uusia aloitteita, kuten sairauksien parempaa ehkäisyä koskevia toimintapolitiikkoja ja tehokkaampia terveydenhuolto-ohjelmia, terveenä ikääntymistä koskevan prosessin edistämiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti WHO:n terveenä ikääntymisen vuosikymmen -aloitteeseen laatimalla EU:ssa terveenä ikääntymistä koskevia suunnitelmia, jotka kattavat terveys- ja hoivapalvelujen saatavuuden, ja strategioita terveyden edistämiseksi ja sairauksien ehkäisemiseksi; kehottaa komissiota laatimaan kunnianhimoisen fyysisistä ja psyykkistä terveyttä koskevan tutkimusohjelman osana Horisontti Eurooppa -ohjelmaa; kannustaa jäsenvaltioita harkitsemaan monivuotisen rahoituskehityksen ja Next Generation EU -välineen varojen käyttämistä tähän tarkoitukseen;
71. kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan sukupolvien väliseen vaihtoon muun muassa edistämällä ikääntyneisiin kohdistuvaa, nuorten tekemää vapaaehtoistyötä sekä tukemaan ja rahoittamaan sukupolvien välisiä toimintakeskuksia, sillä nämä voivat olla ratkaisevan tärkeitä ikäsyönnän torjunnassa ja ikääntyneiden sosiaalisen osallisuuden varmistamisessa; kannustaa jäsenvaltioita perustamaan vanhuksille tarkoitettuja yhteisöllisiä hoivakeskuksia sekä vapaaehtoistoiminnan ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia koulujen ja päiväkotien lähelle ja pyrkimään edistämään sukupolvien välisiä siteitä kannustamalla näiden palvelujen väliseen vuorovaikutukseen; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tukemaan ohjelmia, hankkeita ja toimia, jotka edistävät ikääntyneiden henkilöiden osallistumista yhteiskuntaan, kulttuurielämään ja politiikkaan;
72. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita viemään eteenpäin ja tukemaan osallisuutta edistäviä työmarkkinoita ja yhteiskuntia, jotka mahdollistavat yhtäläisen osallistumisen ja joissa hyödynnetään kaikkien taitoja ja kykyjä; kehottaa jäsenvaltioita kehittämään työllistettävyyttä ja uranhallintaa koskevia strategioita, jotta voidaan valmistautua työvoiman ikääntymiseen ja työmarkkinoiden epävakautteen, kun työmarkkinoilla tapahtuu useita ja perustavanlaatuisia muutoksia; korostaa, että tällaisiin strategioihin olisi sisällyttävä kaikenikäisten henkilöiden koulutuksen ja elinikäisen oppimisen edistäminen, terveyttä tukevat työpaikat, jotka tarjoavat kohtuulliset mukautukset terveysongelmista kärsiville tai vammaisille työntekijöille, työ- ja yksityiselämän parempi yhteensovittaminen sekä sukupolvien välisen vaihdon edistäminen työpaikalla; kehottaa lisäksi kiinnittämään EU:n monimuotoisuusverkostossa enemmän huomiota ikärakenteen, kykyjen ja toimintarajoitteiden monipuolisuuteen työpaikoilla; kehottaa komissiota korostamaan sekä naisille että miehille aiheutuvia psykososiaalisia ja fyysisiä ikään liittyviä riskejä työterveyttä ja -turvallisuutta koskevassa uudessa strategisessa kehityksessä; korostaa, että työterveys ja -turvallisuus ovat ratkaisevan tärkeitä;

73. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita helpottamaan halukkaiden yli 60-vuotiaiden henkilöiden, erityisesti naisten, pääsyä työelämään, koska tämä lisäisi eliniän aikana ansaittuja tuloja, ja ottamaan käyttöön ikääntyneiden henkilöiden osa-aikatyön tehtävissä, joiden riski on vähäinen, kun he ovat edelleen terveitä ja kykeneviä ottamaan vastuita; painottaa, että on tärkeää luoda palkkatyömahdollisuuksia henkilöille, jotka ovat jo saavuttaneet lakisääteisen eläkeiän mutta haluavat pysyä aktiivisina tai kaipaavat lisää aktiviteetteja, paitsi lisätulojen hankkimiseksi myös keinona torjua sosiaalista syrjäytymistä; kehottaa lisäksi luomaan kannustimia vapaaehtoistoiminnalle ja mentoroinnille, jotta voidaan edistää tietämyksen siirtoa sukupolvien välillä; korostaa, että tällaisia toimenpiteitä ja tällaista toimintaa ei saa toteuttaa nuorten työnhakijoiden tai pitkäaikaistyöttömien kustannuksella;
74. kehottaa komissiota hyväksymään hoitajia koskevan EU:n strategian; korostaa, että hoivapalveluihin investoiminen on olennaisen tärkeää, sillä se parantaa ensinnäkin naisten työllisyyttä luomalla entisille omaishoitajille virallisia työmahdollisuuksia ja edistämällä naisten työn ja yksityiselämän välistä tasapainoa ja toiseksi ikääntyneiden yleisiä elinoloja, kun investoidaan pitkäaikaishoidon palveluihin, psyykkisen terveyden parantamiseen, eristyneisyyden torjuntaan sekä ikääntyneisiin naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaan ja ehkäisemiseen ja kun panostetaan terveyteen ja koulutukseen sen varmistamiseksi, että ihmiset pysyvät aktiivisina ja terveinä myös ikääntyessään; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön ikääntyneille tarkoitettujen hoitojärjestelmien saatavuutta ja kestävyyttä koskevat indikaattorit sekä ikääntyneiden ihmisten hoivapalvelujen yhteisen laatukeyhksen; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että ikääntyneiden hoito kuuluu edelleen kansalliseen toimivaltaan;
75. kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään enemmän huomiota ikääntyneisiin, jotka ovat erityisen alttiita virusinfektioille, covid-19 mukaan lukien; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita torjumaan ikääntyneiden eristyneisyyttä, laiminlyöntiä ja sosiaalista syrjäytymistä covid-19-pandemian aikana tukemalla valistuskampanjoita, tekemällä tutkimusta, helpottamalla näkemysten vaihtoa ja yhdistämällä EU:n rakenne- ja investointirahastoja; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita varmistamaan potilaiden oikeuksien soveltamisen rajatylittävässä terveydenhuollossa sekä turvallisten ja kohtuuhintaisten lääkkeiden saatavuuden ja saavutettavuuden; korostaa covid-19-pandemian todistaneen, että EU:n on osoitettava enemmän solidaarisuutta; kehottaa komissiota laatimaan ja hyväksymään perusoikeuskirjan 25 artiklaan perustuvan ikääntyneiden henkilöiden oikeuksia koskevan EU:n peruskirjan;
76. toteaa, että koheesiopolitiikalla ja YMP:llä voisi olla huomattava rooli naisten työllistettävyyden ja osallisuuden tukemisessa ja tehostamisessa väestönkehityksen ongelmista kärsivillä maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään tähän tarkoitettuja varoja paremmin;
77. kehottaa jäsenvaltioita käyttämään REACT-EU-välineen varoja väestönmuutokseen vastaamiseksi⁵³;
78. korostaa, että uudet teknologiat ja innovatiiviset menetelmät voisivat osoittautua hyödyllisiksi yleishyödyllisten palvelujen kustannusten vähentämisessä ja auttaa säilyttämään syrjäisten ja harvaan asuttujen alueiden elintason ja palvelujen laadun;

⁵³ Komission 17. kesäkuuta 2020 antama kertomus väestönmuutoksen vaikutuksesta (COM(2020)0241), s. 20.

kannustaa jäsenvaltioita ja asianomaisia alue- ja paikallisviranomaisia investoimaan epätavanomaisiin ja innovatiivisiin toimiin, joiden tarkoituksena on tarjota väestölle olennaisia palveluja ja luoda sopiva ympäristö, joka houkuttelee ihmisiä palaamaan ja pysäyttää siten väestökadon;

79. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa asianmukaisten väestöpolitiikkojen ja aloitteiden luomiseksi, jotta voidaan hyödyntää EU:n ikääntyvän väestön mahdollisuuksia ja vastata sen tuomiin haasteisiin;
80. muistuttaa, että perheviljely on erityinen maanviljelyn muoto, jossa yhdistyvät maataloustoiminta ja perhe-elämä ja jossa ikääntyneet viljelijät harjoittavat toimintaa aktiivisesti vielä eläkeiän saavutettuaan;
81. toteaa, että ikääntyneillä ihmisillä, myös viljelijöillä, on mahdollisuus toimia veturina elinvoimaisessa maaseudun senioritaloudessa, joka perustuu sosiaalisiin innovaatioihin, osallistaviin maaseutuyhteisöihin ja terveellisempään elinympäristöön; kehottaa komissiota tutkimaan huolellisesti näitä mahdollisuuksia laatiessaan maaseutualueita ja aktiivista ikääntymistä koskevaa pitkän aikavälin visiotaan;
82. kehottaa julkista sektoria edistämään erityisen turvajärjestelmän luomista, jossa otetaan huomioon maataloustyöntekijöiden työttömyyden erityispiirteet, jotka liittyvät maatalouden kausityön tilapäiseen luonteeseen; toteaa, että tällainen järjestelmä voisi antaa lisäturvaa niille, jotka työskentelevät maatalousalalla;
83. huomauttaa, että työvoiman ikääntyminen ja tarve sukupolvenvaihdokseen ovat vakavampia ongelmia maataloudessa kuin muilla aloilla; katsoo, että tämän kehityssuunnan kääntämisessä on keskeistä luoda uusia ammatteja sukupolvenvaihdoksen mahdollistamiseksi varmistamalla, että maatalouden ammatit ovat houkuttelevia ja kannattavia;
84. toteaa, että EU:n maataloista vain 11 prosentilla on alle 40-vuotias tilanhoitaja⁵⁴; kehottaa jäsenvaltioita poistamaan kaikki esteet, jotka haittaavat nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamista maatalousalalla, mukaan lukien maan hankkimisen vaikeus; kehottaa myös jäsenvaltioita edistämään uusia tapoja tehdä yhteistyötä sukupolvien välillä, kuten kumppanuudet, osaviljely, pitkäaikainen vuokraaminen ja muut järjestelyt, joilla voitaisiin ratkaista viljelysmaiden puute ja kannustaa nuoria ryhtymään viljelijöiksi;
85. muistuttaa, että jotkin maatalouden sukupolvenvaihdoksen tiellä olevista esteistä liittyvät mahdollisuuksiin hankkia maata ja maatilaa siirtämiseen sukupolvelta toiselle; huomauttaa, että ikääntyneitä viljelijöitä uhkaavat matalat eläkkeet, tulonmenetykset (mm. YMP-tuet) ja sosiaalinen syrjäytyminen maaseudulla eläköitymisen jälkeen, ja siksi he yleensä jatkavat toiminnan harjoittamista ja pitävät maatilansa pidempään; korostaa tässä yhteydessä, että tarvitaan räätälöityjä politiikan välineitä, joilla taataan maatalojen sujuvammat siirrot ja se, että ikääntyvät viljelijät voivat vanheta aktiivisina maaseutuyhteisöissä;

---

⁵⁴ Eurostat, ”Farmers and the agricultural labour force – statistics”, tiedot marraskuulta 2018.

86. toteaa, että useissa jäsenvaltioissa kansalliset eläkejärjestelmät eivät tarjoa riittävää toimeentuloa eläköityneille viljelijöille; pitää valitettavana, että usein ainoa keino tämän tilanteen ratkaisemiseksi on jatkaa maatalouden harjoittamista yli lakisääteisen eläkeiän, mikä hidastaa sukupolvenvaihdosta; painottaa, että YMP-tukia ei ole tarkoitettu korvaamaan eläkejärjestelmää;
87. panee merkille, että maataloudessa tarvitaan yhä enemmän erittäin päteviä nuoria ammattilaisia, erityisesti aluetasolla, ja kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että on pyrittävä kaikin toimin kannustamaan nuoria opiskelemaan maatalousammatteja sekä helpottamaan tietämyksen siirtämistä vanhemmalta nuoremmalle sukupolvelle;
88. katsoo, että vanhempien ja nuorempien sukupolvien väliset maatilakumppanuudet ovat ratkaisevan tärkeitä sukupolvien välisen solidaarisuuden, tietämyksen siirron ja keskinäisen oppimisen lisäämiseksi, mikä on erityisen tärkeää uusien teknologioiden käyttöön ottamiseksi ja digitaalisten taitojen soveltamiseksi maanviljelyssä;
89. huomauttaa, että Euroopan maatalouden työvoima koostuu yhä suurelta osin perheenjäsenistä, mutta toteaa, että perheenjäsenien osuus työvoimasta on laskenut tasaisesti jo vuosia ja sen odotetaan pienenevän entisestään lähitulevaisuudessa; korostaa, että maaseudun väistämätön autioituminen joissakin osissa EU:ta johtaa maaseutualueilla taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöongelmiin, joihin on puututtava kunnianhimoisemmilla ja paremmin koordinoituilla toimilla;
90. korostaa, että on tärkeää tukea erilaisia maaseutualueita ja kannustaa investointeja hankkeisiin, jotka edistävät paikallisia talouksia, mukaan lukien julkisen liikenteen saatavuuden ja digitaalisten yhteyksien parantaminen; pitää tärkeänä muistuttaa, että maatalousalan työpaikkojen säilyttämisellä on suora yhteys maaseudun elinkeinoelämän pysymiseen elinvoimaisena; katsoo lisäksi, ettei pitäisi aliarvioida niitä haasteita, joita kaikki maanviljelijät kohtaavat sen hahmottamisessa, mikä rooli nykyaikaisilla teknologioilla ja innovaatioilla on maataloudessa, ja näiden teknologioiden ja innovaatioiden käyttöönottamisessa; korostaa siksi, että elinikäinen ammatillinen koulutus, neuvontapalvelut sekä tietämyksen vaihto ovat tärkeitä elementtejä niin YMP:n puitteissa kuin sen ulkopuolella;
91. katsoo, että naisten pääsyä maatalousalalle olisi helpotettava asianmukaisten julkisten palvelujen avulla, jotta heillä olisi paremmat mahdollisuudet työskennellä alalla;
92. toteaa, että väestön ikääntyminen erityisesti maaseudulla on väistämätön suuntaus, joka on otettava huomioon talous- ja sosiaalipolitiikan laatimisessa; katsoo, että väestön ikääntymisen ongelma edellyttää moniulotteista toimintamallia, ja painottaa, että on tärkeää edistää laajempaa täydentävyyttä ja synergioita politiikan alojen ja tukivälineiden välillä; muistuttaa, että riittävät resurssit ja palvelut ovat edellytys sille, että voidaan tarjota ikääntyneille ihmisille heidät huomioon ottava ympäristö;
93. korostaa, että EU:n jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä on eroja mahdollisuuksissa hankkia maata ja saada suoraa tukea, ja toteaa, että tämä on yksi niistä ongelmista, jotka on ratkaistava, jotta voidaan pysäyttää alueellinen taantumisen sekä saada ikääntyneet luopumaan maatalouden harjoittamisesta ja kannustaa nuoria ryhtymään viljelijöiksi;

94. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan strategiasuunnitelmien laatimisessa huomioon ikääntyneiden henkilöiden (yli 65-vuotiaiden) osuuden maaseudulla ja harkitsemaan maaseudun ikääntyneitä henkilöitä koskevien tai heihin kohdistettujen toimenpiteiden käyttöönottoa, esimerkiksi lisäämällä joustoa niihin ehtoihin, joiden mukaisesti kyseiseen ikäryhmään kuuluvat voivat osallistua tosiasiallisesti ja aktiivisesti alueen elinkeinoelämään;
95. huomauttaa, että covid-19-pandemian aiheuttamassa tilanteessa on sitouduttava elinvoimaiseen ja dynaamiseen maaseutuun, poistettava byrokratiaa sekä investoitava maaseudun infrastruktuuriin ja laadukkaisiin palveluihin, jotta voidaan hidastaa maatalousalan ikääntymistä ja edistää naisten asemaa tilojen johdossa;
96. toteaa, että tehokas liikkuvuusjärjestelmä on yksi alueiden taloudellisen kehityksen, alueellisen yhteenkuuluvuuden ja alueiden potentiaalin kehittämisen edellytyksistä; huomauttaa, että siksi on annettava tarvittava rahoitus liikenneyhteyksien kehittämiseen ja ylläpitoon, mikä voisi kannustaa vanhempaa sukupolvea jatkamaan maatalouden harjoittamista pidempään ja houkutella nuoria muuttamaan alueellisista keskuksista töihin maaseudulle;
97. korostaa YMP:n roolia ja merkitystä, kun kannustetaan sukupolvenvaihdokseen maatalousalalla; kehottaa jäsenvaltioita suosimaan strategiasuunnitelmissaan toimia, joilla lisätään nuorten viljelijöiden määrää, ja edistämään näiden toimien johdonmukaisuutta muiden kansallisella ja EU:n tasolla saatavilla olevien välineiden kanssa;
98. korostaa yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen aloitteiden keskeistä roolia elävien ja menestyvien paikallisten maaseututalouksien palauttamisessa ja säilyttämisessä sekä tarvetta pitää Leader-ohjelman rahoitus riittävällä tasolla; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti Leader-ohjelman resursseja;
99. toteaa, että kansalaisjärjestöjen tarjoamat palvelut ovat tärkeitä erityisesti ikääntyneille henkilöille; kehottaa vahvistamaan rahoitusta alueiden kansalaisjärjestöjen toiminnalle;
- o
- o   o
100. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Väestön ikääntyminen on tällä hetkellä Euroopan unionin suurimpia haasteita. Elinajanodotteen nousu, syntyvyyden lasku, kaupungistumisen lisääntyminen ja työikäisen väestön väheneminen ovat merkittävimpiä mutta eivät ainoita muutoksia, joiden seurauksena eurooppalaisten osuus maailman väestöstä pienenee (arviolta alle neljä prosenttia maailman väestöstä vuoteen 2070 mennessä). Väestörakenteen muutokset myös kärjistävät alueiden välisiä eroja ja aiheuttavat näin väestökatoa EU:ssa, etenkin maaseudulla.

Koronaviruspandemia on entisestään korostanut erityistä huomiota vaativia ongelmia ja tuonut korostetusti esiin tarpeen sisällyttää EU:n toimiin ikääntyneitä henkilöitä koskeva erityisstrategia. Tavoitteena on korostaa ikääntyneiden roolia EU:n yhteiskunnissa, tarjota heille asianmukaista hoivaa, ehkäistä vanhuusiän yksinäisyyttä ja hyötyä ikääntyneiden laajasta tietämyksestä ja kokemuksesta. Sen vuoksi tässä mietinnössä puhutaan niin paljon sukupolvien välisestä solidaarisuudesta ja sellaisten aloitteiden tukemisesta, jotka perustuvat senioritalouteen, mentorointiin ja ikäihmisten aktivoimiseen.

Lisäksi on tarpeen torjua päättäväisesti kaikkia ikääntyneisiin kohdistuvan syrjinnän, rikollisuuden ja eristämisen muotoja. Jo vuosien ajan on keskusteltu ikäsyrjinnän ilmiöstä, joka ilmenee muun muassa ikääntyneisiin kohdistuvana syrjintänä työmarkkinoilla, mutta koronaviruspandemian aikana se näyttäytyi eri valossa. Covid-19 osoitti, että tämä ikäryhmä on erityisen altis digitaaliselle syrjäytymiselle tai syrjinnälle terveydenhoitopalvelujen yhtäläisen saatavuuden osalta.

Mietinnössä esitetään myös, että perustetaan arvokkaan ikääntymisen teemavuosi, jonka tavoitteena olisi oltava muun muassa sukupolvien välisen siteiden vahvistaminen ja vanhuusiän yksinäisyyden ehkäiseminen. Tämä on viittaus vuonna 2012 tehtyyn aloitteeseen, jolla EU yritti ensimmäisen kerran puuttua ikäsyrjinnän ongelmaan. Monet tuolloin hahmotelluista tehtävistä ovat edelleen tarpeellisia, ja koronaviruspandemia on aiheuttanut EU:lle tällä alalla lisähaasteita ja johtanut siksi vaatimuksiin tämän aloitteen käynnistämisestä uudelleen.

Yksi suurimmista haasteista on edelleen ikääntyneiden hoito, ja siksi mietinnössä kiinnitetään huomiota ongelman monimutkaisuuteen: alkaen ikääntyneiden moninaisista tarpeista aina huollettavana olemisen määritelmän yhdenmukaistamiseen, etähoidon ja terveydenhuollon etäpalvelujen käyttöön, mahdollisimman monen lääketieteen ammatin sisällyttämiseen geriatrian alan koulutukseen ja ikääntyneitä hoitaville tarjottavaan tukeen.

Väestörakenteen muutokset jatkuvat, ja siksi on huolehdittava julkisten tilojen mukauttamisesta ikääntyvän väestön tarpeisiin. EU:n olisi kannustettava jäsenvaltioita hyödyntämään enemmän EU:n rahastoja, kuten ESR plussaa ja EAKR:ää, infrastruktuurin ja julkisten tilojen mukauttamiseksi ikääntyneiden tarpeisiin.

Mietinnössä yksilöidään myös konkreettisia toimia, jotka liittyvät yhteen EU:n perusarvoista: sukupolvien väliseen solidaarisuuteen. Mentoroinnin ja vapaaehtoistoiminnan edistämisen lisäksi olisi hyödyllistä kannustaa jäsenvaltioita perustamaan koulujen ja päiväkotien läheisyyteen päiväkeskuksia, koska ne auttavat luomaan sukupolvien välisiä siteitä ja ehkäisemään vanhuusiän yksinäisyyttä.

28.10.2020

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

aiheesta ”Vanha manner ikääntyy – ikääntymispolitiikkaan liittyvät mahdollisuudet ja haasteet vuoden 2020 jälkeen”
(2020/2008(INI))

Valmistelija: Luke Ming Flanagan

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että väestöllisen vanhushuoltosuhteen (65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä suhteessa 15–64-vuotiaisiin) odotetaan kasvavan huomattavasti koko EU:ssa tulevina vuosikymmeninä; ottaa huomioon, että vuonna 2019¹ huoltosuhte oli 31,4 prosenttia ja sen ennustetaan nousevan edelleen varsinkin vuoteen 2050² asti, jolloin se olisi 52 prosenttia, ja olevan 51,2 prosenttia vuonna 2070;
- B. ottaa huomioon, että väestön ikääntymiseen liittyvät väestörakenteen muutokset vaikuttavat eri tavoin Euroopan eri alueilla ja koettelevat pahemmin maaseutua ja syrjäisiä alueita; ottaa huomioon, että näillä alueilla väestö on samaan aikaan vähenemässä; katsoo, että väestökadolla voi olla kielteisiä vaikutuksia EU:n sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen;
- C. katsoo, että ikääntyvällä väestöllä voi olla annettavanaan tietoa maaseudun paikallisista perinteistä sekä paikallisesta ruuasta ja elämäntavasta, mitä puolestaan voidaan hyödyntää alueen matkailun ja yritysten kehittämisessä;
- D. ottaa huomioon, että Euroopan väestön ikääntyminen on väestörakenteen ilmiö, jossa eurooppalaisten hedelmällisyys ja kuolleisuus ovat laskeneet ja elinajanodote on kasvanut;
- E. ottaa huomioon, että väestörakenteen muutokset vaihtelevat merkittävästi jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välillä ja että väestö vähenee ja ikääntyy kaikkein

---

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00198/default/table?lang=en>

² <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00200/default/table?lang=en>

yleisimmin maaseudulla ja epäedullisessa asemassa olevilla alueilla;

- F. ottaa huomioon, että 55–64-vuotiaiden palkansaajien osuus EU:n työvoimasta vuonna 2019 oli 59,1 prosenttia³, vuonna 2016 noin kolmannes perheviljelmien tilanhoitajista oli täyttänyt 65 vuotta, suurin osa (57 prosenttia) oli vähintään 55-vuotiaita ja vain yksi kymmenestä tilanhoitajasta oli alle 40-vuotias;
- G. katsoo, että väestötilanteella on vakavia vaikutuksia EU:n sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen; toteaa, että EU:n on tärkeää sisällyttää väestökysymykset kaikkiin politiikkoihinsa;
- H. katsoo, että väestönkehityksen huolestuttava suunta EU:n maaseutualueilla pahentaa sosioekonomista kahtiajakoa ja lisää köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskiä;
- I. ottaa huomioon, että valmisteilla olevissa ikääntymistä koskevassa vihreässä kirjassa ja maaseutualueita koskevassa pitkän aikavälin visiossa esitellään EU:n strategia, jolla torjutaan väestörakenteen muutoksen vaikutuksia Euroopan sosioekonomiseen rakenteeseen;
- J. ottaa huomioon, että sukupolvenvaihdokset ovat yksi YMP:n vuoden 2020 jälkeisistä erityistavoitteista; katsoo, että tietämyksen siirto ja sukupolvelta toiselle tapahtuva oppiminen ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan lisätä yhteistyötä ja solidaarisuutta eri sukupolvien välillä ja siten kuroa umpeen sukupolvien välinen kuilu;
- K. katsoo, että ikääntyneiden tämänhetkinen tilanne työmarkkinoilla ja laajemmin yhteiskunnassa osoittaa, että tarvitaan mittavia ja määrätietoisia investointeja esimerkiksi yhtäläisten mahdollisuuksien, elinikäisen oppimisen, työllistymistä edistävien palvelujen ja terveystalouden aloilla, jotta voidaan hillitä kasvavaa taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta EU:ssa;
- L. ottaa huomioon, että maaseudulla tai syrjäisillä alueilla asuvilla ikääntyvillä ihmisillä voi olla korkeampi ikään liittyvä riski kärsiä muun muassa köyhyydestä, laadukkaan terveydenhuollon ja palvelujen heikommasta saatavuudesta, huonommista mahdollisuuksista sosiaaliseen tukeen ja kanssakäymiseen sekä julkisen liikenteen huonosta saatavuudesta;
- M. ottaa huomioon, että väestörakenteen muutoksissa on merkittäviä eroja Euroopan unionin eri alueiden välillä ja että muutosten pääasialliset suuntaukset ovat yhtäältä kaupunkien ylikansoittuminen ja toisaalta maaseudun autioituminen;
- N. toteaa, että maaseutu ja syrjäseutualueet kärsivät merkittävästi väestörakenteen muutoksista, mikä voi osaltaan vaikuttaa ikääntyneiden ihmisten joutumiseen eristyksiin näillä alueilla;
- O. toteaa, että yli 45-vuotiaita työntekijöitä koskevien työtapaturmien osuus EU:ssa vuonna 2018 oli 42 prosenttia; katsoo tästä syystä, että työturvallisuudessa on huomioitava ikääntymisen vaikutus työvoimaan;

---

³ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tesem050/default/table?lang=en>

- P. toteaa, että jäsenvaltioiden välillä on merkittäviä eroja sekä väestörakenteessa että sen kehityksessä;
- Q. ottaa huomioon, että ruokaturvamme on riippuvainen maatalouden sukupolvenvaihdoksen onnistumisesta;
- R. toteaa, että YMP on edelleen keskeinen maaseudun elinkeinoelämän ja työpaikkojen luomisen tukiväline;
- S. katsoo, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa olisi hyödynnettävä vanhempien sukupolvien koko potentiaali edettäessä kohti vihreää ja digitaalista siirtymää;
- T. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on lisännyt maaseudulla asuvien ikääntyneiden ihmisten haavoittuvuutta sekä digitaalista ja sosiaalista syrjäytymistä;
1. katsoo, että on tärkeää luoda mahdollisuuksia sukupolvien väliselle vuoropuhelulle, jotta voidaan rikastuttaa maaseudulla asuvien ikääntyneiden ihmisten sosiaalista elämää, torjua sosiaalisen eristyneisyyden riskiä ja samalla perimätietoa välittämällä auttaa nuorempia sukupolvia osallistumaan kulttuurin ja perinteiden säilyttämiseen sekä yhteiskunnan yhteenkuuluvuuden lisäämiseen;
  2. muistuttaa, että perheviljely on erityinen maanviljelyn muoto, jossa yhdistyvät maataloustoiminta ja perhe-elämä ja jossa ikääntyneet viljelijät harjoittavat toimintaa aktiivisesti vielä eläkeiän saavutettuaan;
  3. katsoo, että työmarkkinaosapuolilta sekä EU:n ja kansallisilta toimielimiltä vaaditaan edelleen jatkuvia toimia, jotta voidaan saada aikaan aidosti myönteinen aktiivisen ikääntymisen ”kulttuuri” ja syrjimättömät työhönottoprosessit; korostaa tarvetta ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla ikääntyneet voidaan osallistaa paikallisten talouksien kehittämiseen ja joilla helpotetaan julkisten palvelujen käyttöä ikääntyneiden elämänlaadun parantamiseksi;
  4. katsoo, että on kehitettävä uusia mentorointi- ja kumppanuusmalleja aivovuodon pysäyttämiseksi, sillä korkea osaaminen keskittyy yhä enemmän ikääntyneelle työvoiman osalle;
  5. toteaa, että ikääntyneillä ihmisillä, myös viljelijöillä, on mahdollisuus toimia veturina elinvoimaisessa maaseudun senioritaloudessa, joka perustuu sosiaalisiin innovaatioihin, osallistaviin maaseutuyhteisöihin ja terveellisempään elinympäristöön; kehottaa komissiota tutkimaan huolellisesti näitä mahdollisuuksia laatiessaan maaseutualueita ja aktiivisena ikääntymistä koskevaa pitkän aikavälin visiotaan;
  6. kehottaa julkista sektoria edistämään erityisen turvajärjestelmän luomista, jossa otetaan huomioon maataloustyöntekijöiden työttömyyden erityispiirteet, jotka liittyvät maatalouden kausityön tilapäiseen luonteeseen; toteaa, että tällainen järjestelmä voisi antaa lisäturvaa niille, jotka työskentelevät maatalousalalla;
  7. huomauttaa, että työvoiman ikääntyminen ja tarve sukupolvenvaihdokseen ovat vakavampia ongelmia maataloudessa kuin muilla aloilla; katsoo, että tämän kehityssuunnan kääntämisessä on keskeistä luoda uusia ammatteja

sukupolvenvaihdoksen mahdollistamiseksi varmistamalla, että maatalouden ammatit ovat houkuttelevia ja kannattavia;

8. toteaa, että EU:n maataloista vain 11 prosentilla on alle 40-vuotias tilanhoitaja⁴; kehottaa jäsenvaltioita poistamaan kaikki esteet, jotka haittaavat nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamista maatalousalalla, mukaan lukien maan hankkimisen vaikeus; kehottaa myös jäsenvaltioita edistämään uusia tapoja tehdä yhteistyötä sukupolvien välillä, kuten kumppanuudet, osaviljely, pitkäaikainen vuokraaminen ja muut järjestelyt, joilla voitaisiin ratkaista viljelysmaiden puute ja kannustaa nuoria ryhtymään viljelijöiksi;
9. muistuttaa, että jotkin maatalouden sukupolvenvaihdoksen tiellä olevista esteistä liittyvät mahdollisuuksiin hankkia maata ja maatilaa siirtämiseen sukupolvelta toiselle; huomauttaa, että ikääntyneitä viljelijöitä uhkaavat matalat eläkkeet, tulonmenetykset (mm. YMP-tuet) ja sosiaalinen syrjäytyminen maaseudulla eläköitymisen jälkeen, ja siksi he yleensä jatkavat toiminnan harjoittamista ja pitävät maatilansa pidempään; korostaa tässä yhteydessä, että tarvitaan räätälöityjä politiikan välineitä, joilla taataan maatalojen sujuvammat siirrot ja se, että ikääntyvät viljelijät voivat vanheta aktiivisina maaseutuyhteisöissä;
10. toteaa, että useissa jäsenvaltioissa kansalliset eläkejärjestelmät eivät tarjoa riittävää toimeentuloa eläköityneille viljelijöille; pitää valitettavana, että usein ainoa keino tämän tilanteen ratkaisemiseksi on jatkaa maatalouden harjoittamista yli lakisääteisen eläkeiän, mikä hidastaa sukupolvenvaihdosta; painottaa, että YMP-tukia ei ole tarkoitettu korvaamaan eläkejärjestelmää;
11. panee merkille, että maataloudessa tarvitaan yhä enemmän erittäin päteviä nuoria ammattilaisia, erityisesti aluetasolla, ja kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että on pyrittävä kaikin toimin kannustamaan nuoria opiskelemaan maatalousammatteja sekä helpottamaan tietämyksen siirtämistä vanhemmalta nuoremmalle sukupolvelle;
12. katsoo, että valmisteilla olevissa ikääntymistä koskevassa vihreässä kirjassa ja maaseutualueita koskevassa pitkän aikavälin visiossa on painotettava erityisesti sellaisia ohjelmia, jotka koskevat ikääntyneiden ihmisten aktiivista osallistumista maaseutuyhteisön elämään;
13. katsoo, että vanhempien ja nuorempien sukupolvien väliset maatilakumppanuudet ovat ratkaisevan tärkeitä sukupolvien välisen solidaarisuuden, tietämyksen siirron ja keskinäisen oppimisen lisäämiseksi, mikä on erityisen tärkeää uusien teknologioiden käyttöön ottamiseksi ja digitaalisten taitojen soveltamiseksi maanviljelyssä;
14. huomauttaa, että Euroopan maatalouden työvoima koostuu yhä suurelta osin perheenjäsenistä, mutta toteaa, että perheenjäsenien osuus työvoimasta on laskenut tasaisesti jo vuosia ja sen odotetaan pienenevän entisestään lähitulevaisuudessa; korostaa, että maaseudun väistämätön autioituminen joissakin unionin osissa johtaa maaseutualueilla taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöongelmiin, joihin on puututtava

---

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Farmers_and_the_agricultural_labour_force_statistics

kunnianhimoisemmilla ja paremmin koordinoituilla toimilla;

15. muistuttaa, että syrjäisillä alueilla, vuoristoalueilla ja maaseutualueilla asuvat ikääntyneet ihmiset ovat alttiimpia digitaaliselle ja sosiaaliselle syrjäytymiselle, mitä covid-19 on pahentanut entisestään;
16. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kohdentamaan Next Generation EU - elpymispaketin huolellisesti siten, että sillä voidaan lieventää covid-19:n kielteisiä vaikutuksia vanhempaan sukupolveen;
17. korostaa, että on tärkeää tukea erilaisia maaseutualueita ja kannustaa investointeja hankkeisiin, jotka edistävät paikallisia talouksia, mukaan lukien julkisen liikenteen saatavuuden ja digitaalisten yhteyksien parantaminen; pitää tärkeänä muistuttaa, että maatalousalan työpaikkojen säilyttämisellä on suora yhteys maaseudun elinkeinoelämän pysymiseen elinvoimaisena; katsoo lisäksi, ettei pitäisi aliarvioida niitä haasteita, joita kaikki maanviljelijät kohtaavat sen hahmottamisessa, mikä rooli nykyaikaisilla teknologioilla ja innovaatioilla on maataloudessa, ja näiden teknologioiden ja innovaatioiden käyttöönottamisessa; korostaa siksi, että elinikäinen ammatillinen koulutus, neuvontapalvelut sekä tietämyksen vaihto ovat tärkeitä elementtejä niin YMP:n puitteissa kuin sen ulkopuolella;
18. katsoo, että naisten pääsyä maatalousalalle olisi helpotettava asianmukaisten julkisten palvelujen avulla, jotta heillä olisi paremmat mahdollisuudet työskennellä alalla;
19. toteaa, että väestön ikääntyminen erityisesti maaseudulla on väistämätön suuntaus, joka on otettava huomioon talous- ja sosiaalipolitiikan laatimisessa; katsoo, että väestön ikääntymisen ongelma edellyttää moniulotteista toimintamallia, ja painottaa, että on tärkeää edistää laajempaa täydentävyyttä ja synergioita politiikan alojen ja tukivälineiden välillä; muistuttaa, että riittävät resurssit ja palvelut ovat edellytys sille, että voidaan tarjota ikääntyville ihmisille heidät huomioon ottava ympäristö;
20. kehottaa kansallisia sekä alue- ja paikallisviranomaisia harkitsemaan sellaisten ohjelmien käyttöönottoa tai edistämistä, joilla pyritään säilyttämään vanhemman paikallisväestön tietämys, jotta voidaan dokumentoida ja tallentaa paikallisiin ruokiin, resepteihin, tuotteisiin ja muihin tapoihin liittyvä aineeton kulttuuriperintö, jota puolestaan voidaan käyttää paikallisten elinkeinojen, tuotteiden ja matkailun kehittämiseen ja säilyttämiseen;
21. katsoo, että EU:n vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä olisi hyödynnettävä ikääntyvien maatalousyhteisöjen koko potentiaalia; muistuttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää varmistaa laajakaistayhteyksien ja peruspalvelujen saatavuus maaseudulla, tietoteknisten taitojen hankkiminen ja kestävää kehitystä koskevien uusien toimintamallien käyttöönotto, kuten älykkäiden kylien malli ja elintarvikejärjestelmien muuttaminen kestäviksi;
22. toteaa, että koheesiopolitiikalla ja YMP:llä voisi olla huomattava rooli naisten työllistettävyyden ja osallisuuden tukemisessa ja tehostamisessa väestörakenteen ongelmista kärsivillä maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla, ja kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään tähän tarkoitettuja varoja paremmin;

23. korostaa, että EU:n jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä on eroja mahdollisuuksissa hankkia maata ja saada suoraa tukea, ja toteaa, että tämä on yksi niistä ongelmista, jotka on ratkaistava, jotta voidaan pysäyttää alueellinen taantuminen sekä saada ikääntyneet luopumaan maatalouden harjoittamisesta ja kannustaa nuoria ryhtymään viljelijöiksi;
24. toteaa, että yhteyksien ja palvelujen saatavuuden parantaminen maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan puuttua väestökatoon näillä alueilla sekä niiden ikääntyneiden asukkaiden sosiaaliseen ja digitaaliseen syrjäytymiseen; kehottaa siksi jäsenvaltioita tunnustamaan erilaisten maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden merkityksen ja kehittämään niiden mahdollisuuksia edistämällä investointeja paikalliseen elinkeinoelämään, tukemalla yrittäjyyttä ja parantamalla niiden infrastruktuuria;
25. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan strategiasuunnitelmien laatimisessa huomioon vanhusten (yli 65-vuotiaiden) osuuden maaseutualueilla ja harkitsemaan maaseudun vanhuksia koskevien tai heihin kohdistettujen toimenpiteiden käyttöönottoa, esimerkiksi lisäämällä joustoa niihin ehtoihin, joiden mukaisesti kyseiseen ikäryhmään kuuluvat voivat osallistua tosiasiallisesti ja aktiivisesti alueen elinkeinoelämään;
26. huomauttaa, että covid-19-pandemian aiheuttamassa tilanteessa on sitouduttava elinvoimaiseen ja dynaamiseen maaseutuun, poistettava byrokratiaa sekä investoitava maaseutualueiden infrastruktuuriin ja laadukkaisiin palveluihin, jotta voidaan hidastaa maatalousalan ikääntymistä ja edistää naisten asemaa tilojen johdossa;
27. korostaa roolia, joka Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla on yhdessä EU:n muiden rahastojen kanssa maaseutualueiden väestörakenteeseen liittyvien haasteiden ratkaisemisessa erityisesti edistämällä taloudellista kehitystä ja sosiaalista osallisuutta;
28. kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että on tärkeää varmistaa palvelujen saatavuus eri alueilla, sillä palvelujen väheneminen kannustaa ikääntyneitä jäämään aiemmin eläkkeelle ja muuttamaan kaupunkeihin, joissa palveluja on paremmin saatavilla;
29. katsoo, että elinikäisen oppimisen ja digitalisaation luomat tilaisuudet ovat välttämättömiä, jotta voidaan tarjota maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvalle ikääntyvälle väestölle erilaisia mahdollisuuksia, kuten mahdollisuus sivutulojen hankkimiseen; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan koulutusohjelmia, joilla autetaan ikääntyvää väestöä kehittämään taitojaan ja hankkimaan asiantuntemusta verkkokaupan, verkkomarkkinoinnin ja tieto- ja viestintätekniikan kaltaisilla aloilla;
30. toteaa, että tehokas liikkuvuusjärjestelmä on yksi alueiden taloudellisen kehityksen, alueellisen yhteenkuuluvuuden ja alueiden potentiaalin kehittämisen edellytyksistä; huomauttaa, että siksi on annettava tarvittava rahoitus liikenneyhteyksien kehittämiseen ja ylläpitoon, mikä voisi kannustaa vanhempaa sukupolvea jatkamaan maatalouden harjoittamista pidempään ja houkutella nuoria muuttamaan alueellisista keskuksista töihin maaseudulle;
31. korostaa YMP:n roolia ja merkitystä, kun kannustetaan sukupolvenvaihdokseen maatalousalalla; kehottaa jäsenvaltioita suosimaan strategiasuunnitelmissaan toimia, joilla lisätään nuorten viljelijöiden määrää, ja edistämään näiden toimien johdonmukaisuutta muiden kansallisella ja EU:n tasolla saatavilla olevien välineiden

kanssa;

32. korostaa, että maatalouden kehityksen, digitalisaation ja erikoistumisen seurauksena alalla jo olevat ja sille tulossa olevat ihmiset tarvitsevat asianmukaisen digitaalisen, teknisen ja kaupallisen alan koulutuksen, ja kehottaa edistämään vaihto-ohjelmia, keskusteluja, verkkokoulutuksia ja verkko-oppimista;
33. korostaa yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen aloitteiden keskeistä roolia elävien ja menestyvien paikallisten maaseututalouksien palauttamisessa ja säilyttämisessä sekä tarvetta pitää Leader-ohjelman rahoitus riittävällä tasolla; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti Leader-ohjelman resursseja;
34. muistuttaa, että syrjäisimmät alueet ovat erityisen alttiita väestökadolle ja tarvitsevat erityisiä toimenpiteitä, joilla voidaan lieventää niille tyypillisiä väestörakenteen kielteisiä muutoksia; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään käytössään olevia rakenne- ja investointirahastoja ennakoivasti näiden alueiden haasteiden ratkaisemiseksi;
35. korostaa, että jatkuvasti kehittyvä digitaaliteknologia vaikuttaa ihmisten arkeen keskeisellä tavalla, ja painottaa siksi, että kouluissa, sairaaloissa ja kaikissa muissa olennaisissa julkisissa palvelulaitoksissa tarvitaan nopeita laajakaistayhteyksiä sekä toimivia ja ajantasaisia teknisiä välineitä, muun muassa tehokkaan sähköisen hallinnon kehittämistä, jotta voidaan varmistaa riittävät mahdollisuudet maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden asukkaille;
36. toteaa, että kansalaisjärjestöjen tarjoamat palvelut ovat tärkeitä erityisesti ikääntyneille; kehottaa vahvistamaan rahoitusta alueiden kansalaisjärjestöjen toiminnalle.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	27.10.2020
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 46 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Cristian Ghinea, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Chris MacManus, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Christine Schneider

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

46	+
EPP	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Christine Schneider, Annie Schreyer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Cristian Ghinea, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
GREENS/EFA	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
EUL/NGL	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop
NI	Dino Giarrusso

0	-
----------	----------

1	0
ID	Ivan David

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

28.9.2020

NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN KANTA TARKISTUKSINA

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

aiheeseen ”Vanha manner ikääntyä – ikääntymispolitiikkaan liittyvät mahdollisuudet ja haasteet vuoden 2020 jälkeen”
(2020/2008(INI))

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan puolesta: Christine Anderson
(valmistelija)

TARKISTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta esittää asiasta vastaavalle työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 1 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

– *ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” (COM(2020)0152),*

Tarkistus 2

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 2 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

- *ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2020 julkaistun komission kertomuksen väestönmuutoksen vaikutuksesta (COM(2020)0241),*

Tarkistus 3

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 3 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

- *ottaa huomioon 25. toukokuuta 2018 julkaistun komission ikääntymisraportin ”The 2018 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2016–2070)”,*

Tarkistus 4

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 4 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

- *ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Työssäkäyvien vanhempien ja omaisiaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisen tukemista koskeva aloite” (COM(2017)0252),*

Tarkistus 5

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan 5 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

- *ottaa huomioon 26. toukokuuta 2016 antamansa päätöslauselman sukupuolinäkökulmasta köyhyyteen^{1 a},*

---

^{1 a} *EUVL C 76, 28.2.2018, s. 93.*

Tarkistus 6

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan 6 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

- *ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 23, 25, 34, 35 ja 36 artiklan,*

Tarkistus 7

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan 7 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

- *ottaa huomioon 7. syyskuuta 2010 antamansa päätöslauselman naisten roolista ikääntyvässä yhteiskunnassa^{1 a} ja 15. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvoa edistävästä hoivapalveluista EU:ssa^{1 b},*

---

^{1a} EUVL C 308 E, 20.10.2011, s. 49.

^{1b} Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0464.

Tarkistus 8

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

A a. ottaa huomioon, että Euroopan väestön ikääntyminen jatkuu, mikä todennäköisesti lisää ja monipuolistaa hoivan tarvetta; ottaa huomioon, että Eurostatin ennusteiden mukaan suurin ikäryhmä vuonna 2100 ovat yli 85-vuotiaat, joista suurin osa on naisia; toteaa, että sukupuolinäkökulma olisi valtavirtaistettava ja sukupuolitietoista budjetointia noudatettava, jotta voidaan puuttua tehokkaasti ikääntymiseen liittyvän sukupuolten väliseen kuiluun palvelujen käytön ja tarpeen sekä yhteisten resurssien jakautumisen näkökulmasta^{1 a};

---

^{1 a} https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing

Tarkistus 9

Päätöslauselmaesitys

Johdanto-osan A b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

A b. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista, joka on tunnustettu perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa ja että EU on sitoutunut sisällyttämään sen kaikkeen toimintaansa;

Tarkistus 10

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

A c. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on vaikuttanut erityisen voimakkaasti ikääntyneisiin ihmisiin, asettanut terveydenhuolto-, hoito- ja hyvinvointijärjestelmämme koetukselle ja korostanut tarvetta tarkoituksenmukaisille investoinneille näihin järjestelmiin; ottaa huomioon, että sosiaalisia oikeuksia koskevan pilarin 2, 9, 11, 15, 16 ja 18 periaatteessa korostetaan muun muassa sukupuolten tasa-arvon, työ- ja yksityiselämän tasapainon, lastenhoidon, vanhuusiän tulojen ja eläkkeiden sekä terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon merkitystä; toteaa, että nämä oikeudet ovat ratkaisevassa asemassa väestörakennetta koskevia, ikääntyneisiin liittyviä mahdollisuuksia hyödynnettäessä ja haasteita ratkottaessa;

Tarkistus 11

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A d kappale (uusi)

A d. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklan mukaan unioni pyrkii kaikissa toimissaan poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä sekä edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa ja että tämä vahvistaa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen periaatteen;

Tarkistus 12

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A e kappale (uusi)

A e. ottaa huomioon, että eurooppalaiset yleensä ottaen elävät entistä pidempään, terveemmin ja turvatummin; ottaa huomioon, että sekä miesten että naisten elinajanodote syntyessä on viiden viime vuosikymmenen kuluessa pidentynyt kymmenisen vuotta; ottaa huomioon, että sukupuolella on suuri merkitys vanhenemisen kannalta, sillä naisten elinajanodote on keskimäärin 5,5 vuotta miehiä pidempi, että tilastotietojen mukaan EU:ssa vuonna 2018 miesten elinajanodote syntyessä oli 78,2 vuotta ja naisten 83,7 vuotta^{1 a} ja että vuonna 2070 miesten elinajanodotteen syntyessä ennustetaan olevan 86,1 vuotta ja naisten 90,3 vuotta; ottaa toisaalta huomioon, että Eurostatin tietojen mukaan terveiden elinvuosien odotteessa miesten ja naisten välinen ero on paljon pienempi, 63,7 vuotta miehillä ja 64,2 vuotta naisilla, ja että tämä paljastaa ikääntymisen ja ikääntyvän väestön hoivan tarpeen olevan tasa-arvokysymys; ottaa huomioon, että naisten ja miesten elinajanodote syntyessä vaihtelee huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen; ottaa huomioon, että ikääntyneet naiset joutuvat miehiä useammin

turvautumaan kumppaniensa tuloihin, sillä työ- ja perhe-elämän perinteiset sukupuoliroolit ovat vaikuttaneet naisten eläkkeisiin, ja että ikääntyneillä naisilla on hoivavastuun ja pienipalkkaisuuden vuoksi käytettävissään yleensä vähemmän tuloja kuin miehillä;

---

^{1 a.} Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU, Eurostat, 2019.

Tarkistus 13

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A f kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

A f. ottaa huomioon, että kaikessa väestönkehityksen mahdollisuuksia ja haasteita koskevassa politiikassa on noudatettava osallistavaa, oikeuksiin ja todennettuun tietoon perustuvaa, ihmiskeskeistä lähestymistapaa, kunnioitettava yhdenvertaisuuden ja erityisesti sukupuolten välisen tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteita sekä turvattava naisten oikeudet, seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja toimeentuloon liittyviä oikeuksia myöten; ottaa huomioon, että ikääntymistä ja väestörakenteen muutosta koskevan EU:n toiminnan on oltava täysin vuosien 2020–2025 sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU-strategian mukaista; ottaa huomioon, että EU:n väestönkehityshaasteet liittyvät läheisesti sukupuolten eriarvoisuuteen, mutta haasteisiin kohdistuvissa poliittisissa vastauksissa sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen on jäänyt puolitiehen;

Tarkistus 14

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A g kappale (uusi)

A g. ottaa huomioon, että vuonna 2018 yli 65-vuotiaiden naisten eläke EU:ssa oli keskimäärin noin 30 prosenttia miesten eläkettä pienempi; ottaa huomioon, että eläkekuilu on omiaan lisäämään naisten taloudellista haavoittuvuutta ja altistamaan heitä sosiaaliselle syrjäytymiselle, jatkuvalla köyhyydelle ja taloudelliselle riippuvuudelle erityisesti puolisoistaan tai muista perheenjäsenistä¹ ja että osasyynä tilanteeseen on palkattoman hoivatyön tekeminen ja hoivavastuun epätasainen jakautuminen;

---

¹ a. Eurostat.

Tarkistus 15

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A h kappale (uusi)

A h. ottaa huomioon, että vuonna 2018 EU-27:ssä 15,5 prosenttia 65-vuotiaista ja sitä vanhemmista oli vaarassa ajautua köyhyyteen¹ a; ottaa huomioon, että naisilla on kohonnut vanhuusiän köyhyyden riski, koska heidän työllisyysasteensa on tavallisesti miehiä pienempi, heidän työurallaan on ollut enemmän keskeytyksiä, heidän palkkansa on ollut pienempi ja he tekevät enemmän osa-aikaista, tilapäistä ja epävirallista työtä;

---

¹ a. COM(2020)0241.

Tarkistus 16

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan A i kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

A i. ottaa huomioon, että vuonna 2019 naisten ja miesten välinen työllisyysero oli 12 prosenttia; toteaa, että sukupuolten työllisyysero korostuu entisestään, jos otetaan huomioon merkittävä ero osatöiden yleisyydessä miesten ja naisten välillä;

Tarkistus 17

**Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan B a kappale (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

B a. ottaa huomioon, että naisten ja miesten välisen työllisyyseron pienentäminen on kiinteässä yhteydessä sosiaalisten perusoikeuksien toteutumiseen ja perussosiaalipalveluiden tarjontaan;

Tarkistus 18

**Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan B b kappale (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

B b. ottaa huomioon, että Euroopan taloudellista ja poliittista tilannetta voidaan parantaa ja väestöhaasteeseen vastata ainoastaan, jos kaikkien naisten ja miesten lahjakkuus ja potentiaali hyödynnetään ja hoivavastuu jaetaan;

Tarkistus 19

Päätöslauselmaesitys

Johdanto-osan B c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

B c. ottaa huomioon, että 55–64-vuotiaiden naisten työllisyysaste on miehiä alhaisempi (naisilla 52,4 prosenttia ja miehillä 65,4 prosenttia) ja että naiset todennäköisimmin kantavat perheessään hoivavastuun^{1 a};

---

^{1 a}. *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU, Eurostat, 2019.*

Tarkistus 20

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan C a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

C a. ottaa huomioon, että yhteiskunnan ikääntymistä pidetään liian usein kielteisenä ilmiönä, eli keskitytään työvoiman ikärakenteeseen kohdistuviin haasteisiin sekä sosiaaliturvan ja terveydenhoidon kestävyYTEEN, vaikka ikääntyneet ovat myös taloudellinen voimavara, heillä on runsaasti kokemusta ja he antavat keskeistä tukea yhteiskunnalle ja perheille huollettavien hoitajina ja työelämän asiantuntijoina laajan ammatillisen kokemuksensa ansiosta sekä auttavat maaseutuyhteisöjen säilyttämisessä;

Tarkistus 21

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan C b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

C b. ottaa huomioon, että vähintään 80-vuotiaiden osuuden EU-28:n väestöstä odotetaan yli kaksinkertaistuvan vuoteen

2050 mennessä ja että työikäisen väestön (15–64-vuotiaiden) määrä EU:ssa sitä vastoin supistui ensi kertaa vuonna 2010, ja sen odotetaan supistuvan edelleen joka vuosi vuoteen 2060 asti^{1 a};

---

^{1 a}. Selvitys ”Demography on the European agenda: Strategies for tackling demographic decline”, Euroopan parlamentti, parlamentin tutkimuspalvelujen pääosasto, jäsenten tutkimuspalvelu, 2.6.2020, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651939/EPRS_BRI\(2020\)651939_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651939/EPRS_BRI(2020)651939_EN.pdf)

Tarkistus 22

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan C c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

C c. ottaa huomioon, että sukupuolten välisessä elinajanodotteessa on eroa jo syntyessä ja että eron odotetaan kasvavan tulevaisuudessa; ottaa huomioon, että eron kasvaminen lisää entisestään sukupuolten välistä epätasa-arvoa ja sen vaikutuksia, kuten sukupuolten välisiä eroja eläkkeen suuruudessa ja vanhuusiän köyhyydessä; ottaa huomioon, että vähintään 75-vuotiaiden köyhyys on jatkuvasti keskittynyt naisiin, mikä johtuu pääasiassa sukupuolisidonnaisten palkattomien hoivatehtävien vaikutuksesta, elinikäisistä palkka- ja työaikaeroista ja niistä johtuvista pienemmistä eläkkeistä, miesten ja naisten erilaisesta eläkeikästä joissakin jäsenvaltioissa sekä siitä, että yhä useammat ikääntyneet naiset elävät yksin;

Tarkistus 23

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan C d kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

C d. ottaa huomioon, että suurempi osuus naisista (31,3 prosenttia) kuin miehistä (8,7 prosenttia) tekee osa-aikatyötä ja että tämä koskee myös ikääntyneitä naisia (49,8 prosenttia ikääntyneistä miehistä ja 64,1 prosenttia ikääntyneistä naisista); ottaa huomioon, että tavanomainen viikoittainen työmäärä EU-28:ssa oli 65–74-vuotiailla miehillä 30,3 tuntia ja naisilla 24,1 tuntia ja että miesten odotettiin olevan työmarkkinoiden käytettävissä 38,6 vuotta ja naisten 33,7 vuotta^{1 a};

---

^{1 a} *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU, Eurostat, 2019.*

Tarkistus 24

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan D a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

D a. ottaa huomioon, että EU:ssa elää yli 80 miljoonaa vammaista henkilöä, joista enemmistö on naisia ja tyttöjä, ja että useimmat vammat ilmenevät iän myötä; ottaa huomioon, että vammaisilla henkilöillä on kohonnut köyhyysriski; ottaa huomioon, että vammaiset naiset kärsivät kaikissa jäsenvaltioissa enemmän vakavasta aineellisesta puutteesta kuin naiset, jotka eivät ole vammaisia; ottaa huomioon, että ikääntymistä koskevilla toimilla on varmistettava vammaisten henkilöiden suojeleminen ja sosiaalinen osallisuus sekä heidän mahdollisuutensa osallistua työmarkkinoille ja käyttää

palveluita;

Tarkistus 25

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan D b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

D b. ottaa huomioon, että hedelmällisyysaste EU-28:ssa on alhainen ja että se on laskenut 2,5 lapsesta naista kohden vuonna 1960 hieman alle 1,6:een vuonna 2020, mikä on huomattavasti alhaisempi luku kuin väestömäärän vakauden pitkäaikaisen ylläpitämisen kannalta tarpeellisena pidettävä 2,1 synnytystä naisten kohden^{1 a};

---

^{1 a.} Selvitys ”Demography on the European agenda: Strategies for tackling demographic decline”, Euroopan parlamentti, parlamentin tutkimuspalvelujen pääosasto, jäsenten tutkimuspalvelu, 2. kesäkuuta 2020.

Tarkistus 26

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan E a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

E a. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on nostanut dramaattisesti esiin vanhan tutun kysymyksen hoivapalveluiden laadusta, kun on nähty heikkolaatuisesta hoivasta ja epäasianmukaisista resursseista johtuvaa epäinhimillistä kohtelua, ja että tämä on valottanut laajemminkin ikäihmisten hoivakodeissa annettavan hoivan laatua; toteaa, että on tarkasteltava EU:n laajuisesti erilaisten ikäihmisten hoivapalveluiden toimintaedellytyksiä, laatua, varotoimenpiteitä ja resurssien

riittävyttä sekä sitä, kuinka moni ikäihminen ja erityisesti nainen altistui tarpeettomasti virukselle tai jäi vaille asianmukaista hoitoa;

Tarkistus 27

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan E b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

E b. ottaa huomioon, että väestö vähenee joillakin EU:n alueilla ja keskittyy yhä voimakkaammin tietyille kaupunkialueille, mikä hankaloittaa EU:n perusajatukseen sisältyvän kehityksen ja koheesion tavoittelua;

Tarkistus 28

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan E c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

E c. ottaa huomioon, että sukupuolten välisten palkkaerojen seurauksia ovat esimerkiksi 37 prosentin eläke-ero sukupuolten välillä ja ero naisten ja miesten taloudellisessa riippuvuudessa, sillä epätyypilliset työmuodot, eläkettä kerryttämättömät työsuhteet ja alhainen palkkataso ovat yleisempiä naisilla kuin miehillä; ottaa huomioon, että naisten hoivavastuu ja historialliset erot eläkeiässä vaikuttavat myös merkittävästi sukupuolten väliseen eläkekuiluun ja että naisille koituu edelleen kielteisiä seurauksia siitä, että he ovat pitkiä ajanjaksoja poissa töistä tai jäävät kokonaan pois työmarkkinoilta hoivatakseen muita, ja heidän on vaikea palata työmarkkinoille;

Tarkistus 29

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan F a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

F a. ottaa huomioon, että yli puolet alle 65-vuotiaista hoivan antajista käy samanaikaisesti töissä; ottaa huomioon, että kuten komissio on toistuvasti todennut, hoivavastuu on yksi suurimmista syistä naisten verraten alhaiseen osallistumiseen työmarkkinoille joko sen vuoksi, että he tekevät osa-aikatyötä tai jäävät kokonaan pois palkkatyöstä, ja tästä aiheutuu Euroopalle vuosittain 370 miljardin euron menetys; ottaa huomioon, että omaishoitajat, joista enemmistö (75 prosenttia) on naisia, tekevät arvioiden mukaan 80 prosenttia kaikesta hoivatyöstä EU:ssa, mikä osoittaa, että hoitovastuu jakautuu epätasaisesti sukupuolten välillä ja vaikuttaa voimakkaasti sukupuolten välisiin eläke-eroihin; ottaa huomioon, että vailla muodollista työsopimusta toimivien omaisten antama hoiva on erittäin ongelmallinen kysymys, sillä he ovat näin työmarkkinoiden ulkopuolella ja työolojen sääntelyn ulottumattomissa; ottaa huomioon, että tilanne aiheuttaa kertaantuvan kielteisen vaikutuksen, sillä omaishoitajat (jotka yleensä ovat naisia) ovat tavallisesti pienipalkkaisia ja vailla sosiaalista suojelua eivätkä he maksa sosiaaliturvamaksuja tai myöskään saa eläkettä työuransa päätyttyä tai saavat vain vähimmäiseläkettä ja samalla tilanne vaikuttaa kielteisesti valtioon ja sen rakenteisiin, joilta jää saamatta työnantajien ja työntekijöiden maksamia sosiaaliturvamaksuja ja veroja;

Tarkistus 30

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan F b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

F b. ottaa huomioon, että covid-19-pandemialla on suuri vaikutus myös väestönkehitykseen; ottaa huomioon, että paljon ikäihmisiä on kuollut siihen ja että viruksella on joidenkin tutkimusten mukaan ollut merkittävä vaikutus EU:n väestönkehityssuuntauksiin, kuten elinajanodotteen lyhenemiseen ja perhesuunnitteluun;

Tarkistus 31

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan F c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

F c. toteaa, että sukupuolten väliset terveyserot ja sosiokulttuurisiin tekijöihin liittyvä terveydellinen epätasa-arvo on otettava asianmukaisesti huomioon ikääntymiseen liittyvien politiikkojen valmistelussa; ottaa huomioon, että jotkin ikääntymiseen liittyvät sairaudet, kuten masennus tai sydän- ja verisuonitaudit, vaikuttavat naisiin ja miehiin eri tavalla; ottaa huomioon, että jotkin sairaudet, kuten Alzheimerin tauti ja dementia, rintasyöpä, inkontinenssi, osteoporoosi ja nivelrikko, ovat naisilla yleisempiä kuin miehillä; ottaa huomioon, että tällaisten sairauksien esiintyvyys lisääntyy yhteiskuntiemme ikääntyessä;

Tarkistus 32

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan F d kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

F d. ottaa huomioon, että iäkkäillä naisilla on kohonnut köyhyysriski, koska

he ovat pitäneet taukoja työstä hoivan antamiseksi, tehneet osa-aikaista tai matalapalkkaista työtä tai jääneet pysyvästi työmarkkinoiden ulkopuolelle, ja tämän vuoksi heidän eläkekertymänsä on verraten alhainen^{1 a}; ottaa huomioon, että erityisesti vanhimmassa Eurostatin tilastoimassa ikäryhmässä (yli 75-vuotiaat) vuonna 2018 köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä esiintyi 23,3 prosentilla, mikä on EU:n kaikkien ikäryhmien keskiarvoa enemmän; ottaa huomioon, että vastaava riski ikääntyneillä työikäisillä naisilla (55–64-vuotiailla vuonna 2018) oli 24,4 prosenttia;

---

^{1 a}. *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU, Eurostat, 2019.*

Tarkistus 33

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan G a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

G a. ottaa huomioon, että ikääntyneillä on suurempi köyhyysriski kuin väestöllä keskimäärin ja että vuonna 2017 riski oli 14,2 prosenttia; ottaa huomioon, että vuosina 2010–2017 eläkeläisnaisten köyhyysriski oli EU:ssa noin 2–3 prosenttiyksikköä suurempi kuin eläkeläismiesten^{1 a};

---

¹

^a. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190115-1#:~:text=In%202017%20the%20proportion%20of,figure%20of%2013.8%20%25%20in%202016.&text=In%20most%20of%20the%2027,between%2010%20%25%20and%2025%20%25>.

Tarkistus 34

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan G b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

G b. ottaa huomioon, että covid-19-pandemian aikaiset sulkutoimenpiteet ja taloudellinen taantuma ovat vaikuttaneet suhteettoman paljon naisiin hoivavastuun epätasaisen jakautumisen ja toimien aloittaisen kohdentumisen sekä perheväkivallan lisääntymisen vuoksi;

Tarkistus 35

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan G c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

G c. ottaa huomioon, että useampi kuin joka neljäs 50–64-vuotias nainen ja 17 prosenttia yli 65-vuotiaista naisista kantaa epävirallista hoivavastuuta vähintään kerran viikossa; ottaa huomioon, että omaishoitajuuteen liittyy kohonnut sosiaalisen eristäytymisen ja syrjäytymisen, köyhyyden ja heikon terveyden riski; toteaa, että ilmiö on osoitus pitkäaikaishoidon ja apupalveluiden epäasianmukaisesta tilanteesta monissa jäsenvaltioissa;

Tarkistus 36

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan H a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

H a. ottaa huomioon, että väestön väheneminen ja ikääntyminen vaikuttavat perinpohjaisesti verotuottoihin, valtiontalouteen, eläkkeiden riittävyyteen

ja terveydenhuoltopalveluihin^{1 a}; toteaa, että kohtuuhintaisten ja laadukkaiden lastenhoitopalvelujen sekä ikääntyneiden ja muiden huollettavien henkilöiden tukipalvelujen saatavuus on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa miesten ja naisten yhdenvertainen osallistuminen työmarkkinoille ja koulutukseen;

---

^{1 a.} Eurostat Regional Yearbook 2019, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-HA-19-001>

Tarkistus 37

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan H b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

H b. ottaa huomioon, että ikääntyneet naiset kohtaavat miehiä todennäköisemmin pahoja vaikeuksia peruspalvelujen ja -hyödykkeiden, kuten terveydenhuoltopalvelujen, pitkäaikaishoidon ja asianmukaisten asuinolojen, saatavuudessa, mikä johtuu monien muiden tekijöiden muassa sukupuolten palkka- ja eläke-erosta, naisten pidemmästä elinajasta ja yksin asuvien naisten suuremmasta osuudesta^{1 a};

---

^{1 a.} Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU, Eurostat, 2019.

Tarkistus 38

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan I a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

I a. ottaa huomioon, että naisilla, erityisesti yli 65-vuotiailla, on perinteisesti

kohonnut köyhyyden ja pienten eläketulojen riski, sillä he saavat usein häidin tuskin vähimmäistoimeentulon tason ylittävää eläkettä; ottaa huomioon, että syitä tähän ovat esimerkiksi sukupuolten välinen suuri palkkaero, joka vaikuttaa välittömästi eläkkeen suuruuteen, se, että naiset ovat joutuneet pitämään taukoja työelämästä tai jäämään kokonaan pois töistä vastatakseen perhevelvollisuuksista, tai heidän puolisoidensa yritystoiminnassa pääasiassa liike-elämässä tai maataloudessa vailla palkkaa ja sosiaaliturvaa tekemä työ; toteaa, että taloudellisessa taantumassa näillä naisilla on tavallistakin suurempi köyhyyden riski, minkä vuoksi heidän mahdollisuutensa hankkia tarvitsemansa palvelut ovat vähäiset; ottaa huomioon, että naiset tarvitsevat enemmän hoivaa; ottaa huomioon, että naisten miehiä alhaisempi tulotaso johtaa pienempiin eläkkeisiin;

Tarkistus 39

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan I b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

I b. ottaa huomioon, että Euroopan unionissa yhä useampi ikääntynyt ja etenkin nainen asuu yksin (40,4 prosenttia naisista ja 22,4 prosenttia miehistä), että he ovat erityisen haavoittuvainen ryhmä, jolla on kohonnut köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski^{1 a} suhteessa suurempien asumiskustannusten vuoksi, ja että heillä on kohonnut sosiaalisen eristäytymisen ja yksinäisyyden sekä niihin liittyvien fyysisten ja psyykkisten terveysongelmien riski;

---

^{1 a}. *Ageing Europe: Looking at the lives of*

Tarkistus 40

**Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan J a kappale (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

J a. ottaa huomioon, että ajankäyttötilastot osoittavat hoivatyön jakautuvan sukupuolten välillä epätasaisesti kaikkialla Euroopassa; ottaa huomioon, että hyvinvointi- ja sosiaalipalveluihin sekä naisten työllisyysasteeseen liittyvistä merkittävistä kansallisista eroista huolimatta naiset kantavat suhteettoman suuren osan hoivataakasta ja tällä on suuri vaikutus heidän suoriutumiseensa työelämässä ja lapsilukua koskeviin päätöksiinsä;

Tarkistus 41

**Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan J b kappale (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

J b. ottaa huomioon, että monien ikääntymiseen liittyvien sairauksien, kuten keuhkosityövän, diabeteksen, masennuksen tai sydän- ja verisuonitautien, vaikutukset ikääntyneisiin naisiin ovat toisenlaisia kuin miehiin ja että sellaiset sairaudet, kuten rintasyöpä, osteoporoosi, inkontinenssi ja dementia ovat naisilla yleisempiä kuin miehillä; ottaa huomioon, että väestön ikääntymisen myötä tämänkaltaisia sairauksia esiintyy jatkossa yhä enemmän;

Tarkistus 42

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan K a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

K a. ottaa huomioon, että sukupuolten välinen palkkaero on keskimäärin 16 prosenttia ja eläke-ero 37 prosenttia;

Tarkistus 43

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan K b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

K b. ottaa huomioon, että ikääntyneisiin naisiin kohdistuva väkivalta on pitkälti tunnistamaton ja liian vähän tutkittu ilmiö ja että pandemian aikaiset sulkutoimenpiteet ovat esimerkiksi eristäytymisen vuoksi kasvattaneet väkivallan riskiä; toteaa, että väestön vanhenemiskehitys huomioon ottaen on entistäkin vaikeampi hyväksyä, ettei tämänkaltaista hyväksikäyttöä tutkita enemmän;

Tarkistus 44

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan L a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

L a. toteaa, että vaikka naiset ovat useimmissa Euroopan maissa miehiä koulutetumpia, he joutuvat kärsimään työmarkkinoilla äitiydestään, mutta miehiä palkitaan isyydestä paremman työllisyysasteen ja palkkatason muodossa; ottaa huomioon, että on tärkeää tuoda esille naisten äitiyden ja urakehityksen yhteen sovittamisessa kohtaamat vaikeudet, jotka heikentävät mahdollisuuksia äitiyden ja urakehityksen

yhdistämiseen; ottaa huomioon, että työuran ja äitiyden välillä tasapainottelu johtaa tavallisesti siihen, että naiset lykkäävät lasten hankintaa, mikä pienentää heidän potentiaalista lapsilukuaan, tai jäävät lapsettomiksi; ottaa huomioon, että kaikki edellä mainitut seikat pienentävät syntyvyyttä ja edistävät väestön vanhenemista;

Tarkistus 45

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan L b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

L b. ottaa huomioon, että ikääntyneillä on kohonnut riski sairastua covid-19-viruksesta vakavasti tai kuolla siihen ja että he voivat kohdata ikäyrjintää; ottaa huomioon, että ikääntyneet naiset ovat erityisen alttiita covid-19-virukselle, koska he ovat enemmistönä hoivaa tarvitsevien ikäihmisten joukossa ja hoitavat usein myös vanhempia sukulaisiaan;

Tarkistus 46

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan M a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

M a. ottaa huomioon, että covid-19-pandemian seurauksena monet ikääntyneet eivät enää saa tarvitsemaansa perushoitoa ja -tukea ja että erityisesti ikääntyneiden joukossa yliedustettuina olevat naiset tarvitsevat todennäköisemmin pitkäaikaishoitoa ja heillä on kohonnut köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski pienten tulojen vuoksi^{1 a};

1^a. Policy Brief: The Impact of COVID-19 on older persons, YK, 2020.

Tarkistus 47

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan P a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

P a. ottaa huomioon, että epätyypilliset työn tekemisen muodot ovat yleistyneet ja että ne tarjoavat joustoa hoivavastuusta huolehtimiseen, mutta eivät aina vastaa työntekijöiden tarpeisiin, ja että hoitojärjestelyjen suunnittelun haastavuus vaikeuttaa naisten äitiyden ja työn yhdistämistä;

Tarkistus 48

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan R a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

R a. ottaa huomioon, että väestön vanheneminen EU:ssa asettaa uusia haasteita sukupuolten tasa-arvolle, sillä naiset pysyvät edelleen pääasiallisina hoivan antajina (niin palkkatyössä kuin epävirallisessakin työssä)^{1 a}; toteaa, että koronavirus on kärjistänyt tilannetta;

1^a. Ageing societies, migration and climate change bring new challenges for gender equality, Euroopan tasa-arvoinstituutti, 2019.

Tarkistus 49

Päätöslauselmaesitys Johdanto-osan S a kappale (uusi)

S a. ottaa huomioon, että tasa-arvopolitiikan on kohdennuttava kaikkiin naisiin ja miehiin kaikessa moninaisuudessaan, jotta todellinen tasa-arvo voidaan saavuttaa, eikä sitä väestöhaasteisiin vastaamiseksi pidä kaventaa pelkäksi äitejä ja työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskeviksi toimenpiteiksi, sillä tällöin naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa koskevat edistysaskeleet voisivat unohtua;

Tarkistus 50

**Päätöslauselmaesitys
1 a kohta (uusi)**

1 a. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen direktiiviksi vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja korostaa tässä yhteydessä, että yksilöiden oikeudet pitää vapaata sekä joustavat työaikajärjestelyt ovat tärkeitä, jotta työssäkäyvät voivat hallita työ- ja yksityiselämänsä; katsoo, että tulevan kehityksen kannalta olisi pyrittävä laajentamaan hoitovapaita asteittain^{1 a}, ja toivoo, että oikeus hoitovapaaseen laajennetaan koskemaan myös niitä, jotka hoitavat muita kuin lapsiaan;

---

^{1 a} Näkemys sisältyy Euroopan parlamentin 20.10.2010 antamaan lainsäädäntöpäätöslauselmaan ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamiseksi työssä annetun neuvoston direktiivin 92/85/ETY

muuttamisesta, EUVL 70 E, 8.3.2012, s. 162, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.CE.2012.070.01.0162.01.ENG&toc=OJ:C:2012:070E:TOC>

Tarkistus 51

Päätöslauselmaesitys

1 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 b. kehottaa komissiota arvioimaan miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan alalla annetun direktiivin 2004/113/EY täytäntöönpanon;

Tarkistus 52

Päätöslauselmaesitys

1 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 c. muistuttaa, että syntyvyyden lisääminen edellyttää työmahdollisuuksien parantumista, vakaata työllisyys- ja asumistilannetta, asianmukaisia työ- ja asuinoloja, joustavia työjärjestelyjä, avokätisiä perhetukia ja palkallista vanhempainvapaata molemmille vanhemmille, laadukasta lastenhoitoa lapsen ensimmäisistä elinvuosista alkaen sekä palkattoman hoiva- ja kotityön vastuiden tasaista jakautumista miesten ja naisten kesken; korostaa, että väestökehityksen ja pitenevän elinajanodotteen valossa avainasemassa on naisten täysimääräisen työmarkkinoille osallistumisen varmistaminen ilman urakatkoksia, työuran keskeytyksiä tai siirtymistä osa-

aikaiseen tai tilapäiseen työhön, sillä siten voitaisiin tuntuvasti pienentää ikääntyneiden naisten köyhyysriskiä; kehottaa jäsenvaltioita sen vuoksi saattamaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevan direktiivin täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemaan sen täytäntöön ja kannustaa niitä ylittämään direktiivissä asetetut vähimmäisvaatimukset;

Tarkistus 53

Päätöslauselmaesitys 1 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 d. on harmissaan nykyisestä sukupuolten välisestä eläke-erosta ja pyytää komissiota ja jäsenvaltioita esittämään konkreettisia toimenpiteitä sen poistamiseksi esimerkiksi torjumalla sukupuolten palkkaeroa ja parantamalla naisten työllisyysastetta työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskevilla toimilla, ehkäisemällä epätyypillistä ja epävirallista työtä sekä varmistamalla kaikille vähimmäistulon;

Tarkistus 54

Päätöslauselmaesitys 1 e kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 e. toteaa, että työikäisen väestön ennustetaan pienenevän ja että tämä voi lisätä valtiontalouteen kohdistuvia paineita; korostaa, että tilanteen parantamiseksi naisten työllisyysasteen nostaminen on ratkaisevan tärkeää; pitää EU:n ulkopuolella syntyneiden naisten alhaista työllisyysastetta valitettavana ja toivoo konkreettisia toimia yhä useampien

taustaltaan erilaisten naisten työllisyyden edistämiseksi;

Tarkistus 55

Päätöslauselmaesitys 1 f kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 f. korostaa, että hoivapalveluihin investoiminen on olennaisen tärkeää, sillä se parantaa naisten työllisyyttä, luo työmahdollisuuksia viralliseen talouteen ja edistää naisten työn ja yksityiselämän välistä tasapainoa, mutta samalla pitkäaikaishoitoon, mielenterveyden parantamiseen ja eristäytymisen torjuntaan panostaminen, ikääntyneisiin naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen sekä elinikäistä aktiivisuutta ja terveyttä tukevat investoinnit terveyteen ja koulutukseen parantavat myös ikääntyneiden elinoloja yleisesti; kehottaa komissiota esittelemään hoivaa koskevan Euroopan laajuisen sopimuksen ja EU:n omaishoitajaohjelman, joilla voidaan tukea siirtymää hoivatalouteen ja toteuttaa keskeisiä investointeja ja lainsäädäntömuutoksia EU:ssa sekä ottaa kokonaisvaltaisesti huomioon kaikäntyyppiset hoivan ja hoidon tarpeet ja palvelut, määrittää vähimmäistaso ja laatuvaatimukset hoivalle ja hoidolle eri elämänvaiheissa, mukaan lukien lapsuus, vanhuus ja pitkäaikaishoito; toteaa, että näin voidaan tunnistaa ja tunnustaa epävirallisen hoivan moninaiset muodot Euroopassa ja taata hoivan antajille esimerkiksi taloudellinen tuki ja asianmukaiset vapaat ja kohtuuhintaiset palvelut; kehottaa komissiota ja neuvostoa keräämään sukupuolen mukaan eriteltyä tietoa annettavan hoivan eri muodoista sekä laatimaan ikääntyneiden hoivalle ja ihmisille, joilla on huollettavia, lastenhoitoa koskevia

Barcelonan tavoitteita vastaavat tavoitteet;

Tarkistus 56

Päätöslauselmaesitys
1 g kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 g. korostaa, että vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen on oltava oikeudenmukaisia, eikä ketään saa jättää niissä jälkeen; toivoo erityisesti investointeja osaamiseen ja koulutukseen sukupuolten välisen digitaalisen kuilun kuromiseksi umpeen;

Tarkistus 57

Päätöslauselmaesitys
1 h kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 h. ilmaisee huolensa muuttovirroista, joissa eurooppalaisia nuoria muuttaa kolmansiin valtioihin sekä maaseudulta kaupunkiin; korostaa, että muuttovirtojen kääntämiseksi ja työikäisen väestön pienenemisen ehkäisemiseksi niiden seurauksena nuorille on tarjottava mahdollisuuksia heidän kotiseudullaan; toteaa, että syntyvyyden laskun mahdollinen jatkuminen lisää muuttoliikettä entisestään, jos tilanteeseen ei puututa asianmukaisesti;

Tarkistus 58

Päätöslauselmaesitys
1 i kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 i. korostaa, että maaseudun naisille tarjottavien mahdollisuuksien lisäämiseksi myös seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on säilytettävä nykyinen heille suunnattu alaohjelma; peräänkuuluttaa tukea erityisesti naisviljelijöille, jotta heille olisi tarjolla viljelymaata, apua tilanpidon aloittamiseen sekä sosiaaliturvaa;

Tarkistus 59

Päätöslauselmaesitys 1 j kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 j. vaatii lisäinvestointeja maaseudun palveluihin, jotka olisivat nuorten naisten kannalta kiinnostavia ja edistäisivät maalla asuvien ikäihmisten ja etenkin ikääntyneiden naisten hyvinvointia;

Tarkistus 60

Päätöslauselmaesitys 1 k kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 k. huomauttaa, että covid-19-kriisi on korostanut olemassa ollutta epätasa-arvoa ja puutteita sukupuolten tasa-arvossa ja naisten ihmisoikeuksissa, ikääntyneet naiset mukaan lukien; muistuttaa, että ikääntyneet naiset ovat suurin asiakasryhmä pitkäaikaishoitolaitoksissa, joista tuli monissa maissa viruskeskittymiä, koska asukkaiden turvallisuuteen ja suojeluun ei ollut tarvittavia resursseja; kehottaa jäsenvaltioita tutkimaan iäkkäille tarjottavaa hoitoa eri hoitoympäristöissä

ja varmistamaan ikääntyneiden naisten hyvinvoinnin, johon sisältyvät myös hoiva- ja terveydenhoitopalvelujen saatavuus ja taloudellinen riippumattomuus;

Tarkistus 61

Päätöslauselmaesitys 1 l kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 l. painottaa, että elinajanodotteen kasvu lisää paineita toisenlaisessa demografisessa tilanteessa kehitettyjä pitkäaikaishoitopalveluja kohtaan, jotka joutuvat nyt vastaamaan vanhenevan yhteiskunnan terveys- ja hoitotarpeisiin; vaatii sen vuoksi lisäämään niihin kohdistettavia resursseja, jotta tarpeiden mukaiseen lisääntyneeseen kysyntään voidaan vastata;

Tarkistus 62

Päätöslauselmaesitys 1 m kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

1 m. kehottaa komissiota sisällyttämään parlamentin ehdotukset tulevaan ikääntymistä koskevaan vihreään kirjaan ja maaseutualueita koskevaan pitkän aikavälin visioon;

Tarkistus 63

Päätöslauselmaesitys 2 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

2 a. katsoo, että ikääntymiseen

liittyvissä politiikoissa olisi jatkossa otettava käyttöön kaikkia elämänvaiheita koskeva malli, jossa otetaan huomioon ikääntymisen ja sukupuolen väliset yhteydet; katsoo myös, että ikä- ja tasa-arvoasioita olisi tarkasteltava siten, että iän ja sukupuolten tasa-arvon huomioon ottaminen kaikissa toimissa nähdään pakollisena toimintatapana ja välineenä poliittisessa päätöksenteossa kaikilla olennaisilla aloilla (talous, sosiaaliala, työllisyys, kansanterveys, elintarviketurvallisuus, kuluttajien oikeudet, digitaaliset sisällöt ja palvelut, maaseudun ja kaupunkien kehittäminen jne.), jotta voidaan lisätä sosiaalista osallisuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta; huomauttaa, että ikääntyminen ja hoidon laatu ovat tasa-arvokysymyksiä;

Tarkistus 64

Päätöslauselmaesitys 2 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

2 b. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään kaikilla politiikanaloilla ja hallinnon tasoilla sukupuolten tasa-arvoa koskevia indikaattoreita ja hyödyntämään Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) työn tuloksia sekä toteuttamaan jäsenvaltioiden harjoittamaa politiikkaa koskevia sukupuolivaikutusten arviointeja erityisesti työmarkkina- ja eläkeuudistusten valmistelun yhteydessä; korostaa, että Eurostatin tietotuotannossa olisi otettava huomioon suuntaus sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen;

Tarkistus 65

Päätöslauselmaesitys

2 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

2 c. *muistuttaa, että sukupuolten palkkaeron aiheuttama sukupuolten eläke-ero on nykyisin 37 prosenttia ja että se on seurausta kasautuneesta eriarvoisuudesta, joka seuraa naisia heidän työurallaan ja väistämättömien, monimuotoista epätasa-arvoa ja syrjintää ilmentävien työmarkkinoilta poissaolojen aikana; korostaa väestökehityksen valossa välitöntä tarvetta ryhtyä pienentämään eläke-eroa, sillä ikääntyneet naiset joutuvat kärsimään sen välittömistä vaikutuksista pitkälle tulevaisuuteen;*

Tarkistus 66

Päätöslauselmaesitys

2 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

2 d. *huomauttaa, että naisten verraten alhaisen työllisyysasteen korjaamiseksi valtioiden on pantava täysimääräisesti täytäntöön Barcelonan hoitotavoitteet ja mentävä niitä pidemmällekin, sillä investoimalla yleisesti saatavilla oleviin, ihmisläheisiin, laadukkaisiin ja saavutettaviin hoivapalveluihin voidaan varmistaa hoivan tarpeeseen vastaaminen;*

Tarkistus 67

Päätöslauselmaesitys

3 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

3 a. *kehottaa hyväksymään syrjinnän vastaisen direktiivin viipymättä ja korostaa tarvetta tunnistaa*

moninkertainen, ikään, sukupuoleen, terveydentilaan ja vammaisuuteen perustuva syrjintä, jota ikääntyneet naiset usein kohtaavat yhteiskunnissa;

Tarkistus 68

Päätöslauselmaesitys 3 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

3 b. *korostaa sen merkitystä, että Eurostatia ja EIGEä pyydetään keräämään kattavia, sukupuolen perusteella eriytettyjä tietoja hoivaamiseen käytetyn ajan jakautumisesta toteuttamalla yhdenmukaistettuja eurooppalaisia ajankäyttötutkimuksia (HETUS) esimerkiksi hoito- ja kotitaloustyöstä sekä vapaa-ajasta ja pyrkimällä analysoimaan tilannetta säännöllisesti;*

Tarkistus 69

Päätöslauselmaesitys 3 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

3 c. *muistuttaa, että hoivaamisen sukupuolipainotus on korostunut entisestään pandemian aikana, kun suuri enemmistö ikääntyneiden, vammaisten ja lasten hoivavastuusta on päätynyt naisten harteille; kehottaa jäsenvaltioita panostamaan kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen lastenhoitoon ja pitkäaikaishoitoon, ja erityisesti kotona tapahtuvaan ja yhteisölliseen hoitoon, jotta naisten osallistuminen työmarkkinoille helpottuisi ja ikääntyviä naisia voitaisiin tukea;*

Tarkistus 70

Päätöslauselmaesitys 3 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

3 d. korostaa, että pitkäaikaishoidon korkeat kustannukset vaikuttavat ikääntyneisiin naisiin korostuneesti heidän verraten pitkän elinajanodotteensa vuoksi ja että heidän terveydentilansa elämän loppuvaiheessa on heikompi, mikä lisää heidän pitkäaikaishoidon ja avun tarvettaan; muistuttaa myös, että suuri enemmistö omaishoitajista on naisia ja tämä heikentää etenkin vanhempien työikäisten naisten mahdollisuuksia osallistua työmarkkinoille ja kerryttää omaa eläkettään;

Tarkistus 71

Päätöslauselmaesitys 4 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

4 a. kehottaa soveltamaan ikääntymiseen entistä enemmän oikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa niin, että ikääntyneet voivat olla vaikuttamaan pystyviä toimijoita kohteiden asemesta; kehottaa edelleen noudattamaan oikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa, jotta ikääntyneet voisivat toimia aktiivisesti, kun tehdään päätöksiä heille tarjottavista hoiva- ja sosiaalipalveluista ja hoitotoimenpiteistä sekä niiden luonteesta aina, kun vaihtoehtoja on olemassa; kehottaa edelleen noudattamaan myös kysyntäperusteista lähestymistapaa kaikenikäisten hoivapalvelujen tarjoamisessa, jotta ikääntyneet ihmiset voivat elää itsenäisesti niin pitkään kuin haluavat;

Tarkistus 72

Päätöslauselmaesitys 4 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

4 b. korostaa joustavien työnteon muotojen merkitystä, jotta naiset ja miehet pystyvät sovittamaan yhteen työn ja perhe-elämän, sekä tarvetta tiedotuskampanjoille koti- ja hoivatyön tasapuolisesta jakamisesta, hoivainfrastruktuuriin kohdistuvien investointien lisäämiselle sekä tasa-arvoiselle, henkilökohtaiselle ja palkalliselle äitiys- ja isyysvapaalle, jotta palkallinen ja palkaton työ jakautuisivat nykyistä tasaisemmin sukupuolten kesken;

Tarkistus 73

Päätöslauselmaesitys 4 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

4 c. painottaa sukupuolittuneisuuden purkamisen tarvetta työmarkkinoilla ja erityisesti sellaisilla hyväpalkkaisilla tulevaisuuden aloilla kuin luonnontieteissä, insinööritieteissä, tekniikassa ja matematiikassa sekä TVT- ja digitaalialalla; korostaa elinikäisen oppimisen merkitystä mainituilla aloilla ja sen ulottamista myös ikääntyneisiin naisiin, jotta he voivat pysyä mukana työmarkkinoilla;

Tarkistus 74

Päätöslauselmaesitys 4 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

4 d. huomauttaa, että 65 vuotta täyttäneillä naisilla on edessään vähemmän terveitä elinvuosia kuin miehillä ja että naiset kohtaavat miehiä enemmän esteitä terveyspalvelujen saatavuudessa; kehottaa jäsenvaltioita sijoittamaan vakaisiin ja sietokykyisiin julkisiin terveydenhuoltojärjestelmiin, joilla voidaan varmistaa terveyspalvelujen yleinen saatavuus erityisesti perusterveydenhoidon, lääkehoidon ja ennalta ehkäisevän hoidon osalta ottaen huomioon varsinkin naisiin kohdistuvat sairaudet, jotta voidaan varmistaa ikääntyneille naisille yhdenvertainen terveydenhuollon saatavuus;

Tarkistus 75

Päätöslauselmaesitys
5 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

5 a. vaatii lisäresursseja ja -tutkimusta sekä olemassa olevien seurantamekanismien jatkokehittämistä ikäsyrynnän kitkemiseksi, sillä se tunnistetaan ja siihen puututaan vain harvoin; tunnistaa ikäsyryntään liittyvän lisätiedon tarpeen jäsenvaltioissa ja huomauttaa, että perusoikeusvirastoa ja uutta EIGEä olisi hyvä hyödyntää tässä tarkoituksessa;

Tarkistus 76

Päätöslauselmaesitys
5 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

5 b. kehottaa toteuttamaan tarvittavia

toimia naisten työllisyysasteen parantamiseksi, esimerkiksi kohtuuhintaisia hoiva- ja lastenhoitopalveluja sekä kestoaltaan asianmukaisia vanhempainvapaita sekä työaika- ja työpaikkajoustoja myös miehille; muistuttaa, että OECD:n ennusteiden mukaan osallistumisasteiden täydellinen lähentyminen tarkoittaisi 12,4 prosentin BKT:n kasvua asukasta kohden vuoteen 2030 mennessä;

Tarkistus 77

Päätöslauselmaesitys 5 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

5 c. huomauttaa, että naisiin kohdistuu vanhuusiässä miehiä suurempi köyhyysriski ja että naiset asuvat vanhuusiässä lähes kaksi kertaa todennäköisemmin yksin kuin miehet; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi toteutettava erityistoimia tämän riskin torjumiseksi ja sen varmistamiseksi, että ikääntyneille naisille tarjotaan asianmukaista turvaa, mukaan lukien taloudellinen tuki hoitojaksoja varten, asianmukainen vähimmäiseläke, leskeneläke ja miehille kohdistetut oikeudet perhevapaaseen, jotta köyhyyden naisistuminen voidaan estää;

Tarkistus 78

Päätöslauselmaesitys 5 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

5 d. vaatii lisätutkimusta ikääntyneiden naisten erityisistä terveystekijöistä, mukaan lukien tiedotuskampanjat sukupuolen mukaan vaihtelevien

sairauksien oireiden tunnistamisesta; korostaa, että EU:n väestörakenteen vanheneminen lisää tarvetta terveyden huomioon ottamiselle kaikilla politiikanaloilla (HiAP); toivoo EU:lta ja jäsenvaltioilta täysimääräistä sitoutumista Maailman terveysjärjestön (WHO) terveen ikääntymisen vuosikymmeneen 2020–2030 ja korostaa, että ikään liittyvien sairauksien yleinen ehkäiseminen hyödyttää erityisesti naisia, sillä he ovat olleet pitkään alttiita terveyden kannalta epäedullisille oloille ja toimineet perinteisesti epävirallisen hoivan ja avun tarjoajina;

Tarkistus 79

Päätöslauselmaesitys 6 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

6 a. katsoo, että jokaisella olisi oltava oikeus valita laadukkaita hoitopalveluja, jotka sopivat heille ja heidän perheilleen; katsoo, että hoitopalveluiden kehittämisessä olisi otettava huomioon kaikki käyttäjäryhmät sekä heidän eronsa ja hoitopalveluja koskevien toiveiden laaja kirjo; toteaa, että hoitopalveluita olisi kehitettävä siten, että parannetaan hoidon jatkuvuutta, ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa ja kuntoutusta sekä edistetään itsenäistä elämää;

Tarkistus 80

Päätöslauselmaesitys 6 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

6 b. korostaa, että pääasiassa naisten tekemä osa-aikatyö ei saa olla naisille varattu siilo, vaikka se voikin auttaa

perhe- ja työelämän yhteensovittamisessa, sillä se myös kaventaa uramahdollisuuksia, pienentää palkkaa ja eläkettä ja merkitsee inhimillisen pääoman vajaakäyttöä ja vähentää näiden seurauksena talouskasvua ja vaurautta;

Tarkistus 81

Päätöslauselmaesitys 6 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

6 c. vaatii lisää ikääntyneiden naisten erityisiin terveysongelmiin ja tarpeisiin kohdistuvaa tutkimusta ja tutkimusrahoitusta, mukaan lukien tiedotuskampanjat tiedon levittämiseksi sairauksia ja niiden oireita koskevista sukupuoleen liittyvistä eroista;

Tarkistus 82

Päätöslauselmaesitys 6 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

6 d. korostaa tarvetta hoitotyöntekijöiden työolojen parantamiseen ja kehottaa jäsenvaltiota tunnustamaan myös omaishoitajien roolin takaamalla heille oikeuden sosiaaliturvaan ja eläkkeeseen; kehottaa tekemään ehdotuksen neuvoston suositukseksi omaishoitajille tarjottavasta sosiaaliturvasta ja palveluista;

Tarkistus 83

Päätöslauselmaesitys 7 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

7 a. *katsoo, että saatavuus perustuu kustannusten ja joustavuuden yhdistelmään ja siksi olisi oltava tarjolla erilaisia hoitopalveluita, sekä julkisesti että yksityisesti tuotettuja ja sekä kotona että kodinomaisissa oloissa tarjottavia; katsoo lisäksi, että perheenjäsenten olisi voitava joko hoitaa toisiaan vapaaehtoisesti tai saada tukea hoitopalveluiden hankkimiseksi;*

Tarkistus 84

Päätöslauselmaesitys
7 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

7 b. *vaatii komissiota kehottamaan jäsenvaltioita ratifioimaan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 189, jotta voitaisiin vahvistaa eurooppalaisten kotitalous- ja hoitotyöntekijöiden oikeuksia;*

Tarkistus 85

Päätöslauselmaesitys
7 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

7 c. *toteaa, että ikääntyneisiin naisiin kohdistuva väkivalta on myös ihmisoikeusloukkaus ja että he ovat sekä ikään että sukupuoleen perustuvan syrjinnän uhreja, jotka voivat jäädä loukkuun väkivaltaiseen avioliittoon tai kärsiä jostakin vammasta sekä epäinhimillistävistä stereotyyppisistä käsityksistä ja yhteiskunnallisista normeista; korostaa, ettei ikääntyneiden naisten ryhmää pidä sivuuttaa naisiin*

kohdistuvan väkivallan torjumisessa esimerkiksi Istanbulin yleissopimuksen ja Pekingin toimintaohjelman ratifioinnin ja täytäntöönpanon sekä ensimmäisten tarkistuskonferenssien tulosten yhteydessä;

Tarkistus 86

Päätöslauselmaesitys 7 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

7 d. kehottaa komissiota esittelemään eurooppalaisen sosiaalisen suojelun strategian, jolla voidaan puuttua köyhyyden naisistumiseen painottaen erityisesti ikääntyneitä naisia ja heistä yksin asuvia naisia, sekä suojelemaan ikääntyneitä naisia sosiaaliselta syrjäytymiseltä, köyhyydeltä ja asunnottomuudelta tulevan kotouttamista ja osallisuutta koskevan toimintasuunnitelmansa avulla; kehottaa komissiota lisäksi kiinnittämään näihin riskeihin nykyistä enemmän huomiota eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä;

Tarkistus 87

Päätöslauselmaesitys 8 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

8 a. korostaa, että laadukkaiden hoitopalvelujen tarjonta EU:ssa vaihtelee suuresti jäsenvaltioiden sisällä ja niiden kesken sekä yksityisten ja julkisten toimijoiden, kaupunki- ja maaseutualueiden ja eri ikäryhmien välillä; huomauttaa lisäksi, että tiedot hoidon tarjoamisesta EU:ssa ovat melko hajanaisia ja ettei EU:ssa ole olemassa kokonaisvaltaista lähestymistapaa

vastaamiseksi väestöhaasteisiin, jotka kohdistavat painetta julkisiin menoihin;

Tarkistus 88

Päätöslauselmaesitys 8 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

8 b. *kehottaa jäsenvaltioita torjumaan naisten epätyypillistä ja epävirallista työtä, sillä se lisää naisten köyhyyttä erityisesti myöhemmällä iällä ja heikentää sekä naisten sosiaaliturvaa että EU:n BKT:tä, sekä varmistamaan, että työntekijät nauttivat asianmukaista sosiaalista suojelua;*

Tarkistus 89

Päätöslauselmaesitys 8 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

8 c. *muistuttaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteesta 15 ja kehottaa komissiota hyväksymään puitedirektiivin asianmukaisesta vähimmäistulosta erityisesti eläkeikäisille naisille ottaen huomioon myös köyhyysrajan alittamisen suhteellisen riskin sekä hyödyke- ja palvelukoriin ja ikään perustuvan viitteellisen toimeentulon;*

Tarkistus 90

Päätöslauselmaesitys 9 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

9 a. *katsoo, että hoitopalvelujen*

suunnittelijat, mitoittajat ja tarjoajat ovat vastuussa käyttäjien tarpeiden huomioon ottamisesta ja siitä, että ikäihmisille ja vammaisille henkilöille tarkoitettuja hoitopalveluja suunnitellaan ja kehitetään yhdessä käyttäjien kanssa;

Tarkistus 91

Päätöslauselmaesitys 9 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

9 b. korostaa, että köyhyyden naisistuminen on seurausta useista seikoista, kuten sukupuolten epätasa-arvosta urakehityksessä, epätyypillisistä työsopimuksista, jotka ovat naisilla yleisiä, itsenäisiä ammatinharjoittajia avustavien puolisoiden sosiaaliturvan puuttumisesta sekä köyhyydestä yksinhuoltajaäitien kotitalouksissa;

Tarkistus 92

Päätöslauselmaesitys 9 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

9 c. kehottaa komissiota kohentamaan ikääntyneiden naisten tuloja tukemalla jäsenvaltioita eläkeuudistuksissa, joissa otetaan sukupuolinäkökulma huomioon asianmukaisten ja kestäväällä tasolla olevien eläkkeiden turvaamiseksi kaikille, kiinnittäen erityistä huomiota eläke-eron taustatekijöihin ja keinoihin sen pienentämiseksi, kuten hoitohyvitysten käyttöönottoon (hoitojärjestelyjen vuoksi tapahtuvien työuran keskeytysten aikana kertyvä eläke), hoitovapaata koskevien erityisten määräysten käyttöönottoon tai omaishoitajien eläke-etuuksien ja muiden sosiaalisten etuuksien turvaamiseen;

Tarkistus 93

Päätöslauselmaesitys 10 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

10 a. *kehottaa lisäksi komissiota kehittämään EU:n tasolla yhdenmukaisia määritelmiä ja indikaattoreita vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten palveluiden saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden arvioimiseksi; kehottaa komissiota seuraamaan niiden täytäntöönpanoa ja toteuttamaan korjaavia toimia tarpeen vaatiessa;*

Tarkistus 94

Päätöslauselmaesitys 10 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

10 b. *kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarttumaan tarpeellisiin toimiin sukupuolten eläke-eron pienentämiseksi;*

Tarkistus 95

Päätöslauselmaesitys 10 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

10 c. *kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan 50–64-vuotiaiden naisten alhaista työllisyysastetta muiden työllisyyteen liittyvien sukupuolierojen pienentämiseksi; kehottaa erityisesti Euroopan laajuista julkisten työvoimapalvelujen verkostoa arvioimaan parhaita keinoja, joilla ikääntyneitä*

naispuolisia työnhakijoita voidaan kannustaa palaamaan työmarkkinoille, sekä perehtymään siihen, miten työpaikkoja voitaisiin luoda ja mukauttaa ikääntyneiden naisten ja miesten tarpeisiin;

Tarkistus 96

Päätöslauselmaesitys 11 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

11 a. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään kansallisia suunnitelmia hoitopalveluiden parantamiseksi kiinnittäen huomiota käyttäjien tarpeiden lisäksi myös suuren hoitajajoukon työ- ja yksityiselämän tasapainoon; kehottaa jäsenvaltioita seuraamaan niiden täytäntöönpanoa ja toteuttamaan korjaavia toimia tarpeen vaatiessa;

Tarkistus 97

Päätöslauselmaesitys 11 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

11 b. painottaa, että vain kolmasosa itsenäisistä ammatinharjoittajista tai yritysten perustajista EU:ssa on naisia; korostaa naisyrittäjille sekä naispuolisille tutkijoille ja tiedeyhteisön jäsenille tarkoitettujen tukiohjelmien merkitystä ja kehottaa EU:ta tukemaan tällaisia ohjelmia konkreettisemmin;

Tarkistus 98

Päätöslauselmaesitys 11 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

11 c. vaatii jäsenvaltioita turvaamaan ihmisarvoisen tulotason eläkkeellä oleville naisille esimerkiksi eläkkeiden indeksisidonnaisuuden tai vähimmäiseläkkeiden kaltaisoin toimin välttämättömän vastikkeettoman turvaverkon luomiseksi siten, että voitaisiin ehkäistä myös sellaisten ikääntyneiden naisten köyhyyttä, jotka eivät nauti eläkettä lainkaan tai joiden eläke on riittämätön;

Tarkistus 99

**Päätöslauselmaesitys
12 a kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

12 a. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon väestökehityksen ja muutokset kotitalouksien koossa ja kokoonpanossa suunnitellessaan veropolitiikkaa, sosiaaliturvajärjestelyjä ja julkisia palveluja;

Tarkistus 100

**Päätöslauselmaesitys
12 b kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

12 b. varoittaa sukupuolten eläke-erojen kasvamisen vaarasta, jonka aiheuttaa käynnissä oleva siirtymä lakisääteisistä vanhuuseläkkeistä toisen ja kolmannen pilarin eläkejärjestelmiin, sillä se sysää entistä enemmän vastuuta yksilön harteille, ja kehottaa sen vuoksi komissiota ja toimivaltaisia unionin viranomaisia, kuten Euroopan vakuutus-

ja lisäeläkeviranomaista, sekä jäsenvaltioita arvioimaan, kuinka suuri osuus naisista on työeläkejärjestelmien piirissä ja kuinka suuri heidän eläkekertymänsä on;

Tarkistus 101

Päätöslauselmaesitys 13 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

13 a. kehottaa komissiota sisällyttämään ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden hoidon eurooppalaisen ohjausjakson tietojen seurantaan ja tarkasteluun sekä naisten ja miesten tasa-arvoa koskevaan vuosittaiseen kertomukseen; kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden hoitopalveluiden arviointien sisällyttämistä maakohtaisiin raporteihin; kannustaa jäsenvaltioita hyväksymään ja toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä, jos edistys osoittautuu hitaaksi;

Tarkistus 102

Päätöslauselmaesitys 13 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

13 b. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita erityisesti yksinhuoltajaäitejä koskevan köyhyyden torjunnassa ja toteaa, että se on lisääntynyt kriisin myötä ja että sosiaalisen syrjäytymisen riski on suurentunut;

Tarkistus 103

Päätöslauselmaesitys
13 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

13 c. kehotettava komissiota laatimaan sukupuolten eläke-eroa kuvastavan indikaattorin, jolla voidaan arvioida naisten läpi elämänsä kokemaa kasautunutta epätasa-arvoa;

Tarkistus 104

Päätöslauselmaesitys
14 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

14 a. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään investointejaan hoitopalveluihin ja parantamaan hoidon laatua sekä lisäämään investointeja myös erityistoimenpiteisiin, joiden avulla omaishoitajat voivat jatkaa työssä käymistä;

Tarkistus 105

Päätöslauselmaesitys
14 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

14 b. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita rakennerahastovarojen käytön lisäämisessä lasten, ikäihmisten ja huollettavien henkilöiden julkisiin hoitopalveluihin investoimiseksi;

Tarkistus 106

Päätöslauselmaesitys
14 c kohta (uusi)

14 c. *kehottaa komissiota ja sosiaalisen suojelun komiteaa paneutumaan seuraavassa raportissaan eläkkeiden riittävydestä syvällisesti epätyyppisiin työmarkkinapolkuihin ja analysoimaan sukupuolten eläke-eroja täysimääräisesti ja kaikissa ulottuvuuksissaan sekä eläkejärjestelmien kaikissa kolmessa pilarissa; kehottaa lisäksi komissiota arvioimaan vähimmäiseläkkeiden riittävyttä, mikä on erityisen keskeinen kysymys vanhuusiän köyhyyden kannalta;*

Tarkistus 107

**Päätöslauselmaesitys
15 a kohta (uusi)**

15 a. *ilmaisee syvän huolestuneisuutensa siitä, että haavoittuvimmassa asemassa oleviin naisten ryhmiin, kuten maahanmuuttajanaisiin, vammaisiin naisiin, lesboihin sekä vähemmistöön kuuluviin, heikosti koulutettuihin ja ikääntyneisiin naisiin, kohdistuu moninkertaista syrjintää, sillä heitä voidaan syrjiä muun muassa iän, sukupuolen, etnisyyden, sukupuolisen suuntautuneisuuden ja uskonnon perusteella, ja katsoo, että tähän puuttuminen edellyttää positiivisesti syrjiviä toimenpiteitä;*

Tarkistus 108

**Päätöslauselmaesitys
15 b kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

15 b. korostaa covid-19-pandemian aiheuttaman hoitokriisin osoittaneen, että sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen on tarpeen ulottaa kaikille politiikanaloille; kehottaa komissiota toteuttamaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista ja sukupuolitietoista budjetointia sekä tekemään sukupuolivaikutusten arviointeja kaikilla aloilla, jokaisen lainsäädäntöehdotuksen yhteydessä ja kaikilla hallinnon tasoilla tasa-arvotavoitteiden asettamisen varmistamiseksi, covid-19-pandemian hoitoon tarkoitetut poliittiset toimet ja rahoitusvälineet mukaan lukien;

Tarkistus 109

**Päätöslauselmaesitys
15 c kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

15 c. korostaa, että sukupolvien välillä vallitsee digitaalinen kuilu, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita poistamaan esteitä ikäihmisten digitaaliseen yhteiskuntaan osallistumisen tieltä ja aivan erityisesti niiden ikääntyneiden naisten kohtaamia esteitä, joiden ulottuvilla ei verraten alhaisen tulotason tai digitalisoitumisasteeltaan alhaisilla aloilla tehdyn työuran vuoksi ole digitaalista tekniikkaa tai yhteyksiä;

Tarkistus 110

**Päätöslauselmaesitys
16 a kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

16 a. *pyytää jäsenvaltioita kehittämään mekanismeja riittävän eläkekertymän takaamiseksi myös ajanjaksoilta, joiden aikana hoidon antajan tulotaso on tilapäisesti alentunut hoitovastuun kantamisen vuoksi, ja toteaa tilanteen koskevan etupäässä naisia; pyytää komissiota toteuttamaan tutkimuksen jäsenvaltioiden eläkejärjestelmien erilaisista vaikutuksista naisiin ja miehiin;*

Tarkistus 111

**Päätöslauselmaesitys
16 b kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

16 b. *kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota toteuttamaan hoivasiirtymän kohti hoivan uudenlaista sosiaalista järjestämistä siten, etteivät naiset kannaksu suhteettoman suurta vastuuta; korostaa tarvetta sisällyttää hoivasiirtymä EU:n poliittisena painopisteenä vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen kaksoissiirtymään;*

Tarkistus 112

**Päätöslauselmaesitys
16 c kohta (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

16 c. *peräänkuuluttaa EU:n laajuista tutkimusta ikääntyneisiin naisiin kohdistuvan väkivallan yleisyydestä, sitä ruokkivista tekijöistä ja sen torjuntatoimenpiteistä; korostaa, että ikääntyneiden naisten riskiä joutua väkivallan uhreiksi ei pidä vähätellä*

yleisen naisiin kohdistuvan väkivallan torjumisen yhteydessä, mukaan lukien Istanbulin yleissopimuksen ja Pekingin toimintasuunnitelman ratifioiminen ja täytäntöönpano;

Tarkistus 113

Päätöslauselmaesitys 17 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

17 a. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan sukupuoliulottuvuuden huomioon eläkejärjestelmiä uudistaessaan ja eläkeikää mukauttaessaan siten, että niissä pannaan merkille naisten ja miesten väliset erot työjärjestelyissä ja ikääntyneiden naisten kohonnut syrjintävaara työmarkkinoilla;

Tarkistus 114

Päätöslauselmaesitys 17 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

17 b. kehottaa komissiota asettamaan myös sukupuolten tasa-arvotavoitteita EU:n kohtaamiin väestöhaasteisiin vastaamiseksi;

Tarkistus 115

Päätöslauselmaesitys 17 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

17 c. kehottaa jäsenvaltioita osana kansallisia covid-19-toimenpiteitään estämään ikääntyneisiin naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja saattamaan

siihen syyllistyvät rikosoikeudelliseen vastuuseen teoistaan muun muassa tarjoamalla auttavia puhelimia ja tukipalveluita ja kiinnittämällä erityistä huomiota tilanteeseen hoivakodeissa;

Tarkistus 116

Päätöslauselmaesitys 18 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

18 a. kehottaa luomaan jäsenvaltioissa avustuspaketteja, joihin sisältyy toimenpideohjelmiä erityisesti naisten työllistymisen edistämiseksi, työttömyyden vaikutusten lievittämiseksi ja yli 50-vuotiaiden työllisyysasteen nostamiseksi;

Tarkistus 117

Päätöslauselmaesitys 18 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

18 b. korostaa, että monissa EU:ssa tilastoitavissa indikaattoreissa ei eritellä riittävästi vanhimpia ikäryhmiä, kuten 75–84-vuotiaita ja 85 vuotta täyttäneitä, ja se vaikeuttaa tietämyksen lisäämistä vanhimpiin ikäryhmiin kuuluvien naisten ja miesten elinoloista sekä erityisesti vanhimpiin ikäryhmiin kuuluvien naisten ja miesten välisistä eroista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarkastelemaan uudelleen tilastoinnissa käytettävää ikäryhmäjaottelua väestön ikääntymisen ja erittäin pitkään elävien ihmisten osuuden seuraamiseksi;

Tarkistus 118

Päätöslauselmaesitys

19 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 a. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi tehokkaita ohjelmia, joissa otetaan huomioon myös ikäkysymys, jotta voidaan estää ikäihmisten ja heidän joukossaan enemmistönä olevien naisten fyysistä, seksuaalista, psykologista ja taloudellista hyväksikäyttöä; ehdottaa, että olisi tehtävä kyselytutkimuksia ikääntyneisiin kohdistuvan väkivallan lisääntymisestä, jotta voitaisiin valottaa tätä vakavaa ongelmaa, josta ikääntyneet eivät yleensä kykene ilmoittamaan, sillä he saattavat hyväksyä kärsimänsä huonon kohtelun osana sitä, että he ovat vanhoja ja riippuvaisia, ja katsoo, että ikääntyneiden hyväksikäyttöä olisi torjuttava nykyistä tehokkaammin ja että koko yhteiskunnan olisi sitouduttava siihen tiiviisti;

Tarkistus 119

Päätöslauselmaesitys 19 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 b. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita ottamaan ikääntyneet HLBTI+-henkilöt huomioon strategioissaan ja toimintasuunnitelmissaan sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi sekä tutkimaan esimerkiksi iän ja seksuaalisen suuntautumisen rajapintaan liittyviä haittoja; korostaa esimerkiksi sitä, ettei pitkäaikaisen hoivan ja avun rakenteita ehkä ole suunniteltu silmällä pitäen HLBTI+-henkilöiden oikeutta yksityisyyteen ja yksityiselämään ja etteivät hiv:n/aidsin ehkäisy- ja hoito-ohjelmat välttämättä ole ikäihmisten saatavilla;

Tarkistus 120

Päätöslauselmaesitys 20 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

20 a. huomauttaa, että laadukas hoito olisi taattava, jotta voidaan parantaa elämänlaatua vanhuudessa, ja painottaa, että yksityisissä ja julkisissa vanhustenhoitolaitoksissa elävillä ihmisillä pitäisi olla oikeus osallistua laitosten päätöksentekoon johtokunnan ja hallintorakenteiden kautta; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi taattava, että ikääntyneiden hoitajat julkisella ja yksityisellä sektorilla saavat jatkuvaa koulutusta, että heidän toimintaansa arvioidaan säännöllisesti ja että heidän työtään arvostetaan taloudellisesti nykyistä enemmän, mukaan lukien palkkaus, vakuutukset ja työolosuhteet;

Tarkistus 121

Päätöslauselmaesitys 21 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

21 a. toivoo sukupuolen ottamista huomioon lääketieteellisiä diagnooseja tehtäessä, jotta voitaisiin varmistaa, että diagnoosit ovat täsmällisiä ja ihmiset saavat asianmukaista hoitoa; huomauttaa, että naisten sairaudet ja niiden perussyyt ovat edelleen alidiagnosoituja ja alihoidettuja; toivoo, ettei diagnostisia välineitä, terveydenhuoltoa ja hoitoa rajoiteta pelkästään potilaan iän ja sukupuolen vuoksi, jotta ikääntyneillä naisilla olisi mahdollisuus esimerkiksi rintasyövän, kohdunkaulan syövän, keuhkosityövän ja paksusuolen syövän sekä

sydänsairauksien seulontaan; toivoo lisäksi, että osteoporoosin ja nivelreuman kaltaisten sairauksien, joille ikääntyneet naiset ovat erityisen alttiita, hoitoon ja ehkäisyyn kiinnitetään lisää huomiota ja ettei kehitettävien lääkkeiden vaikutuksia ihmiskehoon testaavia kokeita tehtäisi ainoastaan miehillä vaan myös naisilla;

Tarkistus 122

Päätöslauselmaesitys 22 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

22 a. toteaa, että teknologia ja tekniset parannukset voivat olla tärkeitä mukautettaessa yhteiskuntaa ikääntyvän väestön tarpeiden mukaisesti; toivoo, että innovaatioita kehitettäisiin tiiviissä yhteistyössä ikääntyneiden kanssa, jotta ne saataisiin laajalti käyttöön; katsoo, että järjestelmien pitäisi olla käyttäjakeskeisiä ja suunniteltu siten, että ne ovat kaikkien ihmisten käytettävissä riippumatta heidän iästään, sukupuolestaan, kyvyistään tai ominaisuuksistaan; painottaa, ettei tekoälyjärjestelmissä pitäisi soveltaa aina yhtä ja samaa lähestymistapaa ja että niissä olisi noudatettava kaikkia palvelevan suunnittelun periaatteita, joilla otetaan huomioon mahdollisimman erilaiset käyttäjät ja noudatetaan tarvittavia saavutettavuusstandardeja;

Tarkistus 123

Päätöslauselmaesitys 23 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

23 a. pyytää komissiota ennen vuoden 2022 loppua päivittämään ja vahvistamaan seurantamekanismeja,

*jotka koskevat perusoikeuskysymysten
 toteuttamista; kehottaa myös lisäämään
 tietämystä näistä usein liian vähän
 käytetyistä mekanismeista, sillä
 ikääntyneet ihmiset yleensä ja naiset
 erityisesti tuntevat oikeuksiaan sangen
 heikosti;*

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	27.5.2021
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 25 -: 13 0: 17
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pişlaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Vincenzo Sofo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Anna Zalewska, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Konstantinos Arvanitis, Simona Baldassarre, José Gusmão, Anne Sander

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

25	+
ID	Simona Baldassarre, Dominique Bilde, France Jamet, Elena Lizzi
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Anne Sander, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo

13	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Klára Dobrev, Estrella Durá Ferrandis, Helène Fritzon, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Marianne Vind

17	0
ECR	Elżbieta Rafalska, Vincenzo Sofo, Beata Szydło, Anna Zalewska
ID	Nicolaus Fest, Guido Reil
Renew	Abir Al-Sahlani, Sylvie Brunet, Marie-Pierre Vedrenne
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Özlem Demirel, José Gusmão
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

Merkkien selitykset:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää